

Kibaru Kətət ka Luk

Kəberε ka kəcop moloku ma Luk

¹ Nte afum alarəm ηancop kəlompəs ka mes mme menacepər su dacə mə,

² pəmə təkə akə ηananəηk mi dəkəcop, akə ηanasom kəloku ka afum toloku ta Kanu mə.

³ Kələləs kam, Teyofil, itə pəwurən'em fə pəntesε ina sə, nte inten mi belbel kəyεfε dəkəcop mə. Awa, isəη'am mi kəcəre dəmecicəs pəmə təkə inatəkəs mi mə,

⁴ nte təηsəηε məcəre kance ka mes mme antəks'am mə.

*Mələkε moloku kədəkom ka Aηnabi Saη**

⁵ Təm nte Herodu εnayəne wəbe ka atəf ηa Yude mə, wəloηne ka Kanu wələma εnayi pacwe kə Sakary, wəka kəgba ka aloηne nke ancwene wətem Abiya mə εnayəne. Wəran kən pəwur dokom da Aruna, pacwe kə Elisabet.

⁶ Məreη maηan fəp ηanalomp fər ya Kanu kirin, ηacəme sə dəpə kə mosom ma Mariki fəp darəη pəmə təkə pəmar mə.

⁷ Mba ηanayə fe wan, bawo Elisabet εnayəne fe wəran wəkombəra, məreη maηan fəp ηanasikər.

⁸ Dəsək dələma Sakary pəcbəc yəbəc yən ya kəloηne ka Kanu, bawo kəgba kəηan kənako kətəmpər kəloηne kaηkə.

* **1:4** *Saη Batis* = «Yaya», itə «Saη, wəgbət afum dəromun teta kəsəkəs bəkəc yaηan.».

⁹ Pəmə təkə aloŋne a Kanu ŋaŋyə ti mə, k'aŋgbal kəla[†], kə kəla kəmentər Sakary dəsək dadəkə kəbərə ka dəkəfo kəcempi ka kələ kəpəŋ pəkəmotə Mariki curay.

¹⁰ Afum alarəm ŋanayi nde dabanjka **ŋ**aclok-lokər **Kanu** tēm tatəkə ancmtot curay mə.

¹¹ Awa, kə mələkə ma Mariki mowurər Sakary, məcəmə nde kəca kətət ka tetek nte aŋmotə Mariki suray mə.

¹² Nte Sakary enəŋk mələkə mme mə, kə pəyi kə yamayama, kə kənesə kəsumpər kə.

¹³ Mba kə mələkə mme moloku kə:
«Ta mənese Sakary,

bawo Kanu kələk kətola kam:

Elisabet, wəran kam, endekom'am wan wərkun məde məwe kə tewe ta Saŋ[‡].

¹⁴ Wan wəkəkə endesəŋ'am kəyektı domp pəbət əm sə mes,

kəkom kən kəndesəŋe afum alarəm kəselsər.

¹⁵ Bawo fum wəpəŋ endeyi fər ya Mariki kirin, əfəde pəcmun member, əfəde pəcmun yomunəs nyə yencisəs mə,

endelarə **Amera** Nəcempi **ŋ**a **Kanu** pəsəryi kərə dəkor.

¹⁶ Endelukse awut a Yisrayel alarəm nnə Mariki, Kanu kəŋan kəyi mə.

¹⁷ Kanu kəndesak Saŋ pəyi Wəbe kirin kəderene amera kə fənəntər ya wədəŋk wəka Kanu Eli. Endekafəli bəkəc ya cas nnə awut ŋayi mə,

[†] **1:9** *K'aŋgbal kəla* = tatəkə tə ancyek-yek wəloŋne aloŋne dacə nwe pəcmar kəbərə kəfo kəcempi kəkəmotə Kanu curay nde kələ kəpəŋ mə. Kə kəla kəmentər nwe Kanu kəfaŋ mə. [‡] **1:13** *Saŋ* = «Yaya»

bəkək ya atanı lənəs nnə kəsək domp ka alompu
kəyi mə,
pəlompəs afum anje njandeyi kiya ka Mariki tēm fəp
mə.»

¹⁸ Kə Sakary eyif mələkə: «Cəke cə indecərəne, a
kance kə-ε? Bawo wətem iyəne kə wəran kem sə
embək.»

¹⁹ Kə mələkə məsəne kə kəcərə, mocloku kə :
«İna əyəne Yibirila nwe encəme Kanu fər kirin mə!
Asom im kəsom dəm kədelok-lokər əm, ilok'əm
toloku tətət tantə.

²⁰ Mba nte məntəlan moloku mem mə,
məfədesətəm kəlok-loku han dəsək ndə tendeyi
mə, tēm nte Kanu kəndefəjan mə.»

²¹ Nte afum fəp njackar Sakary nde dabanka mə,
kə pənde pəciyanə nja, bawo oncwon dəndo kəfo
kəcəmpi.

²² Sakary endewur, entəm fə kəlok-lokər nja, kə
afum njançərə a Kanu kəsəne Sakary kənəjk tes
tələma dəndo kəfo kəcəmpi disrə. Kə Sakary əyəne
wətətəm kəlok-loku, k'eyəfə kəlok-lokərə nja waca.

²³ Nte mataka mən ma yəbəc mencepər mə,
k'olukus nde kələ kən.

²⁴ Pəwon fə, kə wəran kən Elisabet embəkəs.
K'əngbəpnə yof kəcəmət, pəcloku:

²⁵ «Nte tə Mariki əyən'em, entəp on kədewosə
kəwur'em malap nnə afum nja yi mə.»

Mələkə moloku kədəkom k'Anabi Yesu

²⁶ Nte Kəbəkəs ka Elisabet kəsətə yof camət-tin
mə, kə Kanu kəsom mələkə mən Yibirila nde dare
dəkə anwe Nasarət mə, atəf nja Kalile,

²⁷ ndena wan wəran wətɔcərə wərkun, nwe an-cwe Mari mɔ. Isifu wəka dokom da Dawuda encfac kɔ.

²⁸ Kɔ mɛlɛkɛ mɛmbɛrɛ ndena Mari, kɔ moloku: «Pəbɔt əm, mənə nwe Kanu kəmar kifəli mɔ! Mariki osol'am!»

²⁹ Kɔ toloku tatɔkɔ tɔsɔŋɛ kɔ pəyi Mari ya-mayama. K'eyifnɛ ntɛ kəyif kanɔkɔ kəloku mɔ.

³⁰ Kɔ mɛlɛkɛ moloku kɔ: «Ta mənɛsɛ Mari, bawo məsɔtɔ kəmar kifəli nkɛ kəyɛfɛ ndena Kanu mɔ.

³¹ Mənəŋk fɛ! Kəbɛkəs kɔ mənder, məkom wan wərkun, məde məwe kɔ tewe ta Yesu.

³² Fum wəpəŋ endeyi, pacwe kɔ wan ka Wəbɛ wəka darenc,

Mariki Kanu Kəpəŋ kəndesəŋ kɔ kəŋgbasar § ka dəbɛ da Dawuda, wətem kɔn.

³³ Nkɔn endekekərə dəbɛ da doru o doru nnɔ aka dolom da Yakuba * ŋayi mɔ, dəbɛ dɔn dɔfɔdelip.»

³⁴ Kɔ Mari eyif mɛlɛkɛ: «Cəke cɔ tatɔkɔ tentam kəyi-ɛ, bawo incərə fɛ wərkun?»

³⁵ Kɔ mɛlɛkɛ moloku kɔ: «**Amera** Nɛcempi **ŋa Kanu** ŋɛndeder əm, fənɔntər fa Wəbɛ wəka darenc fəkump əm katakəp kɔn. Itɔ endesəŋɛ wan nwe andekom mɔ kəcemp, packulɛ kɔ «Wan ka Kanu.»

³⁶ Mənəŋk fɛ! Elisabɛt wəkomɛnɛ kam, nkɔn sɔ embekəs wan wərkun detembərə dɔn disrɛ. Nkɔn

§ **1:32** *Kəŋgbasar* = «dɔcɔm da dəbɛ», ti tɔyɔnɛ tɛgbəkərə ta dəbɛ.

* **1:33** *Aka dolom da Yakuba* = «afum aka Yisrayel»

nwe anckule kətəkom mə, ηof ηən ηa camət-tin ηa kəbəkəs ηeyi ηaηε,

³⁷ bawo Kanu kəfətarpene tes o tes.»

³⁸ Kə Mari oloku: «Kanu kəyən'em tatəkə mənɛp kəcloku mə. Wəcar ka Kanu Kəpən iyənε. Intola teyi pəmə tantε məlok'im ti mə.» Kə mεlεkε mεyεfε kə day kə mənəkə.

Mari kəkətəs ndena Elisabet pəkənəjk kə

³⁹ Mata maməkə, kə Mari εyεfε kəkə katəna katəna dare da Yuda dələma, nde atəf ηa dəməwə.

⁴⁰ K'əjkə pəbεrε kələ ka Sakary, k'eyif Elisabet.

⁴¹ Elisabet endene kəne dəm kəyif ka Mari, kə wan εsep kə dəkər. Kə **Amera Nəcempi ηa Kanu** ηɛlare katin Elisabet,

⁴² kə ηəsənε Elisabet kəgbənε kəloku:

«Kanu kəmpoc'am pətət aran fəp dacə,

⁴³ Ak'iyənε nte iya wəka Wəbε kem endeder kəyif im mə?

⁴⁴ Nte ine kəyif kam mə, kə wan εsep im dəkər pəbotu disrε.

⁴⁵ Pəbət nwe enalan mə, bawo nte Kanu Kəpən kənaloku kə mə tendeyi.»

Telej ta Mari tokor-korε Kanu

⁴⁶ Kə Mari oloku oη:

«Iηkor-koru Kanu Kəpən kətam kem fəp, Kanu kəpocε pətət pokom pa kor kam!

⁴⁷ Amera ηem ηɛlare pəbotu teta Kanu Kəpən Wəyac kem,

⁴⁸ bawo owosε kəgbal fər nnə ina, wəcar kən wəfəfər iyi mə.

Ey, kəyεfε ndəkəl han tēm fəp, afum ηande ηaclok'im a pəmbət im,

49 bawo Wəka fənəntər nwe ɔyən'em mes məpən
mə,

tewe tən tencemp!

50 Kəbət ka Kanu amera kənyefe detemp kə detemp
akə ɲaleləs ki mə.

51 Kəmentər fənəntər fa kəca kən:
kə kəsamsər afum akə ɲanabek bəkəc mə,

52 kə kəŋgbal abe apən dəbe danjan
kə kəncəmbər afəfər kirin.

53 Kə kəsəŋe kənembərə pətət aŋe dor denayə mə,
kə kəmbeləs akə ɲanayə daka mə waca wəsəkər.

54 Kə kənder kədəmar aka Yisrayel, amarəs ən:
kəmpələrne fe kəmentər dobotu amera dən

55 a Abraham kə yuruya yən ta doru o doru
—pəmə təkə enaloku ti atem asu mə.»

56 Kə Mari ɲayi kə Elisabet haŋ yof maas, k'olukus
nde ndərən.

Kəkom ka Aŋnabi Saŋ Batis†

57 Kə tem tembəp nte pənamar Elisabet pəkom
mə, k'ŋkom wan wərkun.

58 Ande ən kə akomene ən ɲane, a Kanu kəntore kə
pəforu disre, kə pəmbət ɲa fəp fajan.

59 Tataka ta camət-maas ta kəkom kən, kə ɲander
kədəkənc ka wan, kə ɲasəŋene kə tewe ta kas
Sakary.

60 Mba kə kere elek moloku, k'oloku: «Ala, Saŋ sə
andewe kə.»

61 Mba afum ɲaloku kə: «Ali fum eyi fe dokom
dam nwe aŋwe tewe tante mə.»

62 Kə afum ɲayefe kəyifəte kas waca, tewe ta wan
nte efaŋ pawe kə mə.

† 1:56 Saŋ Batis, məməmən 1.6

⁶³ Kɔ Sakary ewe tabam, k'encic: «San sɔ andewe kɔ.» Kɔ pənciyanɛ afum fəp.

⁶⁴ Kɔ kusu kən kəmepɛ katina, kɔ temer tən tɛyɛfɛ, k'ɛyɛfɛ kəkɔr-kɔru Kanu.

⁶⁵ Kɔ kənese kəyi andɛ ɔn fəp, kɔ mes maməkɔ mɛmban atɔf ŋa Yude fəp, pacyifətɛne mi.

⁶⁶ Nwɛ o nwɛ ene paclɔku mi, tenyi kɔ dɛbəkɛc, ŋacyifnɛ: «Ake wan wəkakɔ endeyɔnɛ ɔŋ-ɛ?» Kɔ fənɔntɛr fa Kanu Kəpɔŋ fəncəmɛ kɔ darəŋ.

Teley ta Sakary tokor-korɛ Kanu

⁶⁷ K'Amɛra Nɛcɛmpi ŋa **Kanu** ŋɛlare Sakary papa ka San, k'ɛyɛfɛ kədəŋk molɔku mɛnɛ Kanu kənasəŋ kɔ kəlɔku mɔ, pəclɔku:

⁶⁸ «Iŋkor-kor'əm mənɔ Mariki, Kanu ka aka Yis-rayel,

bawo kənder kəmar afum ɔn, kɔ kəmban ŋa.

⁶⁹ Kəwure su wəyac wəpɔŋ,
dokom da Dawuda, wəmarəs kən.

⁷⁰ —Itɔ Kanu kənalok-lokɛ cusu ca adəŋk ɔn acɛmpi
kəyɛfɛ nte pənawon mɔ—

⁷¹ kənasəŋ su temer kədəban su aterɛnɛ asu
dəwaca

kɔ kətam ka akɔ ŋantɔfanɛ su pətɔt mɔ.

⁷² Itɔ kənamentərəɛ amɛra ŋobotu ŋa ki atem asu,
kɔ kəncɛm-cɛmnɛ **kəcəŋs kəcɛmpi kəŋan kəyi
tes tin.**

⁷³ Pəmɔ **kəderəm** kanɔ Kanu kənadermɛ Abraham
wətem kosu, itɔ elase su ki,

⁷⁴ a kɔ kədəban su aterɛnɛ asu dəwaca-ɛ,
kəndesəŋɛ su tɛm tatɔkɔ packɔr-kɔru kɔ bəkɛc
yoforu disrɛ,

75 nte tɔŋsɔŋɛ pakor-koru kɔ decempi kɔ dolompu
disrɛ fɔr yɔn kirin
kiyi kosu doru fɔp mɔ.

76 Kɔ mɛna wan kem, wɛdɔŋk wɛka Wɛbɛ wɛka
darenc ɔ andew'am.

Mɛna endeyi Mariki kirin, mɛclompɔs sɔpɔ sɔn.

77 Mɛkɔ mɛsɔŋɛ afum ɔn kɛcɛrɛ a Kanu kɛnder
kɛdeyɔc ŋa,

kɛŋaŋnɛnɛ ŋa kiciya kɛŋan.

78 Ey! Teta dɛrɛnc kɔ dobotu amera da Kanu kosu,
kɛmot su pɛwanjɛra pa darenc, mpɛ powurɛnɛ kɔ
pɛwanjɛra pa dec dɛpɛncɛ mɔ.

79 Nte tɔŋsɔŋɛ akɔ ŋayi kubump kɔ akɔ ŋayi katɛkɛp
ka defi dɛntɔf mɔ, ŋasɔtɔ pɛwanjɛra,
kɛsolɛ su sɔ dɔpɔ da pɛforu.»

80 Kɔ wan embɛk, pɛcsɔtɔ fɛnɔntɛr fa amera.
K'eyi dɛndo dɛtɛgbɛrɛ hɔŋ dɔsɔk ndɛ ɛnamentɛrnɛ
nnɔ afum aka Yisrayel ŋayi mɔ.

2

Kɛkom ka Aŋnabi Yesu (Isa)

Mat 1.18-25

1 Mata mamɔkɔ mɔ, Okustu wɛbɛ wɛpɔŋ wɛka tɔf
ya Rom fɔp, osom kɛlɔm ka afum aŋɛ ŋanayi dɛbɛ
dɔn dɛntɔf mɔ fɔp.

2 Kɛlɔm kɛcɔkɔ-cɔkɔ kanjɔ kɛnayi tɛm nte Okustu
ɛnacɛmbɛr Kurenio, pɛyɔnɛ wɛbɛ ka atɔf ŋa Siri
mɔ.

3 Kɔ afum fɔp ŋanjɔ kɛsɔŋnɛ mewe nwe o nwe
nde dare dɔn dɔpɔŋ ndɛ aŋkom kɔ mɔ.

4 Kɔ Isifu nkɔn sɔ ɛmpɛ kɛyɛfɛ dare da Nasaret
atɔf ŋa Kalile kɛkɔ dare da Dawuda ndɛ aŋwe

Betlehem mə, bawo Isifu wəka kələ kə dokom da Dawuda də enayəne.

⁵ Nte tənşəne pəsəne tewe kə Mari, wəran nwe enfac mə, wəkəkə pəbekəs.

⁶ Nanasəyi di, kə tem ta Mari tokom tembəp,

⁷ k'ənkə wan kən wəcəkə-cəkə wərkun. K'əfəktər kə dəkəloto, k'ənkə pəboc kə dətanju nte anberə yəcəl yeri mə, bawo nenasətə fe kəfo dəndo dəkarwanse.

Mələke ma Kanu mowurər akek yəcəl

⁸ Atəf nın nənəkə nənayə akek ane nancceperene pibi dəkulum kəbum ka yəcəl yanən mə.

⁹ Kə mələke ma Kanu Kəpən mowurər nja, kə **pəmot pa debeki da Kanu Kəpən** pənkel nja. Kə kənesə kəpən kəyi nja.

¹⁰ Mba kə mələke moloku nja: «Ta nənesə! Bawo toloku tətət tə inder kədeloku nu, nte tendebətəs afum fəp bəkəc mə:

¹¹ Məkə, nde dare da Dawuda disre, ankomə nu wəyac, nwe əyənə Wəbe, nwe Kanu kəyek-yek mə. *

¹² Nte tendeyənə nu tənepələ taka ti: Nənəkəbər kənaka pafəktər ki dəkəloto, kəfəntərə dətanju nte ambərə yəcəl yeri mə.

¹³ Gbəncana babəkə kə kənay ka mələke ma darenk kəmerne katina məcəkə-cəkə kəkər-koru ka Kanu, mocloku:

¹⁴ «**Debeki da Kanu** deyī darenk, bəkəc yəfər akə njayi dəntəf ak'əmbətər nja mə!»

Akek kəkə kəjan Bet Ləhem

* **2:11** *Wəsom ka Kanu* = «Krist» tokule tə = «Nwe Kanu kəyek-yek kəsom mə».

15 Nte meleke mesak na ko mampɛ darenc mɔ, ko akɛk ɲalokɛnɛ: «Awa, paɲkɔn haɲ Betlehem, pakɔ paɲaɲk tɔkɔ teyi mɔ, nte Kanu Kɔpɔɲ kɛsɔɲɛ su kɛcɛrɛ mɔ.»

16 Ko akɛk ɲambɛlkɛr kɛkɔ, ko ɲaɲkɔ ɲabɔp Mari ko Isifu, kɛnaka kɛfɛntɔrɛ taɲku pɛbɛrɛ pa yɔcɔl yeri.

17 Nte ɲalip kɛnɔɲk ti mɔ, ko ɲalɔm tɔkɔ analoku ɲa teta wan kakɔ mɔ.

18 Akɔ ɲanacɛɲkɛl moloku mɔkɔ akɛk ɲanclɔmɛr ɲa mɔ fɔp, ko menciyanɛ ɲa.

19 Ko Mari ɛmɛɲkɛrɛ moloku mamɔkɔ fɔp, pɛccɛm-cɛmnɛ mi dɛbɛkɛc.

20 Ko akɛk ɲaluksɛrɛ sɔ nde ɲanayɛfɛ mɔ, **ɲaccam debeki** da Kanu, ɲanckor-koru Ki teta moloku mɔkɔ meleke menaloku ɲa, a ko ɲanɔɲk sɔ mi mɔ.

Kɔwure ka Aɲnabi Yesu doru

21 Nte kɛkom ka wan kɛsɔtɔ mata camɔt-maas mɔ, k'aɲkɛnc kɔ, k'awe kɔ Yesu, tewe nte meleke menabɔncɛr ɲa, ta antabekɛs kɔ mɔ.

Kɔmentɛr ka Aɲnabi Yesu nde kɛlɔ kɔpɔɲ ka Kanu

22 Nte mataka maɲan ma kɛsɔkɛsɛ melip pɛmɔ nte sariyɛ sa Musa sɛloku ti mɔ, ko ɲaɲkɛkɛrɛ kɔ Yerusalem kɛkɔmentɛr kɔ Wɔbɛ Kanu.

23 ɲanayɔ mɔyɔ mɔkɔ ancic buk ba sariyɛ sa Wɔbɛ disrɛ mɔ: «Awut arkun acɔkɔ-cɔkɔ aɲɛ aran ɲaɲkom mɔ fɔp, pɛmar pasɔɲ ɲa Wɔbɛ Kanu ɲayɔnɛ acempi.»

24 Pɛmar sɔ akombɛra a wan wɛkakɔ ɲalɔɲɛ Kanu «mɔpay mɛrɔɲ, ko pɔyɔnɛ fɛ ti-ɛ, ntantoriya yowut mɛrɔɲ,» pɛmɔ tɔkɔ aloku ti sariyɛ sa Wɔbɛ disrɛ mɔ.

25 Təm tatəkə fum wələma ənayi Yerusalem pacwe kə Simeyən. Fum wələmpu ənayi pəcəmə dəpə da Kanu darən, pəckar nwe endeyac Yisrayel mə, **Amera Nəcempi ηa Kanu** ηənayi kə kəron.

26 Amera Nəcempi ηaηəkə ηenasənε kə kəcərə, a əfəfi ta ənəηk Krist, wəbe nwe Kanu Kəpən kəyek-yek mə.

27 Kə **Amera Nəcempi ηa Kanu** ηəncənəs kə, k'ənəkə nde **kələ kəpən ka Kanu**. Nte akombəra a Yesu ηaηkəkərə kə kəkəyənε kə təkə sariyε səloku mə,

28 kə Simən εlek wan dəwaca k'eyif Kanu barka pəcloku:

29 «Wəbe, məntam on kəsak wəcar kam pəfine abəkəc ηoforu pəmə təkə mənaloku ti mə,

30 bawo fər yem yati yə inənke nte məyə kəyac ka afum am mə—

31 Nwe məlompəs afum fəp fər kirin mə—

32 endeyənε pəmə pəmot mpε pəndesən afum a təf ya doru fəp pəwanərə it'ənənε ηacərə Kanu. Nwe endeyənε pələl pa afum am, aka Yisrayel.»

Simən kəloku ka təkə Kanu kəndeyə mə

33 Kə pənciyanε akombəra a Yesu nte Simən on-cloku teta Yesu mə.

34 Kə Simeyən ontolanε ηa, k'oloku Mari iya wəka Yesu: «Kanu kəηkərə wan wəkawε kədəsənε aka Yisrayel alarəm kətəmpənε, pəyekti sə alarəm. Paka pa Kanu pə mpε pəndesənε afum kəgbəkələnε mə.

35 Endeber pəwanərə bəkəc ya akə ηayə məcəm-cəmne məgbəpnε mə. Kə məna Mari, pəcuy pəndefut'əm abəkəc pəmə təkə kəηgbasar kəηfutu mə.»

Wədəηk wəka Kanu wəran Hana

³⁶ Wədəŋk wəran wəlɔma ɛnayi pacwe kɔ Hana, wan ka Panuyel, wəka kusun̄ka ka Aser. Wəran wəsikər ɛnayi. Ǝnalɔ nda wərkuŋ meren camət-mɛrəŋ kəyɛfɛ nte anagbaŋne kɔ mɔ.

³⁷ Kɔ wos ende pəfi, k'eyi oŋ ta ɔyɔ wərkuŋ-ɛ. Hana pəsɔtɔ meren 84 k'eyi, ta ɔmbɔle **kəlɔ kəpəŋ ka Kanu**-ɛ pəcbəc mɛfaŋ ma Kanu daŋ kɔ pibi **kəlɔk-ɔkər Kanu** kɔ kəsun̄ disrɛ.

³⁸ Kɔ nkən ɔŋkɔ sɔ pəbɛrɛ di tɛm tatɔkɔ Simɔŋ oncloku teta wan pəckor-koru sɔ Kanu mɔ, pəcyif Kanu nəwali, pəcloku teta wan akɔ ŋanckar Kanu kədeyac Yerusalem mɔ.

Kəlukus ka Nasarɛt

³⁹ Nte akombəra a Yesu ŋalip kəyɔ ka mɔyɔ məkɔ aloku sariye sa Kanu Kəpəŋ disrɛ mɔ, kɔ ŋalukus nde ndaraŋan Kalile, nde dare da Nasarɛt.

⁴⁰ Awa, wan pəcbək, pəcsɔtɔ fənəntər. Pəlarɛ kəcərə kəkətɛnɛ mes, kəmar kifəli ka Kanu kəyi kɔ kəron̄.

Aŋnabi Yesu kəkɔ ka nde Kəlɔ kəpəŋ teren tən ta wəco kɔ mɛrəŋ

⁴¹ Kərən o kərən, akombəra a Yesu ŋanckɔ Yerusalem kətəŋne kəsata ka aSuyif ka Kəcɛpər ka Mɛlɛkɛ Medif.[†]

⁴² Nte Yesu ɔsɔtɔ meren wəco kɔ mɛrəŋ mɔ, kɔ akombəra ɔn ŋasolɛ kɔ kəkətəŋne kəsata ka Kəcɛpər ka Mɛlɛkɛ Medif dəndo Yerusalem pəmɔ təkɔ ŋancyɔ ti kərən o kərən mɔ.

[†] **2:41** *Kəsata ka kəcɛpər* = Kəsata kəpəŋ ka Yisrayel kɔ, nke kəncɛm-ɛməs ŋa təkɔ mɛlɛkɛ mɛncdifət awut acəkɔ-cəkɔ a Misira a mɛcsak akəŋan mɔ.

⁴³ Ntɛ mataka ma kəsata melip mə, kə akombəra a Yesu ɲasumpər dɔpɔ kəlukus ndaraɲan, mba kə wan Yesu nkən eyi Yerusalem, ta akombəra ɔn ɲancərə ti-ɛ.

⁴⁴ Akombəra ɔn ɲanacɛm-cɛmnɛ a Yesu ɲasol kə alukus, kə ɲaɲkɔt tataka tin. Kə ɲantɛn Yesu akomɛnɛ kə acərənɛ aɲan dacɔ.

⁴⁵ Mba ɲananəɲk fɛ kə. Kə ɲaluksərɛ sɔ Yerusalem ɲactɛn kə.

⁴⁶ Mata maas disrɛ, kə ɲaɲkɔ ɲanəɲk kə nde **kələ kəpɔɲ ka Kanu** disrɛ, pəndɛ atəkɛ dacɔ pəccəɲkəl ɲa, pəcyifət ɲa moloku.

⁴⁷ Aɲɛ ɲanccəɲkəl kə mə fəp, cusu cənaɔwos ɲa dosoku domp dɔn, kə moloku mɛɛ onclukɛ ɲa mə.

⁴⁸ Ntɛ akombəra ɔn ɲanəɲk kə mə, kə pənciyane ɲa. Kə kɛrɛ eyif kɔ: «Wan kem, ta ake tɔ məyɔnɛ su tante-ɛ? Papa kam kə ina, bəkək yelɛɛ-lɛɛ su kətɛn kam!»

⁴⁹ Kə Yesu eyif ɲa: «Ta ake tɔ nəntɛn'em-ɛ? Nəncərə fɛ a mɛnɛ isumpər yebəc ya Papa kem?»

⁵⁰ Mba akombəra ɔn ɲanacərə fɛ tedisrɛ ta toloku tatəkɔ.

⁵¹ Kə Yesu eyɛfɛ kə ɲasol kə akombəra ɔn kəkɔ ka Nasaret, bawo Yesu ɛnaleləs ɲa. Kə iya kən ɛmɛɲkərɛ dɛbəkək mes maməkɔ fəp.

⁵² Yesu pəcbɛrɛnɛ kəcərə kəkətɛnɛ mes kətɔt, pəcnaɲkanɛ kəbək, pəcsɔtɔ kəmar kifəli ka Kanu kə afum.

3

Kawandi ka Aɲnabi Saɲ

Mat 3.1-12; Mark 1.1-8; Isaɲ 1.19-28

¹ Teren ta wəco kə kəcəmət ta wəbe wəka atəf ɲa Tiber, tɛm tatəkə sɔ Pəɲse Pilat pəyɔnɛ wəbe wəka atəf ɲa Yude, Herodu nkən pəyɔnɛ wəbe ka atəf ɲa Kalile, wɛnc Filip pəyɔnɛ wəbe wəka tɔf mɛrəɲ: nde Iture kə atəf ɲa Tirakoniti. Lisaniyas pəyɔnɛ wəbe nde atəf ɲa Abilen.

² Tɛm ta aloɲnɛ a Kanu apɔɲ Hana kə Kayifa tɛnayi sɔ. Kə toloku ta Kanu tender Saɲ, wan ka Sakary, nde dətɛgbərə.

³ Kə Saɲ ɔɲkət sədare fəp nse səyi kəɲgbəkə ka Yurdɛn kəsək mə, pəkawandi kəgbət afum dərɔmun teta kəsəkpər bəkəc ɲacəmə pəlɔmpu darəɲ, ntɛ təɲsəɲɛ Kanu kədəɲaɲnɛnɛ ɲa kiciya kəɲan mə.

⁴ Pəmɔ təkə ancic mi nde buk ba moloku ma sayibɛ Esayi mə:

«Fum wəkə dim dən deyɪ kəwɔr nde dətɛgbərə mə
ɔfɔ:

Nəlompəs dɔpɔ da Mariki.

Nəlompɛ sɔpɔ sɔn sa wɛcək!

⁵ Andelas mərə dacɔ fəp,

mərə kə pəɲeci fəp yendetɔr,

Səpɔ sənɔtəsɛ fəp səndelomp,

Səpɔ səcumbul-cumbul fəp, andeyukur si,

⁶ Afum fəp ɲandenəɲk kəyac ka Kanu.»

⁷ Afum alarəm akə ɲancder nkən Saɲ pədəgbət ɲa dərɔmun teta Kanu mə, ɲɔ oncloku ti: «Nəna aɲɛ nəyi pəmɔ ɲkisin mə! An'ɔsəɲɛ nu kəcərə ntɛ aɲyɛksər kiti ka Kanu nke kəyi kəder mə-ɛ?

⁸ Awa nəde nəcyɔ məyɔ mətət mɛmɛ mɛɲmɛntər a nəsəkpər mera kə nəncəmə pəlɔmpu darəɲ mə. Ta pəbət nu kəcɛm-cɛmnɛ: «Abraham ɔyɔnɛ wətem

kosu.» Ey, icloku nu, nənəŋk masar mamε ba? Kanu kəntam kəkafəli mi məyənε awut a Abraham.

⁹ Ndəkəl oŋ tomunt pelip kəcəmə kəcεp ka tək haŋ nde ntentəl ya yi: Kətək nke o nke kəntəkom yokom yətət mə, ancεp ki, paləm dənenc.»

¹⁰ Kə cəgba ca afum cəyεfε kəyifət kə: «Cəke cə səndeyə oŋ-ε?»

¹¹ K'oloku ŋa: «Məna nwe məŋyə suma mεrəŋ mə, məpocε wəkə əntəyə mə, məna nwe məŋyə yeri mə, məpocε wəkə əntəyə mə.»

¹² Kə abanəs dut ŋander a Saŋ pəgbət ŋa dərömun teta Kanu, ŋacyifət kə: «Wətəksε, cəke cə pəmar sədeyə oŋ-ε?»

¹³ K'oloku ŋa: «Ta nədenər mpe o mpe antəloku nu kəbaŋ mə.»

¹⁴ Kə asədar ŋayif kə sə: «A səna-a, cəke cə pəmar səyə oŋ-ε?» K'oloku ŋa: «Ta nəmentər nwe o nwe fənəntər, ta nədenε sə nwe o nwe yem, kəway konu kətəŋne nu.»

¹⁵ Nte afum fəp ŋanayi kəkar mə, kə ŋaŋyifne dəbəkəc kə pəyənε bafə Saŋ əyənε Krist, nwe Kanu kəpəŋ kəyεk-yεk mə.

¹⁶ Kə Saŋ olukse ŋa: «Ina dərömun ingbət nu teta Kanu de, mba wələma eyi kəder nwe əyə fənəntər pətəs im mə, ali bənda ya cəfta cən isətə fε yati dofum isikəli ci. Wəkəkə, **Amera Nεcempi ŋa Kanu** disre kə nenc yə ende pəcgbət nu.

¹⁷ Pəcəmə dəkur pətəmpər kərəbe dəwaca pəcgbap, pəgbey məŋgben mətət mme endeməŋkərne dəkεle mə, mba pəcəf fonta dənenc ndε dəntənimε mə.»

¹⁸ Saŋ oncloku sə afum moloku mətət pəcyenəkəs ŋa sə bəkəc belbel.

19 Mba kɔ Saŋ ɛnal wəbɛ Herodu teta Herodiyad, wəran nwe ɛnabaŋɛr wɛnc k'ɛnɛncɛ mɔ, kɔ teta mes mɛlɛc mɔkɔ Herodu ɛnayɔ mɔ.

20 Kɔ Herodu ende pənaŋkanɛ kələsər: k'osumpər Saŋ, k'ɛmbɛr kɔ dɛbili.

Kəsəkəs ka Aŋnabi Yesu

Mat 3.13-17; Mark 1.9-11

21 Ntɛ afum ŋasɔtɔ kəgbət dərɔmun teta Kanu mɔ, kɔ Yesu nkɔn sɔ ɔsɔtɔ kəgbət dərɔmun. Eyi **kəlɔk-
lɔkər Kanu**, kɔ kɔm kəŋgbite,

22 kɔ **Amera** Nɛcɛmpi **ŋa Kanu** ŋontorɛr kɔ pəmɔ antantoriya. Kɔ dim dontor kəyɛfɛ dəkɔm: «Wan kem məyɔnɛ nwe imbɔtər mɔ, mən'ɔbɔt im mes belbel.»

Akombərə a Aŋnabi Yesu

Mat 1.1-17

23 Yesu ɛnasɔtɔ meren 30, a pədecop yɛbɛc yɔn. Wan ka Isifu ɛnayı pəmɔ tatɔkɔ anacɛm-cɛmnɛ ti mɔ, wəka Heli,

24 wəka Matat, wəka Lewy,
wəka Melki, wəka Yannay, wəka Isifu,

25 wəka Matatiyas, wəka Amɔs,
wəka Nahum, wəka Hesəli, wəka Nakay,

26 wəka Mahat, wəka Matatiyas,

wəka Semeyin, wəka Yosɛk, wəka Yoda,

27 wəka Yohanaŋ, wəka Resa, wəka Sorobabel,

wəka Salatiyel, wəka Neri,

28 wəka Melki, wəka Adi, wəka Kosam,
wəka Elmamad, wəka Er,

29 wəka Yesu,* wəka Eliyεσερ, wəka Yorim,
wəka Matat, wəka Lewy,

30 wəka Simeyօղ, wəka Yuda, wəka Isifu,

wəka Yonam, wəka Eliyakim,

31 wəka Meleya, wəka Menna, wəka Matata,
wəka Natan, wəka Dawuda,

32 wəka Yisay, wəka Yobed, wəka Bօs,
wəka Sala, wəka Nasօղ,

33 wəka Aminadab, wəka Admin,

wəka Arni, wəka Hecօղ,

wəka Perεc, wəka Yuda,

34 wəka Yakuba, wəka Siyaka, wəka Abraham,

wəka Terah, wəka Nahօr,

35 wəka Seruk, wəka Rehu, wəka Pελεk,
wəka Heber, wəka Sala,

36 wəka Kayinan, wəka Arpaksad,

wəka Semy, wəka Nuha, wəka Lεμεk,

37 wəka Metusela, wəka Henok,

wəka Yερεdu, wəka Mahalalel, wəka Kenan,†

38 wəka Enօs, wəka Σεt,

wəka Adama, wəka Kanu.

* **3:29** *Yesu* = ceHebօre «Yosuwe» † **3:37** *Kenan* = ceKresi «Kayi-
nam»

4

Sentani kəfaŋ kəsəŋe Aŋnabi Yesu kəciya*

Mat 4.1-11; Mark 1.12-13

¹ Kə Yesu ender kəyefe Yurdən, pəlarə **Amera** Nəcempi **ŋa Kanu**. Kə Amera ŋeŋkekəre kə nde dətəgbəre,

² nde Nəŋk Njələc ŋenawakəs kəsəŋe kə kəciya mata wəco maŋkələ (40) disre mə. Ali paka enadi fe mataka maməkə disre, nte mataka maməkə melip mə, kə dor dəyəkə.

³ Kə Nəŋk Njələc ŋoloku kə: «Kə təyənə a Wan ka Kanu məyənə-ε, məloku oŋ tasar tante təyənə kəcom.»

⁴ Kə Yesu oloku sentani: «Ancic ti dəbuk ba sariye sa Kanu: «Bafəkəcom gbəcərəm kəŋsəŋe fum kəyi ka doru.»»

⁵ Kə sentani səmpənə kə sə tofo teŋeci kəroŋ, təm tepic kə səmentər Yesu təf ya doru fəp.

⁶ Kə səloku kə: «Indesəŋ əm kətam fəp kə da təf yayə fəp, bawo anasəŋ im yi, ina sə ictam kəsəŋ yi nwe o nwe iŋfaŋ mə.

⁷ Awa, kə mənə məntontnən'em fər kirin-ε, yayə fəp yam yə yəŋyənə.»

⁸ Kə Yesu oloku sentani: «Ancic dəYecicəs yosoku: «Mariki Kanu kam pəmar məctontnənə fər kirin, nkən gbəcərəm pəmar məcsalənə.»»

⁹ Kə sentani səŋkekəre kə sə Yerusalem, kə səŋkə səcəmbər kə nde dətəlempən pa **kəb kəpəŋ ka Kanu** kəroŋ. Kə səloku Yesu: «Kə pəyənə a Wan ka

* **4:** *Sentani* = ceKresi «diabolos» = «wəfor», itə wəbe wəka yəŋk yələc, ŋi ŋəsəŋe afum kəciya, wəter ka Kanu wəcəkə-cəkə ŋə əyənə.

Kanu məyənε-ε, məyokε on ma nnə dəntəf. Bawo dəYecicəs Yosoku ancicəs:

¹⁰ «Kanu kəndesom mələkε on anε ηənde kəcbum əm mə.»

¹¹ K'ancic sə: «Nəndetəmpər əm dəwaca nte tənşənε ta məmpət tassar mə.»»

¹² Kə Yesu oloku Sentani: «Ancicəs dəYecicəs Yosoku: «Ta məcənəs Mariki Kanu kam kəyə ka tes tēwεy-wεy tən.»»

¹³ Nte Nənək ηələc ηəlip kəwakəs Yesu kəciya mə, kə ηəmbələ kə han tēm tələma.

Aηnabi Yesu kəcop ka yəbəc yən Kalile

Mat 4.12-17; Mark 1.14-15

¹⁴ Kə Yesu olukus Kalile kə fənəntər fa Amera ηa Kanu disrε, kə tewe tən tēsam dətəf fəp.

¹⁵ Pəctəkε afum nde dəkətola Kanu daηan, kə afum fəp ηaηlələs kə.

Kəbələs ka Aηnabi Yesu nde Nasarət

Mat 13.53-58; Mark 6.1-6

¹⁶ Kə Yesu ender Nasarət nde anadusum kə mə. K'embεrε dəkətola Kanu da aSuyif simiti, dəsək da kəηesəm nde ampuse Mariki mə, pəmə təkə əncyə ti mə. K'εyεfε kəkəkaran dim dərən,

¹⁷ k'asən kə buk ba wədənək wəka Kanu Esayi. K'emperi buk, k'embəp da ancic:

¹⁸ «Amera ηa Mariki ηey'im kəron,

bawo Kanu kəyək-yək im

ntε tənşənε iloku afum atəyə daka toloku tətət mə.

Kanu kəsom im kədədənək kəyac ka acar anε
asumpər dəkəwan mə.†

Ideloku atənənək a ηandenənək,

† **4:18** *Kədədənək kəyac ka acar anε asumpər dəkəwan mə kə pəyənε fε ti-ε, «Kədəloku acar kəsak kəηan ηayi tefan tanan.»*

kədekekəre ane naya kətam disre mə, bəkəc yoforu
disre

19 kədədənk kəren ka kəmar nke Kanu
kəndənənənə afum səbe nse nantəmpər
mə.»

20 Nte Yesu elip kəkaranə mə, k'ənep buk, k'əsəŋ
bi wəmarəs nwe enatəmpər teta səbuk mə, k'əŋkə
pəndə. Akə nayanay dəkətola Kanu da aSuyif disre mə
fəp kə nənəbətne kə.

21 Kə Yesu eyefe kəlok-lokər nja: «Məkə toloku tecic
tatəkə nəne mə, telare.»

22 Kə fəp fəmentər kə nte pəmbət kə nnə eyi mə,
kə təkə pənciyane nja moloku mətət mme moncwur
kə dəkusu mə, kə nənəyiftene: «Bafə wan ka Isifu əfə
ba?»

23 Kə Yesu oloku nja: «Incəre a nəndelok'im
capafə nce: «Wəten cəl, mətaməsne mənəsərka!»
Nəndesəlok'im: «Səne mes məkə mənəpərəne Ka-
parnam mə fəp, məyə sə mes min mayi nnə ankom
əm mə.»

24 Kə Yesu oloku nja sə: «Kance k'indeloku nu: Ali
sayibe afəselenə belbel nde ankom kə mə.

25 Kance kə kanke indesəloku nu mə: Aran ane
awos anja njanafi Yisrayel mə njanala təm ta Eli, təm
nte kəm kənəbətne meren maas yof camət-tin mə,
a kə dor dəpəŋ dosumpər atəf mə.

26 Mba kənasom fe Eli nda nwe o nwe, mēne
nda wəran wətələ wələma, nde Sarepta nde atəf nja
Sidəŋ.

27 Acune sen alarəm njanay sə Yisrayel təm ta
sayibe Elise. Mba ali wəkin nja daco anasəkəs fe,
mēne Naman wəka Siri.»

28 Nte afum akɔ ɲanayi dəkətola Kanu da aSuyif, ɲanane moloku maməkɔ mɔ, kɔ metele meyi fəp faɲan.

29 Kɔ ɲayefe kəbeləs kɔ kəwurene dare, kɔ ɲaɲkekəre kɔ nde tɔrɔ teneci ta dare da Nasaret kəronɲ nde ɲanacəmbər dare daɲan mɔ, kəkəwɛn kɔ pətɛmpɛnɛ.

30 Kɔ Yesu embere-bere ɲa daco, k'ɔɲkɔ.

Fum nwe ɲɔɲk ɲelɛc ɲenakafəli-kafəli mɔ

Mark 1.21-28

31 Kɔ Yesu ontor dare da Kaparnam atɔf ɲa Kalile. K'ɔɲkɔ pəctəkse simiti, dəsək da kəɲesəm.

32 Cusu cənwos ɲa kətəkse kən, bawo moloku mən menayɔ fənəntər.

33 Fum wələma enayi dəndo dəkətola Kanu da aSuyif, nwe ɲɔɲk ɲelɛc ɲenayi mɔ, pəckule-kule pəpəɲ:

34 «Ta ake tɔ məmbereɲe mes mosu-ɛ, Yesu wəka Nasaret? Dəkələsər su mənder ba? Səncəre belbel nwe məyɔnɛ mɔ: Wəcempi wəka Kanu!»

35 Kɔ Yesu ɲɲgbəɲ-gbəɲər ɲi, pəcloku: «Məmɛp kusu! Məwur fum wəkawe dərɪs!» Kɔ ɲɔɲk ɲelɛc ɲɲɲɲbal fum wəkakɔ dəntɔf afum daco, kɔ ɲowur kɔ dərɪs, ali pələc ɲɲnayɔ fɛ kɔ.

36 Kɔ cusu cəwos afum fəp, kɔ ɲayefe kəyifətɛnɛ: «Ake toloku tɔ tantɛ-ɛ? Fənəntər kɔ kətam kən k'ɔɲlok-lokəre yɔɲk yelɛc, yɔcbələ ɲa.»

37 Kɔ tetən tɛsam məmpəmpɔ ma dətɔf fəp.

Aɲnabi Yesu kətaməs kən acuy alarəm

Mat 8.14-17; Mark 1.29-34

38 Nte Yesu eyefe dəndo dəkətola Kanu da aSuyif mɔ, k'ɔɲkɔ ndena Siməɲ. K'ɔɲkɔ pəbəp iya wəka

wəran ka Siməŋ pəcyikɛnɛ fiba fəpəŋ, kə akakə ŋayɛfɛ kələtsɛnɛ Yesu a pəmar kə.

³⁹ Kə Yesu entilsərne wəran nwe k'ɛŋgbəŋ-gbəŋər fiba fafəkə, kə fiba fəsak kə. Gbəncana babəkə kə wəran nwe eyɛfɛ k'eyerəs afum yeri.

⁴⁰ Nte dec dɛŋkale mə, aŋe ŋanayo acuy aŋe ŋanccunɛ docu dɛyamayama mə, kə ŋaŋkenɛ ŋa Yesu. K'endɛŋəsər ŋa waca fəp, kə ŋantamnɛ.

⁴¹ Kə yəŋk yelɛc yolukus afum alarəm darəŋ, yockulɛ-kulɛ: «Mən'əyənɛ Wan ka Kanu!» Kə Yesu ɛŋgbəŋ-gbəŋər yi, ta oŋwosɛ a yolok-loku-ɛ, bawo yɛnacərə a nkən əyənɛ Wəbɛ nwe Kanu kəyɛk-yɛk mə.

Aŋnabi Yesu kəkawandi kən dəkətola Kanu da aSuyif

Mat 4.23; Mark 1.35-39

⁴² Dec dendesək, kə Yesu owur k'əŋkə nde kəfo kəyer-yer kələma. Kə afum alarəm ŋawur kəten kə, kə ŋaŋkə ŋabəp kə dəndo kəfo kaŋkə. Ŋanafaŋ fɛ kəsak Yesu pəkə.

⁴³ Mba k'oloku ŋa: «Nəsak im ikədəŋk sə sədare sələma moloku mətət ma dɛbɛ da Kanu, bawo itə anasom'em.»

⁴⁴ Kə Yesu ɛŋkawandi Kibaru Kətət dəndo dəkətola Kanu da aSuyif nde sədare sa Yude.

5

Yesu kəwe acɛpsɛ ɔn darəŋ acəkə-cəkə

Mat 4.18-22; Mark 1.16-20

¹ Dəsək dələma, Yesu pəcəmə agbɛp ŋa kəba ka Kenesaret, afum ŋamɛpnɛ kə ŋaccəŋkəl toloku ta Kanu.

² K'ɛnɛŋk dɛndo kɛba kɛsɛk cibil mɛrɛŋ, nɛ awɛnt ɲanawur disrɛ, ɲacyak manta maŋan mɔ.

³ Kɔ Yesu embɛkɛ abil ɲin disrɛ, ɲɛ ɲɛnayɔnɛ ɲa Simɔŋ mɔ, k'oloku kɔ a pɛbɔlɛnɛ agbɛp pipic. K'ɛndɛ debil pɛctɛksɛ kɛnay kɛŋkɔ kɛnacɛmɛ dɛntɔf mɔ.

⁴ Ntɛ ɛsak kɛlok-loku mɔ, k'oloku Simɔŋ: «Mɛcɔŋnɛ ndɛ pɛntukmɛ mɔ, nɛgbal manta monu nɛsumpɛr lop.»

⁵ Kɔ Simɔŋ oloku kɔ: «Wɛkirin, pibi pampɛ fɛp sɛcgbal manta, mba ali paka sɛsɔtɔ fɛ. Mba ntɛ mɛloku ti mɔ, kɛgbal k'inder manta.»

⁶ Ntɛ ɛɲgbal manta mɔ, k'osumpɛr lop yɛlarɛm haŋ kɔ manta moncop kɛwɛlɛ.

⁷ Kɔ ɲawɛ anapa aŋan akɔ ɲanayi abil ɲa mɛrɛŋ ɲɔkɔ disrɛ mɔ, kɛdemar ɲa. Kɔ akakɔ ɲander, kɔ ɲalas cibil cacɔkɔ mɛrɛŋ haŋ cɛcfan kɛkɛlɛ.

⁸ Ntɛ ɛnɛŋk tatɔkɔ mɔ, kɔ Simɔŋ Piyɛr ɛntɛmpɛnɛ Yesu wɛcɛk dɛntɔf, k'oloku: «Wɛbɛ, mɛbɔl'em! Fum wɛciya iyɔnɛ.»

⁹ Kɔ kusu kɛwɔs kɔ, nkɔn kɔ akɔ ɲanayi mɔ fɛp, tɛta lop yɔkɔ ɲanasumpɛr mɔ.

¹⁰ Itɔ pɛnayi sɔ asol a Simɔŋ, Sak kɔ Isan, awut a Sebede. Kɔ Yesu oloku Simɔŋ: «Ta mɛnɛsɛ! Kɛyɛfɛ mɔkɔ, afum ɲɔ mɛndɛ mɛcɛkɛs oŋ.»

¹¹ K'asumpɛr lop akakɔ ɲampɛnɛ cibil dɛgbɛp, kɔ ɲasak ca fɛp, kɔ ɲancɛmɛ Yesu darɛŋ.

*Yesu ɔsɔkɛs wɛtɔtamnɛ
Mat 8.1-4; Mark 1.40-45*

¹² Dare dɔlɔma dɔ Yesu ɛnayi. Kɔ wɛrkun wɛlɔma nwɛ sen sɛnasumpɛr dis fɛp mɔ, ender. Ntɛ ɛnɛŋk Yesu mɔ, k'ɛntɛmpɛnɛ dɛntɔf, k'ɛncɛpɛ Yesu tobu,

k'elɛtsɛnɛ kɔ: «Mariki, kɔ mɛfan ti-ɛ, mɛntam kəsəkəs im.»

¹³ Kɔ Yesu ɛntɛnc kəca, k'ɔŋgbuŋɛnɛ kɔ, k'oloku: «Ifan ti, məsək!» Gbəncana babəkɔ kɔ sen səsak fum wəkakɔ.

¹⁴ Kɔ Yesu oloku kɔ: «Ta məloku ti fum o fum, mba məkɔ məmentərnɛ wəlɔŋnɛ. Məkenɛ kɔ polɔŋnɛ teta kəsəkəs kam pəmɔ təkɔ Musa encic ti mɔ, tendeyɔnɛ afum fəp kəcərə a mɛntamnɛ.»

¹⁵ Tewe tɔn tɛncsam kəsam dəm, afum alarəm ŋaclɔŋkanɛ kəcəŋkəl kɔ, kətɛn ka kətaməs ka docu dan.

¹⁶ Mba kɔ Yesu owur afum dacɔ, k'ɔŋkɔ nde dətɛgbərə **dəkəlɔk-ɔkər Kanu.**

*Yesu kətaməs kɔn fum nwe ɛnatɔtam kəkət mɔ
Mat 9.1-8; Mark 2.1-12*

¹⁷ Dəsək dɔlɔma Yesu pəctəkse. AFarisi kɔ atəkse a sariyɛ ŋandɛ. Ŋayɛfɛ-yɛfɛ sədare sa tɔf ya Kalile kɔ Yude, kɔ dare da Yerusalem. Kɔ fənɔntər fa Kanu Kəpəŋ fəyi kɔ Yesu, nɛ tɔŋsɔŋɛ pəctaməs acuy mɔ.

¹⁸ Kɔ afum ŋander, ŋagbaŋnɛ fum nwe efi wɛcək mɔ dəpoko, ŋacsɛp kəbɛrɛ kəkɔbɔc kɔ fər ya Yesu kirin.

¹⁹ Nɛ delay da afum dəsɔŋɛ ŋa kətɔsɔtɔ dəkəbɛrɛ mɔ, kɔ ŋampɛsɛ kəlɔ kəron, kɔ ŋaŋkɔ ŋafeni kəlɔ darenc kəfo kəlɔma, kɔ ŋantɔrɛ wətəkət nwe pəyi dəyala yɔn afum dacɔ, Yesu fər kirin.

²⁰ Nɛ Yesu ɛnəŋk kəlan kəŋan mɔ, kɔ Yesu oloku fum nwe: «Wərkun, aŋaŋnɛn'am kiciya kam!»

²¹ Atəkse sariyɛ kɔ aFarisi ŋayɛfɛ kəcɛm-cɛmnɛ, ŋacyifnɛ: «Fum wərə ɔfɔ wəkawɛ ɔŋlɔməs Mariki mɔ? An'ɛntam kəŋaŋnɛnɛ kiciya, kɔ pəntɔyɔnɛ Kanu sona-ɛ?»

²² Kɔ Yesu encɔrɛ pɛcɛm-cɛmnɛ paŋan, k'eyif ŋa: «T'ake tɔ mɛcɛm-cɛmnɛ mamɛ meyiɛ nu-ɛ?

²³ Mosom mɛrɛŋ mɔ mamɛ, tosom tere tɔtɔcuca kɔloku: «Aŋaŋnɛn'am kiciya kam,» kɔ kɔloku: «Mɔyɛfɛ, mɔkɔtɔ-ɛ?

²⁴ Awa indeyɔ nu tantɛ ntɛ tɔŋsɔŋɛ nɔcɔrɛ a ina, Wan ka Wɔrkun, intɔmpɔr kɔtam nnɔ doru dandɛ kɔŋaŋnɛnɛ ka kiciya: Kɔ Yesu oloku wɔfi wɛcɔk, «Ilok'am: Mɔyɛfɛ! Mɔlɛk pɔko pam, mɔlukus nde ndaram!»

²⁵ Gbɔncana babɔkɔ kɔ wɔrkun nwe eyɛfɛ fɔr yaŋan kirin, k'ɛlɛk pɔko pɔn, k'osumpɔr dɔpɔ kɔkɔ nde ndɔrɔn pɛckor-koru Kanu.

²⁶ Kɔ cusu cɔwos afum fɔp, kɔ ŋa sɔ ŋayɛfɛ kɔkor-koru Kanu. Kɔ kɔnesɛ kɔyi ŋa, ŋacloku: «Sɔnɔŋk mɔkɔ ntɛ sɔntatɔnɔŋk mɔ.»

Yesu kɔwe kɔn Lewy

Mat 9.9-13; Mark 2.13-17

²⁷ Ntɛ tatɔkɔ tencepɔr mɔ, kɔ Yesu owur k'ɛnɔŋk wɔbaŋɔs dut wɔlɔma, nwe ancwe Lewy mɔ, pɔndɛ nde aŋgbancan ŋa abanɔs dut. Kɔ Yesu oloku kɔ: «Mɔcɛps'em darɔŋ.»

²⁸ Kɔ Lewy ɛsak mes fɔp, k'eyɛfɛ k'encɛpsɛ Yesu darɔŋ.

²⁹ Kɔ Lewy ɔŋkɔ pɔbocɛ Yesu kɔsata kɔpɔŋ nde ndɔrɔn. Abanɔs dut alarɔm ŋanayi di, ŋandes-ndɛs dɔmɛsa kɔ afum alɔma kɔ Yesu.

³⁰ AFarisi kɔ atɔkɛ sariyɛ s'aSuyif ŋaccɔpɛnɛ, ŋacyif acɛpsɛ a Yesu darɔŋ: «T'ake tɔ nɔndinɛ yeri, nɔcmunɔs kɔfo kin kɔ abanɔs dut kɔ aciya-ɛ?»

³¹ Mba Yesu oloku ŋa: «Bafɔ atamɛ ŋafan wɔtɛn cɔl de, mba acuy ŋafan kɔ.

³² Bafɔ alompu nɔ inder kawe, mba aciya, nte tɔnsɔŋe ɲasɛkpɛr bɛkɛc, ɲacɛme pɛlompu darɛŋ.»

Yesu kɔ kɛsun

Mat 9.14-17; Mark 2.18-22

³³ Kɔ ɲaloku Yesu: «Acɛpɛ a Saŋ darɛŋ kɔ aFarisi, ɲaŋsun tɛm fɛp ɲaccɛpɛs, mba kɔ aka mɛna ɲandi yeri ɲacmun.»

³⁴ Mba kɔ Yesu eyif ɲa: «Nɛntam kɛsɔŋe afum aŋe awe kɛgbaŋne mɔ kɛsun, ɲasɔɔyi wɛfura kɛsɛk ba?

³⁵ Dɔsɛk dendebɛp nde ɲandegbeyene kɔ wɛfura mɔ, awa ɲandesun dɔsɛk dadɛk.»

³⁶ Kɔ Yesu oloku ɲa sɔ capafɔ nce: «Ali fum ɔfɔwali kɛpol dɛkɛloto kɛfu kɛkɔfapɛre yamos yemɛce-mɛce. Bawo tɔnsɔŋe kɛpol ka kɛloto kɛfu kaŋkɔ ɛwali mɔ, kɛtɔmar yamos yemɛce-mɛce yayɔkɔ efaŋ kɛlompɛs mɔ.

³⁷ Fum o fum ɔfɔber wɛn wofu dɛtɛlɔba pa akata pokur. Kɔ mɛyɔ ti-ɛ, wɛn wɛɲwesɛli tɛlɔba, wɛn wolɔŋe. Mɛyi oŋ mɛsɔtɔ fɛ tɛlɔba, mɛsɔtɔ fɛ sɔ wɛn.

³⁸ Mɛber wɛn wofu dɛtɛlɔba pofu!

³⁹ Fum o fum omun wɛn wokur ɔfɔsɔfaŋ wofu, bawo oloku: «Wokur wɛntɛŋne.»»

6

Aŋnabi Yesu kɔ dɔsɛk da kɛŋesɛm nde ampuse Mariki mɔ

Mat 12.1-8; Mark 2.23-28

1 Nte Yesu enccali dale dɔsɔk dɔlɔma da kɛɲesɛm nde ampuse Mariki mɔ, * kɔ acepse ɔn darɛɲ ɲayefe kɛɲɔsuru sɛbomp sa menɲben ɲacsɔm.

2 Kɔ aFarisi alɔma ɲayif ɲa: «Ta ake tɔ nɛɲɔne nte Sariye sɛntɔwose kɛɲɔ dɔsɔk da kɛɲesɛm mɔ?»

3 Kɔ Yesu eyif ɲa: «Nɛɲkaraɲ fe Yecicɛs Yosoku disre tɔkɔ Dawuda ɛnayo, nte dor dɛnayo kɔ, nkɔn kɔ akɔ ɲanasol mɔ ba?»

4 –Nte Dawuda ɛnabɛre kɛlɔ kɛpɔɲ ka Kanu mɔ, k'elek cɛcom nce anclɔɲne Kanu mɔ, k'ɔsɔm ci, k'omproce sɔ asol ɔn akɔ dor dɛnayo mɔ, mba alɔɲne ɲɔbɛcɛrɛm ɲɔ Sariye sɛnawose kɛsɔm ci.»

5 Kɔ Yesu oloku ɲa: «Wan ka Wɛrkun ɔɲɔne mariki ma dɔsɔk da kɛɲesɛm nde ampuse Mariki mɔ.»

Fum wɛfi kɛca

Mat 12.9-14; Mark 3.1-6

6 Kɔ dɔsɔk dɔlɔma da kɛɲesɛm nde ampuse Mariki mɔ dendebɔp, kɔ Yesu ɔɲkɔ nde dɛkɛtola Kanu da aSuyif pɛctɔkse afum. Wɛrkun wɛlɔma ɛnayi di pɛdɛmtɛr kɛca kɛtɔt.

7 Atɔkse sariye kɔ aFarisi ɲaɲkɔkce Yesu belbel, kɔ pɛɲɔne a ɔɲkɔtamɛs fum dɔsɔk da kɛɲesɛm nde ampuse Mariki mɔ. ɲanayo ti nte tɔɲsɔɲe ɲasɔtɔ teyemsɛne kɔ mɔ.

8 Mba Yesu ɛnacɛre mɛcem-cɛmne maɲan, k'oloku wɛrkun nwe ɛnadɛmtɛr kɛca mɔ: «Mɛyefe mɛcɛme nnɔ afum dacɔ.» Kɔ wɛkakɔ eyefe, k'encɛme.

* **6:1** *Simiti, dɔsɔk da kɛɲesɛm nde ampuse Mariki mɔ sariye sɛmɔne aHebare fɔp kɛbɛc tataka ta camɛt-mɛrɔɲ lokun o lokun. Difo aɲwe simiti «simiti, dɔsɔk da kɛɲesɛm».*

⁹ Kɔ Yesu eyif ɲa: «Icyif nu ma: Cɔke cɔ Sariye sɔwɔsɛ dɔsɔk da kɛɲesɔm ndɛ ampuse Mariki mɔ-ɛ? Kɛyɔ ka pɛtɔt ba, ka pɛlɛc? Patamɔs fum ba, ka pace kɔ pɛfi?»

¹⁰ Awa, kɔ Yesu ɔmɔmɔn ɲa dɛcɔro fɛp faɲan, k'oloku wɛrkun nwe: «Mɛtenci kɛca!» Kɔ wɛrkun nwe entenci ki, kɔ kɛca kɔn kɛntamnɛ.

¹¹ Mba kɔ pɛntɛlɛ acicɔs a sariye kɔ aFarisi pɛpɔɲ, kɔ ɲayɛfɛ kɛgbɛkɛlɛnɛ tɛta pɛlɛc mpɛ ɲantam kɛyɔ Yesu mɔ.

*Yesu kɛyɛk-yɛk Asom ɔn wɔco kɔ mɛrɔɲ
Mat 10.1-4; Mark 3.13-19*

¹² Tɛm tatɔkɔ, kɔ Yesu ɛmpɛ ndɛ dɛtɔrɔ kɛkɔsali, k'ɔɲkɔ pɛcepɛrɛnɛ pibi fɛp kɛlok-lokɛr Kanu.

¹³ Ntɛ dec dɔsɔk mɔ, k'ewɛ acɛpsɛ ɔn darɔɲ, k'ɛyɛk-yɛk ɲa dacɔ afum wɔco kɔ mɛrɔɲ, aɲɛ ɛnasɔɲ tɛwɛ ta «asom» mɔ.

¹⁴ K'ewɛ Simɔɲ, nwe Yesu ɛnasɔɲ tɛwɛ ta Piyɛr mɔ, kɔ wɛnc Andɛrɛ, Sak, Isɔɲ kɔ Filip, Bartɛlɛmy,

¹⁵ Matiye, Tɔma, Sak wan ka Alfe, Simɔɲ wɛsimɛ tɛta atɔf,

¹⁶ Yude wan ka Sak, kɔ Yudas wɛka dare da Keriyot nwe ɛnader pɛlɛpsɛr kɛbɛr Yesu atɛrɛnɛ ɔn dɛwaca mɔ.

*Yesu pɛctɔksɛ pɛctamɔs
Mat 4.23-25*

¹⁷ Kɔ Yesu ɲantor kɛyɛfɛ dɛtɔrɔ kɔ ɲa, k'ɔɲkɔ pɛcɔmɛ kɛfo kɛtɔɲnɛnɛ nkɛ acɛpsɛ ɔn darɔɲ alarɔm, kɔ kɛnay ka afum alarɔm: Afum aka Yude fɛp, dare da Yerusalem, kɔ afum aka kɛba kɛsɔk ndɛ sɛdare sa Tir kɔ Sidɔɲ.

18 Afum akanɛ fəp ɲanader kədəcəŋkəl kə, pətaməsɛnɛ sɔ docu danan. Afum aɲɛ yəŋk yɛləc yəŋctərəs mə, ɲanatamnɛ.

19 Afum fəp ɲacɛp kəgbuɲɛnɛ kə, bawo fənəntər fəncwur kə nɛ fəŋctaməs acuy fəp mə.

Pətət kə pələc

Mat 5.1-12

20 Kə Yesu əməməŋ acɛpɛ ən darəŋ, k'oloku:

«Pəbət nu nəna atɔyɔ daka,
bawo nən'eyi akip ɲa dəbɛ da Kanu dəntɔf!

21 Pəbət nəna aɲɛ dor dɔyɔ tantɛ mə,
bawo nəndenembərə!

Pəbət nu, nəna aɲɛ nəyi kəbok mə,
bawo nəndesɛl!

22 Pəbət nu kə afum ɲandeter nu-ɛ, ɲacɛləs nu, ɲacləməs nu, ɲacləsər nu mewe bawo nəlanɲ dim da «Wan ka Wərkun.»

23 Nədə nəwoləs kə dəsək dadəkə dendeder-ɛ, nəyok-yokɛnɛ pəbotu, bawo kəpocɛ kəpəŋ kəŋkar nu nde darenc. Tantɛ tɔ atem aɲan ɲancyɔ adəŋk a Kanu.

24 Pələc peyi nu nəna aɲɛ nəyɔ daka mə!

Bawo nəlip kəsɔtɔ pənempəsɛ ponu mpɛ pənamar nu kədəkəsɔtɔ mə.

25 Pələc peyi nu nəna aɲɛ ca fəp yɛlar mə,
bawo dor dendekəyɔ nu!

Pələc peyi nu nəna aɲɛ nəyi kəsɛl mə,
bawo nəndekəyi kəbal kə kəbok disrɛ!

26 Pələc peyi nu nəna aɲɛ afum fəp ɲandeloku pətət ponu mə,

tantɛ tɔ atem aɲan ɲancyɔ kə akə ɲanchaɲɛnɛ kəyɔnɛ Sayibɛ sa Kanu mə.»

Kəbətər ka aŋe ŋanter nu mɔ
Mat 5.38-48; 7.12

²⁷ «Mba, iŋlɔku ti nəna aŋe nəncəŋkəl im mɔ: Nəbətər aterene anu, nəyɔ pətət aŋe ŋanter nu mɔ!

²⁸ Nətolanε pətət aŋe ŋantolanε nu pεlec mɔ, nətolanε aŋe ŋaŋlɔməs nu mɔ!

²⁹ Kɔ fum efer əm kəca dəkanka-ε, məcence kɔ sɔ akanca ŋa mεrəŋ ŋəkɔ. Kɔ fum elɛkər əm burumus-ε, məcə kɔ sɔ pələk duma dam.

³⁰ Məpocε nwe o nwe ontol'am mɔ, kɔ fum elɛkər əm paka mpe pəyɔne pam mɔ, ta məwerəs kɔ pi.

³¹ Nəyɔne afum təkɔ nəfan a ŋayɔne nu mɔ.

³² Kɔ tɔyɔne nəbətər gbəcərəm akɔ ŋambətər nu mɔ, kəway kəre kɔ nəŋgbekər sɔ mera-ε? Ali aciya ŋambətər aŋe ŋambətər ŋa mɔ!

³³ Kɔ pəyɔne a akɔ ŋaŋyɔne nu pətət mɔ gbəcərəm ŋɔ məŋyɔne pətət-ε, kəway kəre kɔ məntam kəgbekər amera-ε? Ali aciya, bafɔ tatəkɔ tɔ ŋaŋyɔ pəmɔ nəna ba?

³⁴ Kɔ pəyɔne a akɔ nəyɔ amera kədelukse nu mɔ gbəcərəm ŋɔ nəntam kəbər-ε, kəway kəre kɔ nəna nəntam kəgbekər amera-ε? Bawo ali aciya sɔ ŋambər aciya nte tɔŋsɔŋe ŋa kədesɔtɔ pətəŋnεne payi mɔ.

³⁵ Nəbətər ater anu, nəbər ŋa nəwure kəlukse debe dadəkɔ amera. Nəndesɔtɔ kəpocε kəpəŋ, nəyɔne sɔ awut a Wəbe wəka darenc, bawo Kanu kəntese nnɔ apələrne pətət kɔ ayeŋki bəkəc ŋayi mɔ.

³⁶ Nəbət mera pəmɔ təkɔ Papa konu əmbət amera mɔ.»

Ta nəcin afum aləma
Mat 7.1-5

37 «Ta nəcin fum, afəkəcin nu. Ta nəkiti akə nte təŋsəŋe ta andesəkiti nəna mə. Nəŋaŋnəne akə, andekəŋaŋnəne nu.

38 Nəpocə, andekəpocə nu. Andekəber nde yuba yonu yəpəŋ ya duma donu potubcə pətət, pasumpər, pasəŋk-səŋk, pəloŋər. Bawo potubcə mpe nəntubcə mə, ip'andekəsətubcə nu kəlukse nu kəway.»

39 Kə Yesu olok-lokər ŋa capafə: «Wətənəŋk entam kəkətene wətənəŋk ba? Kə pəyənə fe ti-ε mərəŋ maŋan fəp mə ŋantempene abi disre.

40 Ali wəcəpse darəŋ wəkin eyi fe nwe embek dəkəcəme pətəs wətəkse kən mə, mba wəcəpse darəŋ nwe entəkse belbel mə, eyi pəmə wətəkse kən.

41 Ake'səŋe nte məŋgbətne ayika ŋŋe ŋeyi wenc əm dərəfər mə, mba ta məŋnəŋk təmbəŋk ta kətək mpe peyi mənəsərka dərəfər mə-ε?

42 Pəlompu pə ba, kəloku wenc əm: «Wenc im məwose a ilin əm ayika ŋŋe ŋey'əm dərəfər mə,» mba dəfər da mənə dəyə təmbəŋk ta kətək? Mənə wəbaŋene kəlomp! Məlinə kəresna təmbəŋk ta kətək dəfər dam, it'əŋsəŋ'am kənəŋk belbel ayika ŋəkə məfan kəlin wenc əm dərəfər mə.»

Kətək kə yokom ya ki

Mat 7.16-20; 12.33-35

43 «Kətək kətət kəfəkom yokom yelec, kətək kətətamne kəfəkom yokom yətət.

44 Kətək nkε o nkε kə, yokom ya ki y'aŋnepələ ki. Afəpim cəyabε† kə wen ‡ dəbənək.

† **6:44** Cəyabε = CəTabo «figure» ‡ **6:44** Pokom mpe pəŋkom nde Yisrayel, pi pəkə aŋfoc kəsətə member mme aŋwe «wen» mə.

45 Fum wətət nde abəkəc ηən ηətət eηlək məyo mətət, kə fum wələc nde abəkəc ηən ηələc eηlək məyo mələc. Bawo nte o nte kusu kəηloku mə, ti teyi nde dəbəkəc.»

Wəlo məraη

Mat 7.24-27

46 «Ta ake tə nəηwen'em ‹Mariki! Mariki!› ta nəηyo mes məkə ηloku mə-ε?

47 Nwε o nwε eder im, pəne moloku mem, pəkət mi, imentər nu nwε oηwurene mə:

48 Owurene fum nwε eyi kəcəmbər kələ pəkay dəntəf haη pətukmə belbel, pəcəmbər kələ kən tasar teyenki kəroη. Ali wəcəfən pətuf pələrəm, məcaca məyekse, kələ kən kəfətam kəwunε, bawo anacəmbər ki gbiη.

49 Mba nwε o nwε ene moloku mem, ta əηkətene mi-ε, fum wəkakə ηawurene kə nwε encəmbər kələ kən katina dəntəf, ta eηkay pətukmə pəcəmbər ki tasar kəroη mə. Kə wəcəfən ontuf, məcaca məyekse-ε, kələ kaηkə kəηwunε katina, kələcε few!»

7

Aηnabi Yesu kətaməs kən wəcar ka wəbe ka asədar
100

Mat 8.5-13

1 Nte Yesu elip kələk-lokər afum aηe ηancəηkəl kə mə, k'embere dare da Kaparnam.

2 Dəndo kəfo kaηkə, wəbe k'asədar wəRom wələma enayo wəcar nwε tetən tenayenki kə mə. Wəcar wəkakə enatamnε fe, pəcəfaη kəfi.

3 Nte wəbe k'asədar nwε ene pacloku teta Yesu mə, k'osom abeki aSuyif aləma, ηakəwene kə Yesu pədetaməse kə wəcar kən.

⁴ Kɔ abeki akakɔ ɲander ɲabɔp Yesu kɔ ɲaletɛne kɔ ɲacgbɔkɛre, ɲacloku: «Ɔyɔ dofum nde pɛmar mɛyɔne kɔ ti mɔ,

⁵ bawo wɔbe wɔkawɛ ɔmbɔtɔr atɔf ɲosu, nkɔn ɛnacɛmbɔr dɛkɔtola Kanu da aSuyif dosu.»

⁶ Kɔ Yesu ɔɲkɔ kɔ ɲa. ɲanabɔlene fe kɔlɔ ka wɔbe wɔsɔdar, kɔ wɔsɔdar osom anapa ɔn kɛkɔloku kɔ: «Mariki, ta mɔtɔrɛsne, bawo isɔtɔ fe dofum dɛfaynen'am nde kɔlɔ kem disre.

⁷ It'ɔsɔɲɛ nte inasɛrka intɔnakɔ nnɔ mɛyi mɔ. Mba mɔloku toloku tin, wɔbɔce kem ɛntamne.

⁸ Bawo ina wɔkawɛ yati abɛ em ɲ'i yi dɛntɔf, k'ina sɔ iyɔ asɔdar alɔma aɲɛ ɲay'im dɛntɔf mɔ. K'iloku wɔkin: «Mɛkɔ,» wɔkayi ɔɲkɔ. K'iloku wɔkɔ «Mɛder,» wɔkayi ender. K'iloku wɔcar kem: «Mɛyɔ nte-ɛ,» ɔɲyɔ ti.»

⁹ Nte Yesu ene moloku mamɔkɔ mɔ, kɔ teta wɔsɔdar nwe tenciyanɛ kɔ. K'ɛɲkafɛle, k'ɛntɛfɛrne kɔnay k'afum akɔ ɲanacɛme kɔ darɔɲ mɔ, k'oloku: «Icloku nu, ali nde Yisrayel inanɔɲk fe kɔlan pɛmɔ kanke!»

¹⁰ Kɔ asom a wɔsɔdar nwe, ɲalukus ndɔrɔn. Kɔ ɲabɔp wɔcar nwe ɛnatɔ-tamne mɔ, pɛtamne keɲ.

Yesu ɔsɔɲɛ wɔfi kɛfɔte

¹¹ Nte telip mɔ, k'ɔɲkɔ dare nde ancwe Nayin mɔ. Atakɛs ɔn kɔ afum alarɛm ɲanasol kɔ nkɔn kɛkɔ.

¹² Nte ɲalɔtɛrne kɛberɛ ka dare mɔ, kɔ ɲambɔpɛne kɔ afum ɲanckekɛre fum wɔfi dɛkɔwup, mba fum nwe sona gbɔɲ sɔ kɛre ɛnakom kɔ, wos pɛfi sɔ. Afum alarɛm a dare dadɔkɔ ɲanckekɛre wɔfi wɔkakɔ dɛkɔwup.

13 Kò Yesu enànk wəran nwε, k'əyɔnε kò nənɔfɔr, k'oloku kò: «Ta məbok!»

14 Kò Yesu əncəɲnε k'ɔŋgbuɲnε kan̄kəra ka wəfi. An̄ε ɲanatəmpər kò mə ɲancəmə. Kò Yesu oloku: «Wətəmp, in'olok'əm: Məyεfε!»

15 Kò wəfi eyεfε k'endε, k'oncop kəlok-loku. Kò Yesu olukse wəfi nwε kεrε.

16 Kò fəp fənesε, kò ɲayεfε **kəcam debeki** da Kanu, ɲacloku: «Wədənk wəka Kanu wəpəɲ eyεfε su daco! Kò Kanu kənder kəmar afum ən!»

17 Kò tɔyɔ ta Yesu tatəkò tɛsam atəf ɲa Yude fəp, kəbəp ka sədare səkò səɲkɛl Yude mə.

Asom a An̄nabi Saɲ

Mat 11.2-19

18 Kò acεpse a An̄nabi Saɲ darəɲ ɲaɲkò ɲaloku kò mes maməkò fəp. Kò Saɲ ewe acεpse ən darəɲ daco afum mērəɲ,

19 k'osom ɲa kəkəyif Mariki kò pəyɔnε nkən əyɔnε nwε eyi kəder kədeyac afum a Kanu mə, kò tɔyɔnε fε nkən-ε, pəmar pakar sɔ wəlɔma ba?

20 Ntε ɲambəp Yesu mə, kò afum an̄ε ɲayif kò: «Saɲ Batis osom su kədeyif əm: «Mən'əyɔnε nwε eyi kəder mə, ka pəmar səkar sɔ wəlɔma ba?»»

21 Afum akakò anasom mə ɲaɲkò ɲabəp Yesu pəctaməs docu da atətamnε alarəm, lanyiru, an̄ε yɔɲk yεlɛc yencəmə darəɲ mə, k'əsəɲε atənənk alarəm kənənk.

22 Kò Yesu olukse ɲa: «Nəkò nəloku Saɲ təkò nənənk kò təkò nəne mə:

Atənənk ɲanənk, atətam kəkət ɲaɲkət,

k'asəkəs acunε sen, atone ɲane,

afi ɲafɔtε, an̄kawandi Kibaru Kətət nnə atɔyɔ daka ɲayi mə.

23 Pəbət nwε ɔntədesak kəgbəkər im kəlanj kən * mə!»

24 Ntε asom a Saŋ aŋε ŋalukus mə, kə Yesu eyefε kəloku kənay ka afum teta Saŋ pəcyif: «Ake nənəkə kəməmən nde dətεgbərə-ε: Fum nwε efane pəmə awo nŋε afef ŋeyikəc mə ba?

25 Mba anə nənəkə oŋ kəməmən di-ε, wərkun wəsəkəp belbel ba? Mba nəcərə a asəkəp belbel nde wələ w'abε wə ŋandε pətət disrε.

26 Mba anə nənəkə oŋ kəməmən-ε, Sayibε ba? Ey, icloku nu, Saŋ encepər Sayibε fəp dəkəcəmε.

27 Tetən t'ancicəs nde Yecicəs Yosoku disrε: «Indekəkərə wəsom kem fər yam kirin pəkəlomps'am dəpə.»

28 Kə Yesu oloku: «Icloku nu, aŋε aran ŋaŋkom mə fəp, ali wəkin eyi fε nwε encepər Saŋ dəkəcəmε mə. Mba nwε efetε nde dəbε da Kanu dəntəf mə, ɔyənε nwε encepər Saŋ dəkəcəmε mə.

29 Afum aŋε ŋanane kə kəlök-loku mə fəp, kəbəp awerəs dut, kə ŋawosε dolompu da Kanu. Ti disrε kə ŋawosε a Saŋ pəgbət ŋa dərömun teta Kanu.

30 Mba aFarisi kə atəksε a sariyε ŋanawosε fε ntε Kanu kənafanε ŋa mə, kə ŋafati a Saŋ pəgbət ŋa dərömun teta Kanu.

31 An'indetubcənε afum a dεtεmp dandε-ε? Anə ŋawurənε-ε?

32 Aŋε ŋə ŋawurənε: ŋawurənε awut aŋε ŋandε kəfo nkε afum fəp ŋambəpsənε mə, a ŋacwenənε kəkəloku:

«Səfulanε nu luk, kə nəntəpisε!

Kə sələnşε nu melenj ma defi, kə nəntəbok.»

* 7:23 kəsölε 7:27 Malaki 3.1

³³ Bawo nte San Batis, nwe encgbat afum daromun enader ma, oncsun, ta onmun wen-e, ko naloku a oyo nonk nelac!

³⁴ Ko Wan ka Warkun ender, pacdi yeri pacmun wen ko naloku: «Wacelak ko wacis ofo, wanapa ka abanəs dut k'aciya!»

³⁵ Mba awut a kacere kakatenε mes ka Kanu jawose dolompu da ki.»

Yesu nde kalo ka Simon wəFarisi

³⁶ Ko wəFarisi wəlama ewe Yesu kakadi yeri ko nkən. Ko Yesu embere nde kalo ka wəFarisi wakako, k'onko pande amesa kirin.

³⁷ Wəran wəciya wəlama enayi dare dadako, k'ene a Yesu naye kadi yeri nde kalo ka wəFarisi. Wəran wakako elek takabo pa alabatər pelare labunde,

³⁸ k'onko pacame Yesu kumunt darən pəsumpər ko wəcək. K'eyefe kabok pacanかせ mencər mən wəcək wa Yesu, k'efenəte wəcək wa Yesu cəfon cən, pəcup wi, pəlonşər wi labunde.

³⁹ Nte wəFarisi nwe enawe Yesu nde ndərən, enənk tatoko ma, k'olokune debəkac: «Fum wakawe onyone wədanj wəka Kanu-e, k'encere wəran nwe ongbunene ko ma, fum nwe onyone ma —Wəran wəciya.»

⁴⁰ Ko Yesu elek moloku, k'oloku: «Simon, iyo toloku tolama tolok'am.» Ko Simon oloku ko: «Məlok'im ti, Wətakse.»

⁴¹ «Wəbəs-bəsər wəlama afum merən nanatəmpəre debe: Wəkin nwe pətəmpəre ko gbeti mēncəmbəl masar kacamət (500), ko wəka merən pətəmpəre ko mēncəmbəl 50.

⁴² Mba nte wəbəs-bəsər nwe enəŋk fə aləkər ɔn səbe ŋayə fe gbeti boluksɛ kə mə, k'ɛŋaŋnɛnɛ mɛrəŋ maŋan fəp. Akakə mɛrəŋ anə endenaŋkanɛ kəbətər kə pətəs wəkə-ɛ?»

⁴³ Kə Siməŋ oloku kə: «Pəwuren'em, a wəkə enatəmpərə kə gbeti belarəm mə.» Kə Yesu oloku kə: «Gbɛs, məloku kance!»

⁴⁴ Kə Yesu ɛŋkafələ k'ɛntɛfərne wəran nwe, k'oloku Siməŋ: «Mənəŋk wəran nwe? Imberɛna nnə kələ kam mba məsəŋna f'em domun ibikɛne wɛcək, mba nkən ɛncəŋkəsɛ wɛcək wem mɛncər mən, k'ɛfɛŋtɛ wi cəfon cən.

⁴⁵ Məncupna f'em, mba nkən kəyɛfɛ nte imberɛna nnə mə, a k'oncop kəcupəs im wɛcək mə, haŋ ndɛkəl itə eyi kəyə.

⁴⁶ Məsopna f'em moro dəromp,† mba wəran wəkawɛ osop im labundɛ dəwɛcək.

⁴⁷ Itə ɔsəŋɛ nte intam kələk'am a, kiciya kələrəm nkɛ enciya mə, aŋaŋnɛnɛ kə ki, bawo nkən ɔmbətər pənaŋkanɛ. Məna nwe aŋaŋnɛnɛ pipic mə, pipic pə məmbətər.»

⁴⁸ Kə Yesu oloku wəran nwe: «Aŋaŋnɛn'am kiciya kam.»

⁴⁹ Afum aŋɛ ŋanandɛ amɛsa kirin kə nkən mə, ŋancop kəclokunɛ dəbəkək: «An'ɔfə wəkawɛ ɛŋaŋnɛnɛ ali kiciya mə?»

⁵⁰ Mba kə Yesu oloku wəran: «Kələŋ kam kəyac əm, məkənɛ abəkək ɲoforu.»

8

Aran aŋɛ ŋaŋsol kə Yesu mə

† 7:46 Aka Yisrayel moro mə ŋancsop acikəra aŋan alɛl

¹ Nte teyefe danda mɔ, kɔ Yesu ende pæckət sɔdare sɔpɔŋ kɔ sɔfet sa dɔtɔf fɔp, pæckawandi pæcdɔŋk Kibaru Kətɔt ka dɛbe da Kanu. Njasol kɔ Asom ɔn wɔco kɔ mɛrɔŋ,

² kɔberene ka aran alɔma aŋɛ enataməs docu da dis kɔ da yɔŋk yeɛc mɔ: Mari wəkɔ ancwe «Wəka Makdala» mɔ, nwe anabeləs yɔŋk yeɛc camət-mɛrɔŋ mɔ,

³ Yohanna (wəran ka Cusa, wəlompəs ka mes ma kəlɔ disre ka Herodu), Susan kɔ aran alarəm alɔma aŋɛ ŋancwure daka daŋan kəmar ka Yesu kɔ Asom ɔn mɔ.

Capafɔ ca wəbɔf

Mat 13.1-9; Mark 4.1-9

⁴ Kɔ kənay ka afum alarəm ayefe sɔdare səlɔma ŋamɛpənɛ kɔ. Kɔ Yesu oloku totubcɛnɛ nte:

⁵ «Nte wəbɔf owur kəkɔgbal defet dɔn mɔ, eyi kɔgbal defet kɔ mɛŋgbɛn mɔlɔma mɛntɛmpɛnɛ dɔpɔ. Afum ŋacnas-nas mi, kɔ bɛmp yender yɔsəm mi.

⁶ Kɔ mɛŋgbɛn mɔlɔma mɛntɛmpɛnɛ antɔf ŋa masar kəroŋ. Nte mompɔŋ mɔ, kɔ mowos, bawo mɛnasɔtɔ fɛ pədəm.

⁷ Kɔ mɛŋgbɛn mɔlɔma mɛntɛmpɛnɛ dɔbɛŋk, kɔ bɛŋk yompɔŋ kɔ mɛŋgbɛn maməkɔ, kɔ yendi mi.

⁸ Kɔ mɛŋgbɛn mɔlɔma mɛntɛmpɛnɛ antɔf ŋɔtɔt kəroŋ. Nte maməkɔ mompɔŋ mɔ, kɔ yɔŋkoməs, kɔ popɔŋ mɛ o mɛ pɔŋkom mɛŋgbɛn tasar tin (100).» Yesu oncloku toloku tatakɔ, pæcgbəŋɛ: «Məna nwe məŋyɔ ləŋəs yenɛnɛ mɔ, mənɛ ti!»

Ta ake tɔ Yesu oncloke totubcɛnɛ-ɛ?

Mat 13.10-17; Mark 4.10-12

⁹ Kə acəpse Yesu darəŋ ŋayif kə nte totubcəne tatəkə toloku mə.

¹⁰ K'olukse ŋa: «Nəna ŋə Kanu kəsəŋe kəcərə kance kəgbəpne ka dəbe dən, mba kə akə dəmotubcəne aloku ŋa ki, ti təsəŋe nte:

«Ŋaŋbətne belbel mba ŋafənəŋk, ŋacəŋkəl belbel mba ŋafəcərə.»»

Yesu kəloku tedisre ta capafə ca wəbəf

¹¹ «Tedisre ta totubcəne tante tēte: Defet, Toloku ta Kanu tə.

¹² Mēŋgben mme məntempene dəpə dacə mə, mi məyənə afum aŋe ŋaŋne mə, Ŋəŋk Ŋələc ŋeder ŋeliŋ ŋa dəbəkəc Toloku ta Kanu təkə enane mə, nte təŋsəŋe payaməsər ŋa kəlaŋ nke kəntam kəyac ŋa mə.

¹³ Mēŋgben məkə meyi kəfo ka masar mə, məyənə afum aŋe ŋaŋkənane Toloku ta Kanu, pəbət ŋa mə. Mba ŋayə fe ncənc,* ŋalaŋ tēm tələma, kə tēm teyēŋki tender ŋa-ε, ŋasak ti few.

¹⁴ Mēŋgben mme məntempene dəbēŋk mə, mi məyənə afum aŋe ŋaŋcəŋkəl Toloku ta Kanu, kə ŋalasərne mes məpəŋ mme mendi toloku tatəkə mə: Məcem-cemne mēlarəm, kəsətə ka daka kə mēfaŋ mobotu ma doru, məfəsəŋe ti kəkəkom yokom yololu.

¹⁵ Mēŋgben mme meyi antəf ŋətət mə, afum ŋə aŋe ŋaŋcəŋkələ Toloku abəkəc ŋətət ŋosoku, ŋamēŋkərne ti, ŋacəme ti darəŋ mə, ŋa ŋaŋsəŋ yokom yətət.»

Totubcəne ta lamp Mark 4.21-25

* **8:13** *Kəntental, ntental* = «kəcənc», «ncənc»

16 «Nwe o nwe ofomot lamp a pəgbəpər di kəfala, ofəsəbersene di kəfənc dəntəf, mba endet di kədet dəm, nte tənşəŋe aŋe ɲamberɛ dəkələ mə, ɲanəŋkne pəwanəkəra.

17 Paka mpe o mpe pəŋgbəpne mə, andetam pi kənəŋk. Tes nte o nte aŋmɛŋk mə, andetam ti kəcərə, towur tɔyɔ afum wanəkəra.

18 Nəkembərne təkə nəncəŋkəl mə, bawo andekəberene wəkə ɔyɔ mə, pabelər wəkə ɔntɔyɔ mə ali pəkə ɛŋgbəkər amera kəyɔne pən mə.»

Iya kə awenc a Yesu

Mat 12.46-50; Mark 3.31-35

19 Kə iya ka Yesu kə awenc ɔn ɲander ɲabəp kə, mba ɲanctam fɛ kələtərne kə nte afum ɲala mə.

20 K'arŋkə paloku Yesu: «Iya kam kə awenc əm aŋa ɲancəme nde dabanƙa, mənə ɲafan kənəŋk.»

21 Kə Yesu oloku: «Iya kem k'awenc im aŋa, ɲayɔne aŋe ɲancəŋkəl toloku ta Kanu ɲacəme sɔ ti darəŋ mə.»

Yesu kəcəmbərəs kən afef ɲəpəŋ

Mat 8.23-27; Mark 4.35-41

22 Dəsək dələma kə Yesu ɛmbekɛ debil kə acɛpse ɔn darəŋ. K'oloku ɲa: «Pacali ntende kəba mokuru.» Kə ɲayekti abela kəkə.

23 ɲayi kəcali, kə Yesu endirərne. Kə afef ɲəpəŋ ɲeyɛfɛ kəwur dəkəba kə abil ɲɛfan kəkale, kə ɲayi dəpəwey-wey.

24 Kə acɛpse ɔn darəŋ ɲander ɲatimi kə, ɲackule-kule: «Wətəkse! Wətəkse! Kəfi kə sənder!» Nte entime mə, k'eyɛfɛ kəgbəŋ-gbəŋər afef kə yam yəpəŋ yəkə yɛnayɛfɛ mə, kə yesak few. Kə pəyɔ yɛŋ, ali tes ancne fɛ sɔ.

25 Kò Yesu eyif ña: «Deke kàlanj konu kàyi-ε?» Ntε ñanesε a kò cusu cawos ña mò, kò ñayifεne añε kò akò: «An'òfò wəkawε? Wəkawε εñgbəñ-gbəñər ali afef kò yam, yεcəme sò tefañ tòn darəñ mò!»

Yesu kətaməs ka fum nwe yəñk yelεc yεnacəme darəñ mò

Mat 8.28-34; Mark 5.1-20

26 Yesu kò acεpsε ɔn ñañkò mokuru nde kulum ka Kerasa, nde pəntεfərəne kò atəf ña Kalile mò.

27 Ntε Yesu owur debil mò, kò fum wəlɔma wəka dare dadəkò ender pəcəme kò fər kirinj, nkən yəñk yelεc yelərəm yənayi mò. Kəyεfe ntε pənawon mò, εncbərne fε duma, εnayi fε dəkəlɔ, mεne pəyi nde cufu dacò.

28 Ntε fum nwe εnəñk Yesu mò, kò ñəñk ñelεc ñəsəñε kò kəkule-kule pəpəñ, k'εntεmpεne Yesu wεcək dəntəf, k'oloku pəpəñ: «T'ake tɔ məmberεne mes mem-ε, Yesu Wan ka Kanu nkε kəyi darenc mò? Iletsen'am ta mətərəs im!»

29 Fum wəkakò εnaloku ti bawo Yesu oncloku ñəñk ñelεc ñε ñenabεre fum wəkakò dərīs pəwon mò kəwur. Cəkò-cəkò, anckotərəne fum wəkawε gbekce dəwεcək kò afεc ñəpəñ, mba onccopu yi, ñəñk ñelεc ñosolε kò ñεkekəre nde dətεgbərə.

30 Kò Yesu eyif kò: «Cəke cə añw'am-ε?» Kò fum nwe oloku Yesu: «Ina añwe <Kənay>.» K'oloku ti bawo yəñk yelεc yelərəm yεnacəme kò darəñ.

31 Kò yəñk yelεc nyε yelεtsεne Yesu kəsak yi, ta pəsəñε yi kəwur yəkò dəpəñal-ñal.

32 Awa, ñanabələne fε səp yelərəm nyε yəncsəmət dəndo tərɔ kəronj mò. Kò yəñk yelεc yelεtsεne Yesu kəce yi yεbεre dəsəp nyε, kò Yesu owosεne yi.

³³ Kə yəŋk yeɫeɫ yowur dəfum, kə yəŋkə yembere dəsoɸ. Kə soɸ nye fəɸ yontor kəyefe dətəro, kə yəŋkə yotor dəkəba, kə yeŋgbətsɛ, kə yefis-fis fəɸ.

³⁴ Nte akək soɸ aŋe ŋanəŋk ti mə, kə ŋayekse kə ŋəŋkə ŋasamsərene toloku tatəkə dare kə aka sədare səkəsək.

³⁵ Kə afum ŋander kəməmən təkə tenacepər di mə. Kə ŋander nnə Yesu eyi mə, kə ŋambəɸ fum wəkə yəŋk yeɫeɫ yenawur dəris mə, pəsəkəɸ pənde Yesu dəntəf, kə amera ŋən fəɸ, afum aŋe ŋanader kəməmən mə ŋanesɛ.

³⁶ Afum akə ŋananəŋk təkə tenacepər mə, ŋaləmər akə ŋanader kəməmən təkə anayac kə mə.

³⁷ Kə afum a atəf ŋa Kerasa fəɸ ŋaɫetsene Yesu a pəyefe ndaraŋan pəkə, bawo ŋananəŋkane kənesɛ. Kə Yesu embere debil, k'olukus.

³⁸ Fum wəkə Yesu enalukse yəŋk yeɫeɫ darəŋ mə, eɫetsene Yesu a pətam kəce kə pəyi kə dəntəf. Mba kə Yesu ombupəre kə pəcloku:

³⁹ «Məlukus nnə ndaram. Məkə məcloku afum təkə Kanu kəyən'am mə fəɸ.» Kə fum nwe əŋkə pəloku dare disre fəɸ mes məkə Yesu enayəne kə mə.

Wan wəran wəka Sayirus, kə wəran wəkə enagbuŋene yamos ya Yesu mə

Mat 9.18-26; Mark 5.21-43

⁴⁰ Yesu kəlukus kən, kə afum ŋəŋkə ŋafayne kə, bawo fəɸ fənckar kə.

⁴¹ Tem tatəkə fum wələma enader pacwe kə Yayirəs, nwe enayəne wəbe ka dəkətola Kanu da aSuyif mə. Kə Yayirəs ontontne k'osumpər Yesu wəcək, pəɫetsene kə kəwosɛ kəder ka kələ kən.

42 Bawo enayo wan wəran wəkin gboŋ, nwe enasɔtɔ meren wəco kɔ mɛrəŋ mə, pəcfi. Nte Yesu eyefe kəkɔ mə, kɔ kənay kəmɛpne kɔ haŋ ŋacyaməsər kɔ kəŋesəm.

43 Wəran wəlɔma enayi di, pəyɔ docu da kəwur mecir tenasɔtɔ meren wəco kɔ mɛrəŋ ta pəncəmbərəs-ɛ. Wəran nwe enabersɛ daka dən fəp nnɔ atɛn cɔl ŋayi mə, nte tɔŋsɔŋe pataməs kɔ mə. Mba ali fum enatam fe kətaməs kɔ.

44 Kɔ wəran nwe ɔlɔtərne Yesu tadarəŋ, k'ɔŋgbuŋɛnɛ dobol da yamos yɔn. Gbəncana babəkɔ kɔ kəwur mecir kaŋkɔ kənayi kɔ mə kəsakɛ.

45 Kɔ Yesu eyif: «Anɔ ogbuŋɛn'em-ɛ?» Nte afum fəp ŋambupərə ti mə, kɔ Piyer oloku: «Wətəksɛ afum ŋaŋkɛl əm waca nwe fəp!»

46 Kɔ Yesu oloku: «Fum wəlɔma ɔŋgbuŋɛn'em, bawo incərə a fənɔntər fəlɔma fəwur im dərɪs.»

47 Nte wəran nwe encərə a Yesu encərə a fum ɔŋgbuŋɛnɛ kɔ mə, k'ender pəcyikɛ, k'entɛmpɛnɛ Yesu wɛcək dəntɔf. K'oloku afum fəp fər kirɪŋ tes təkɔ tenasɔŋe kɔ kəgbuŋɛnɛ ka duma da Yesu mə, kɔ təkɔ docu dən dənatanne gbəncana babəkɔ mə.

48 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Wan kem, kəlan kam kəntaməs əm, məkɔnɛ abəkɛc ŋoforu.»

49 Yesu eyi kəlɔk-loku kaŋkɔ, kɔ fum wəlɔma ender kəyefe ka ndena wəbɛ ka dəkətola Kanu da aSuyif da dare, k'ender pəlɔku: «Wan kam efi, ali məntərəs fe sɔ wətəksɛ kəkɔ di.»

50 Mba Yesu enane fum nwe kəlɔku ka wəbɛ wəka dəkətola Kanu da aSuyif defɪ da wan kən, k'oloku wəbɛ nwe: «Ta mənɛsɛ! Məlan gbəcərəm, wan kam ɛntamne.»

51 Nte ŋander dɛkɛr mə, Yesu owosɛ fe fum kəbɛrɛ kɔ nkən mɛnɛ Piyer, Isan, Sak, wan wəran nwe

kas kɔ kɛɛ gbɛcɛrɛm, ŋɔ ɛnawosɛ kɛbɛrɛ nnɔ wan wɛran wɛfi nwe eyi mɔ.

⁵² Kɔ afum fɛp ŋambok ŋaclɔm pɛcuy paŋan tetɔn. Kɔ Yesu oloku: «Ta nɛbok! Efi fɛ, kɛdirɛ k'ɛndɛ.»

⁵³ Kɔ afum ŋayɛfɛ kɛfani Yesu, bawo afum aŋɛ ŋanacɛrɛ a wan wɛran nwe efi.

⁵⁴ Kɔ Yesu osumpɛr wan wɛran nwe kɛca, k'olokɛ dim dɔpɔŋ: «Wan kem, mɛyɛfɛ!»

⁵⁵ Kɔ amera ŋɔn ŋoluksɛrɛnɛ kɔ dɛris, gbɛncana babɔkɔ k'ɛyɛfɛ, kɔ Yesu oloku a pasɔŋ kɔ yeri.

⁵⁶ Kɔ cusu cɛwos akombɛra aka wan wɛran nwe, kɔ Yesu oloku ŋa a ta ŋalɔmɛr nwe o nwe ntɛ ten-cɛpɛr mɔ.

9

Yesu osom aɛɛpsɛ ɔn darɔŋ wɛco kɔ mɛrɔŋ

Mat 10.5-15; Mark 6.7-13

¹ Kɔ Yesu ewe aɛɛpsɛ ɔn darɔŋ aŋɛ wɛco kɔ mɛrɔŋ, k'ɔsɔŋ ŋa fɛnɔntɛr fa kɛtam ka kɛbelɛs yɔŋk yɛlɛc fɛp, kɔ kɛtamɛs ka docu.

² Kɔ Yesu osom ŋa kɛkɔdɔŋk dɛbɛ da Kanu, kɔ kɛtamɛs ka acuy.

³ K'oloku ŋa: «Ta nɛtɔmpɛrɛnɛ daka o daka teta dɔpɔ, ta nɛtɔmpɛr togbo, ta nɛtɔmpɛr tɔlɔba, ta nɛtɔmpɛr tocom, ta nɛtɔmpɛr pɛsam, ta nwe o nwe pɛtɔmpɛr sɛburumus mɛrɔŋ.

⁴ Kɔ nɛndekɔbɛrɛ kɛlɔ nkɛ o nkɛ-ɛ, nɛyi di, difɔ nɛndekɔyɛfɛ a nɛsumpɛr dɔpɔ donu kɛkɔ.

⁵ Nnɔ o nnɔ afum ŋantɔkɔwosɛ nu kɛyi mɔ, kɔ nɛndewur dare dadɔkɔ-ɛ, nɛkɔŋ-kɔŋ wɛcɛk wonu, it'endeyɔnɛ sedɛ a ŋanabaŋ fɛ nu.

⁶ Kɔ asom aŋɛ ŋawur ŋackɔt sɛdare, ŋacdɔŋk toloku tɔtɔt ta Kanu, ŋactamɛs acuy mofɔ fɛp.

Pəciyanε pa Herodu

Mat 14.1-12; Mark 6.14-29

⁷ Nte Herodu nwε enatəmpər dəbe Kalile ene mes mme mencepər mə, kə pənciyanε kə, bawo aləma ηancloku a Saη əfə, nkən əfətε afi dacə,

⁸ aləma ηacloku, a Eli eder, aləma ηacloku, a wədəηk wəka Kanu wəcəkə-cəkə wələma oluksərne sə kəder.

⁹ Kə Herodu nkən oloku: «Inagbinti Saη domp! An'oyəne fum wəkawε aηloku tetən mə-ε?» Kə Herodu εfan kənəηk kə.

Yesu kəsəηε ka afum wul kəcəmət (5000) kəembəre

Mat 14.13-21; Mark 6.30-34; Isaη 6.1-14

¹⁰ Kə asom ηander ηalukse Yesu təkə ηanayə mə fəp. Kə Yesu εlek ηa kə ηawurnε kəsək, ntende dare da Betsayida.

¹¹ Kə afum ηancərə kəwur kəηan kə ηancepse ηa darəη. Kə Yesu owose ηa kəder, k'əηkə pəcloku ηa teta dəbe da Kanu, k'entaməs sə aηε ηanatətamne mə.

¹² Nte dec dəyεfε kəkale mə, kə acεpse ən ηalətərne kə ηacloku: «Məyə oη məsak afum akanε ηakə ηatən dəkədire kə yeri nde sədare səcsək kə dəmadare mēfet mēfet mme mēηkel nnə mə, bawo dətεgbərə ayi wəkawε.»

¹³ Kə Yesu oloku ηa: «Nənasərka nəsəη ηa yeri.» Kə acεpse ən ηayif kə: «Cəcom kəcəmət kə lop mērəη gbəcərəm yə səyə, məfan oη a səkə səwayε kənay kanke yeri ba?»

¹⁴ Mba afum aηε ηancbəp arkun wul kəcəmət (5000). Kə Yesu oloku Asom ən: «Nəyə ηa ηaləηkanε arkun wəco kəcəmət wəco kəcəmət (50-50).»

15 Kɔ asom ɔn nɔyɔ tɔkɔ Yesu ɛnaloku nɔ kɔyɔ mɔ, kɔ nɔndɔs nɔ fɔp.

16 Kɔ Yesu ɛlɛk cɔcom nɛ kɛcamɔt kɔ lop nyɛ mɛrɔn, k'eyɛkti fɔr darenc, k'eyif Kanu barka. Kɔ tɛyɛfɛ dɔnda k'entepi cɔcom nɛ a k'endesɔnɔs ci acɛpsɛ a nɔayerɔs kɛnɔy kɔnkɔ.

17 Kɔ fɔp fɔsɔm ci kɔ nɔanɛmbɔrɛ. Ntɛ anawɛtɔs yeri yɛlɔpɔs nyɛ mɔ, yɛnɔyɔ cɔfala wɔcɔ kɔ mɛrɔn.

*Piyɛr oloku a Yesu ɔyɔnɛ nwɛ Kanu kɔyɛk-yɛk mɔ
Mat 16.13-19; Mark 8.27-29*

18 Dɔsɔk dɔlɔma Yesu **pɛclɔk-lokɔr Kanu** taciɔa, acɛpsɛ ɔn darɔn nɔalonkɔnɛ kɔ kɔsɔk. Kɔ Yesu eyif nɔ: «Tɔloku ta afum, anɔ iyɔnɛ-ɛ?»

19 K'acɛpsɛ ɔn darɔn nɔaloku kɔ: «Ntɛ alɔma nɔaloku mɔ, a Anɔnabi Saɔ nɔmɔyɔnɛ, k'alɔma nɔaloku a Eli mɔyɔnɛ, alɔma a sayibɛ sɔlɔma sɔ mɔyɔnɛ nwɛ eyɛfɛ afi dacɔ mɔ.»

20 Kɔ Yesu eyif nɔ sɔ: «Pɛcɛmɛmɛnɛ ponu, an'iyɔnɛ-ɛ?» Kɔ Piyɛr oloku Yesu: «Krist wɔyɛk-yɛk wɔka Kanu mɔyɔnɛ.»

*Yesu kɔcam defɛ dɔn kɔ kɔdɛyɛfɛ kɔn afi dacɔ
Mat 16.20-28; Mark 8.30-9.1*

21 Kɔ Yesu entin-tin nɔ kɔcɔnkɛ ti, ta nɔaloku ti ali fum.

22 K'ɔnɔcɔr a pɔnamar dis dɔlɔl Wan ka Wɔrkun belbel. Abeki, alonɔnɛ apɔn kɔ atɔkse sariyɛ nɔandewɛnɔs kɔ, padif kɔ, pɔfɔtɛ afi dacɔ tataka ta maas.

23 K'oloku afum fɔp ntɛ: «Kɔ fum ɛfan kɔcɛps'em darɔn-ɛ, wɔkayi pɔsak kɔcɛm-cɛmɛnɛ teta nkɔnsɔrka, pɔgbɔnɛ kɔtɔk kɔn kɔpɔmpɔl dɔsɔk o dɔsɔk, pɔcɔm'em darɔn.

24 Bawo, nwe o nwe ηησερ kayac kayi doru kon mo, kηηsalpær ko, mba nwe o nwe kiyi kon doru kηηsalpær ko tetem mo, endeyac ki.

25 Dækacæme dere do tayo fum kasoto kon doru korkor-ε, ko payone a wakayi eyi kasole ko payone fe ti wakayi pæclæsærne-ε?

26 Nwe o nwe elapærn'em ko moloku mem, Wan ka Wærkun endekosodæmne lapærne mæna wakayi k'endeder nro da debeki don, da Papa, ko da meleke mecempi-ε.

27 Icloku nu kance: Afum akin akin ηayi nno kæfo kanke ane ηantædefi ta ηantanæηk kæder ka debe da Kanu-ε.»

Piyer, Isan ko Sak ηanæηk Yesu payi pæmotu pa debeki da Kanu disre

Mat 17.1-8; Mark 9.2-8

28 Nte Yesu oloku moloku mamako mo, ko mata camæt-maas mencepær, k'elek Piyer, Isan ko Sak, ko ηampe toro kæron **kæktola Kanu**.

29 Yesu eyi kasali, ko kæro kon kesækpær, ko yamos yon yenanækanæ kæferε yocmotær-motær.

30 Pæwon fe ko afum meræη ηayefe kalok-loku ko nkøn: Anæabi Musa ko Anæabi Eli ηanayi,

31 ane ancæηk **pæmot pa pælel** pa debeki da Kanu disre mo. Næcloku Yesu kæko kon nke kæηkoyi Yerusalem mo.

32 Tetæηne Piyer k'asol on ηacdire pæpæη. Nte ηantime mo, ko ηanæηk Yesu pæmot pa debeki da Kanu disre, ko afum meræη akæ ηanacæme ko nkøn mo.

33 Tem nte afum akako meræη ηancgbeyene ko Yesu mo, ko Piyer oloku ko: «Wætakse pæntese su kiyi ka nno. Sæcæmbær ηgbancan ηερεπε-επε maas, ηin

ηam, ηin ηa Musa, kō ηin ηa Eli.» Piyer enac̄are fe nte oloku mō.

³⁴ Nte oncloku tatōkō mō, kō k̄ap k̄ander k̄əgb̄əp̄ərne ηa kō k̄ənes̄e k̄əsump̄ər ac̄əp̄se a Yesu dar̄əη nte ηanan̄əηk k̄əp k̄əηkō k̄əc̄der k̄əgb̄əp̄ərne ηa mō.

³⁵ Kō dim dowur k̄əp k̄əηkō disr̄e, docloku: «W̄əkaw̄e ɔȳəne wan kem, nk̄ən iȳek-ȳek: N̄əc̄əηk̄əl k̄ō!»

³⁶ Nte ane dim dadōkō mō, k'an̄əηk Yesu p̄ac̄əme sona. K'ac̄əp̄se a Yesu dar̄əη ηanc̄əηk ali fum enaloku fe sō w̄əkōs t̄əlōma nte en̄əηk mō mata mamōkō.

Yesu k̄ətam̄əs ka wan n̄w̄e η̄əηk η̄eł̄eç η̄enaton̄jkul̄-ton̄jkulu

Mat 17.14-18; Mark 9.14-27

³⁷ D̄ock̄əs̄ək nte ηant̄or k̄əȳefe d̄ət̄ərō mō, kō afum alar̄əm ηander k̄ədefaȳne Yesu.

³⁸ Kō fum w̄əlōma ɔ̄ηkul̄ərne k̄ənay k̄əηkō daco: «W̄ət̄əks̄e, il̄ets̄en'am m̄əm̄əm̄ən wan kem, bawo w̄əkin w̄əkaw̄e gb̄oη iȳə.

³⁹ N̄əηk η̄eł̄eç η̄əlōma η̄ember̄e kō, kō η̄əs̄əηe kō k̄əkul̄e-kul̄e gb̄ənc̄ana bab̄ōkō, kō η̄eyik̄əç kō p̄əp̄əη, kō η̄əs̄əηe kō k̄əfoc k̄əw̄ur kō d̄əkusu, kō η̄əl̄əl̄əs kō dis, p̄əηȳeηk a η̄endesak kō.

⁴⁰ Il̄ets̄en̄e ac̄əp̄se am dar̄əη k̄əbel̄əs ka ηi, mba ηantam fe ti.»

⁴¹ Kō Yesu ɔ̄ηkul̄ərne: «N̄əna afum a d̄et̄emp da t̄em tant̄e d̄ekaf̄ələ-kaf̄ələ, d̄ət̄olan̄ Kanu, ake t̄em t'ind̄es̄əyi kō n̄əna-ε? T̄em c̄əke t̄ə p̄əmar sō ic̄əme nu d̄ənt̄of-ε? M̄ək̄er̄e wan kam n̄n̄ə.»

⁴² Nte wan w̄əkakō ɔ̄ncl̄ət̄ərne Yesu mō, kō η̄əηk η̄eηgb̄al kō d̄ənt̄of kō η̄eyik̄əç kō p̄əp̄əη. Mba kō Yesu

enġbən-ġbənər nənġk nēlec nənəkə, k'entaməs wan wəkəkə, k'əsən kə kas.

⁴³ Kə cusu cəwos afum fəp kənənġk ka fənəntər fəpən fa Kanu.

Yesu kəġbəkərə kən kəloku defi dən

Mat 17.22-23; Mark 9.30-32

Nte mes maməkə Yesu əncyə mə mecciyene afum mə, k'oloku acepse ən darən:

⁴⁴ «Nəna nəsu lənəs, nəcənġkəl belbel moloku mame: Kəber k'ander Wan ka Wərkun afum dəwaca.

⁴⁵ Mba acepse ən darən nənacərə fe tedisre ta toloku tatəkə oncloku mə. Tenagbərne nja, nte tənşənje ta nənacərə ti mə. Kə nənese kəyifət kə tedisre ta toloku tatəkə.

Anə ecepər nu fəp-ε?

Mat 18.1-5; Mark 9.33-37

⁴⁶ K'acepse ən darən njafe kəyifətene nte tənşənje nənacərə nwe encepər nja dəkəcəme mə.

⁴⁷ Yesu nwe ənacərə mecem-cəmnə mmə meyi nja dəcor mə, elek wan wəfet wəkin, k'encəmbərərne kə.

⁴⁸ Kə Yesu oloku nja: «Nwe o nwe eban wanfet wəkawe kəban kətət tetem mə, emban sə inasərka pətət. Nwe o nwe eban im, emban sə wəkə osom im mə. Bawo fum wəkə encəmbərne dəkəcəme defet mə, əyənə wəkə encepər nu fəp mə.»

Nwe əntəc'am mə, efən əm

Mark 9.38-40

⁴⁹ Kə Isən elek moloku k'oloku: «Wətəkse sənənənġk fum wələma pəcbeləse yənġk yelec tewe tam, kə səfən kəmənə kə, bawo wəkayi encəme f'am darən pəmə səna.»

50 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Ta nɛmɔnɛ kɔ ti, bawo fum nwe ɔntɔc'am mɔ, ɛfan ɛm.»

Dare dɔlɔma da Samari kɛfati kɛban ka Yesu

51 Nte dɔsɔk dɛlek da Yesu doru dɔnclɔtɛs mɔ, k'olokunɛ a mɛnɛ pɛkɔ Yerusalem gbɛs.

52 K'osom afum alɔma ɲayi kɔ kirinɲ. Kɔ akakɔ ɲayi kirinɲ kɔ ɲaɲkɔ ɲabɛp dare da Samari dɔlɔma, nte tɔɲsɔɲɛ ɲalompɛsnɛnɛ kɔ mɔ.

53 Mba kɔ aka dare dadɔkɔ ɲafati kɛban kɔ, bawo Yerusalem ɲanckɔ.

54 Nte afum aɲɛ ɲanɔɲk ti mɔ, acɛpsɛ a Yesu darɔɲ, Isan kɔ Sak ɲaloku: «Wɛtɔksɛ, mɛfan sɔlɔku nɛnc dɔtor kɛyɛfɛ dɛkɔm dɛlɛsɛr ɲa?»

55 Kɔ Yesu ɛɲkafɛle k'ɛntɛfɛrnɛ ɲa, k'ɛgbɔɲ-gbɔɲɔr ɲa.

56 Kɔ ɲayɛfɛ kɔ ɲaɲkɔ dare dɔlɔma.

Aɲɛ ɲafan kɛcɛmɛ Yesu darɔɲ mɔ

Mat 8.19-22

57 Nte ɲanayi dɔpɔ kɛkɔ mɔ, kɔ fum wɛlɔma oloku kɔ: «Indecɛm'am darɔɲ nnɔ o nnɔ mɛndekɔ mɔ.»

58 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Mɔsɔɲk mɔyɔ bi dɛkɛdirɛ kɔ bɛmp yɔyɔ wɛlɔ dɛkɛdirɛ, mba ina Wan ka Wɛrkun iyɔ fɛ kɛfo nke intam kɛbɔc dɔmp dem mɔ.»

59 Kɔ Yesu oloku fum wɛlɔma: «Mɛcɛm'em darɔɲ.» Kɔ fum wɛkakɔ oloku kɔ: «Mariki, mɛwos'em kɛɛsna ikɔ iwup papa kem.»

60 Kɔ Yesu oloku fum wɛkakɔ: «Mɛce afi ɲawup afi, kɔ mɛna, mɛkɔ mɛdɔɲk dɛbɛ da Kanu.»

61 Kɔ fum wɛlɔma oloku: «Kɛcɛm'am k'inder darɔɲ Wɛbɛ, mba mɛkar ikɔ kɛɛsna ilembɛrnɛ aka kɛlɔ kem disrɛ.»

62 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Nwɛ o nwɛ edebiftɛ cɛna a wɛkayi pɛcmɔmɔn tadarɛŋ mɔ, ɔyɔ fɛ dɛkɛcɛmɛ akip ŋa dɛbɛ da Kanu dɛntɔf.»

10

Kɔsom ka acɛpsɛ darɛŋ 72

Mat 10.7-16

1 Ntɛ tatɔkɔ tencepɛr mɔ, kɔ Wɛbɛ eyɛk-yɛk sɔ afum 72 alɔma, k'osom ŋa mɛrɛŋ mɛrɛŋ ŋayi kɔ tekiriŋ kɛkɔt ka sɛdare kɔ mofɔ fɛp mmɛ pɛnamar kɔ kɛkɔ mɔ.

2 K'oloku ŋa: «Dalɛ dɛtɛl dɛmbɛk, mba atɛl ŋampicɛ. Nɛlɛtsɛnɛ Mariki ma kɛtɛl pɛbɛrɛnɛ sɔ atɛl alɔma aŋɛ ŋandɛtɛlɛ kɔ mɔ.

3 Awa! Isom nu nɛŋkɔyi pɛmɔ ntɛ mɛŋkɛsiya mɛnyi calma dacɔ mɔ.

4 Ta nɛtɔmpɛrɛnɛ pɛsam pa delek, ta nɛtɔmpɛrɛnɛ lɔba, ta nɛtɔmpɛrɛnɛ cɔfta, ta nɛyifɛnɛ sɔ kɔ fum o fum dɔpɔ.

5 Kɛlɔ nkɛ o nkɛ nɛndɛkɔbɛrɛ mɔ, nɛkulɛ kɛrɛsna: «Kanu kɛbɛrɛ pɛforu kɛlɔ kanjɛ!»

6 Kɔ pɛyɔnɛ, fum wɛka pɛforu eyi kɛlɔ kanjɔ-ɛ, pɛforu ponu pɛnyi kɔ kɛron, kɔ pɛyɔnɛ fɛ ti-ɛ, pɛforu papɔkɔ poluksɛrnɛ nu.

7 Nɛyi kɛlɔ kanjɔ, nɛdi yeri, nɛmun domun da kɛlɔ kanjɔ, bawo pɛmar wɛbɛc pɛsɔtɔ kɛway kɔn. Ta nɛccal-cali wɔlɔ de!

8 Dare ndɛ o ndɛ nɛbɛrɛ a pabaŋ nu mɔ, nɛdi yeri yɔkɔ aŋsɔŋ nu mɔ.

9 Nɛtamɛs acuy akɔ ŋayi di mɔ, nɛloku ŋa: «Dɛbɛ da Kanu dɔlɔtɛrnɛ nu.»

10 Dare ndɛ o ndɛ nɛkɔ ta ambaŋ nu mɔ, nɛkɔ ndɛ abanja ŋaŋan nɛloku:

11 «Səŋkəŋər nu kəfəl ka dare donu ali nkε kəsoptε su dəwεcək mə, səluksε nu ki, nətam kəcərə a dəbε da Kanu dələtərne.»

12 Icloku nu a dəsək ndε Kanu kəndekiti afum fəp, tɔyɔ nte andeyɔ dare dandε mə, tendeyenək tətəs ta aka dare da Sodom.»

Sədare nse səfati kəlanj mə

Mat 11.20-24

13 «Pələc pəpəŋ peyi məna dare da Korasin! Pələc pəpəŋ peyi məna, dare da Betsayida! Bawo kə tɔcyəne a mes məwəy-wəy mme Kanu kənayɔ nno ndoronu mə, m'anayɔ aka sədare sa Tir kə Sidəŋ-ε, kə ŋanasəkpər bəkəc pəwəŋ, ŋacəme pələmpu darəŋ, ŋabərne yamos ya kəbal, ŋandε ŋaməncne!

14 It'endesəŋε dəsək ndε Kanu kəndekiti afum fəp mə, pəndeyenəkər nəna pətəs aka sədare sa Tir kə Sidəŋ.

15 Kə nəna aka Kaparnam, nəncem-cəmnε a andepene nu haŋ dəkəm ba? Ala! Andetore nu dəntəf haŋ nde afum afi ŋayi mə.

16 Nwε encəŋkəl nu mə, encəŋkəl im. Kə nwε eŋwənəs nu mə, ewənəs sə ina, k'ewənəs wəkə osom im mə.»

Kəlukus ka acəpsε darəŋ 72

17 Kə afum 72 aŋε anasom mə ŋalukus pəbotu disre kə ŋaloku: «Wəbε! Ali yəŋk yelec fəp yənayi su dəntəf tewe tam.»

18 K'oloku ŋa: «Indenanəŋk Sentani kətəmpene kəyεfe darenc pəmɔ təkə pəŋmot mə.

19 Nəcəŋkəl: Isəŋ nu kətam kəkət ka bok kə mekələncər kəroŋ kələkene fənəntər fa ater anu fəp, daka o daka dəfətam kəyamse nu ti.

20 Mba ta pəbət nu nte yəŋk yeɫeɫ yeyi nu dəntəf mɔ, mba pəbət nu nte ancic mewe monu nde darenc, ndena Kanu mɔ.»

Pəbotu pa Yesu

Mat 11.25-27; 13.16-17

21 Tənətəŋne, **Amera N**ecempi **ŋa Kanu** ŋəsəŋe pənaŋkane kəbət Yesu, k'oloku: «Inkor-kor'am Papa, Mariki ma dəkəm kɔ dəntəf, bawo məmənəkər mes maməkɔ acərə kəkətene mes kɔ asoku səbomp, kɔ məmentər mi afet dəkəcəme. Ey, Papa, bawo tatəkɔ tɔ məfaŋ ti.

22 Icloku nu a Papa kem ember im ca fəp dəwaca. Nwe o nwe encərə fe nwe əyənə Wan mɔ, kɔ pəntəyənə Papa-ε. Nwe o nwe encərə fe sɔ nwe əyənə Papa mɔ, kɔ pəntəyənə Wan-ε, kɔ afum akɔ Wan eŋfaŋ kəmentər kɔ mɔ.»

23 Kɔ Yesu eŋkafəle k'entefərne acəpse ɔn darəŋ, k'eyel dim, pəcloku ŋa: «Pəmbət aŋe ŋaŋnəŋk məkɔ nəyi kənəŋk mɔ!

24 Bawo sayibe səlarəm kɔ abe a tɔf yelərəm ŋanafaŋ kənəŋk məmɛ nəyi kənəŋk mɔ, mba ŋananəŋk fe mi, ŋanafaŋ kəne məmɛ nəyi kəne mɔ, mba ŋanane fe mi.»

Totubcəne ta wəSamari wətət

25 Kɔ wətəkse sariye s'aSuyif wəlɔma eyefe k'oloku Yesu, nte efaŋ kəcərə kɔ towul dəmoloku mɔ. K'eyif Yesu: «Wətəkse, cəke cɔ pəmar im kəyɔ, isətɔ kiyi wəyən ka doru o doru-ε?»

26 Kɔ Yesu eyif kɔ: «Cəke cɔ ancic nde buk ba sariye-ε? Cəke cɔ məŋkaraŋ bi disre-ε?»

27 Kɔ fum nwe oloku Yesu: «Pəmar məbətərə Mariki Kanu abəkəc ŋam fəp, afəkəl ŋam fəp, səkət

sam fəp, kə məcəm-cəmne mam fəp. Kə telip-ε, məbətər wenc əm pəmə təkə məmbətərne mə.»

28 Kə Yesu oloku kə: «Məloku ti belbel, məyo tatəkə nte tənşən'am kəyi wəyej mə.»

29 Mba nte wəbe wəka sariye nwe efanj kəmentər dolompu dən mə, k'eyif Yesu: «An'əyənε wenc im-ε?»

30 Kə Yesu əjgbəkəre moloku k'oloku: «Fum wələma enayefe Yerusalem pəckə Yeriko. Kə wəfum wəkakə əjkə pəberε afum alεc dacə, kə afum alεc akakə ηambəjər kə daka dəkə enatəmpər mə fəp, kə ηasut kə hanj pəcbut kəfi, kə ηasumpər dəpə kə ηanjə.

31 Kə tosurεne wəlojne wələma osolne sə dəpə din dadəkə. Nte wəlojne nwe enəjk fum wəkə anasut mə, k'encepər dəpə ntende pəbəle kə.

32 Kə wəLewy wələma ender sə kəfo kin kanjə, kə wəkakə sə enəjk fum nwe, kə nkən sə encepər ntende pəbəle kə.

33 Kə wəSamarı wələma nwe ənckə marənt mə, ender pəbəp fum wəkawε nte enəjk kə mə, kə nənfər deyı kə.

34 Kə wəSamarı nwe ələtərne fum nwe, k'olojər runc yən member, k'əmbəy yi moro, k'esektər yi. Kə wəSamarı nwe elεk fum wəkakə k'endenj kə pəkətεne pən kəroj, k'enjekəre kə karwanse kələma, k'əjkə pəboc kə di, k'encəme tetən.

35 Dəckəsək kə wəSamarı nwe owure gbəlenj mərəj ba pəsam, k'əsən bi wəka karwanse. K'oloku kə: «Məgbəkəre kə, mpε o mpε mendesən kə mə, indeluks'am pi dəkəlulus dem.»

36 Kə Yesu ənəcər: «Afum akanje maas dacə anə mənə mənəcəm-cəmne kəyənε ka wenc ka fum wəkə afum alεc ηanasut mə?»

³⁷ Kə wəbε wəka sariyε nwe oloku: «Nwe enamentər kə amera ɲobotu mə.» Kə Yesu oloku wəbε wəka sariyε nwe: «Awa, mənə sə məkə məyɔ tatəkə.»

Yesu ndena Marta kə Mari

³⁸ Yesu ɲayi dɔpɔ kəkə kə acεpse ɔn darəɲ, kə ɲambere dare dɔlɔma, kə wəran wəlɔma pacwe kə Marta, embanɲ kə nde ndərən.

³⁹ Marta enayɔ wenc wəran wəlɔma nwe ancwe Mari mə, kə wenc nwe ɔɲkə pəndε Wəbε dəntɔf, pəccəɲkəl moloku mən.

⁴⁰ Marta nkən pəsumpər yebəc yelarəm. Kə Marta ender pəloku Yesu: «Wəbε tɔfɔtərəs əm tantε wenc im wəran ende pənd'am dəntɔf pəsakər'em yebəc yayε sona mə? Məloku kə pəde pəmar im.»

⁴¹ Kə Yesu oloku kə: «Marta, Marta! Məyi kəcem-cemne kə kəsimsε teta mes mɛlarəm.

⁴² Mba tes tin gbɔɲ tɔyɔ dəkəcəme. Mari εlek da pəntese mə, afəsɔbanɲər kə dənda.»

11

Yesu kə sali

Mat 6.9-13; 7.7-11

¹ Dɔsək dɔlɔma Yesu **pəclɔk-lokər Kanu** kəfo kəlɔma. Nte elip mə, kə wəcεpse kən darəɲ wəlɔma eyif kə: «Wətəkse, mətəkse su kəlɔk-lokər Kanu, pəmɔ təkə Saɲ enatəkse acεpse ɔn darəɲ kəlɔk-lokər Kanu mə.»

² Kə Yesu oloku ɲa: «Kə nənde nəctola Kanu-ε, nəloku:

Kas kosu!

Məsəɲε paleləs decempi da tewe tam topus.

Məsəɲε a dəbe dam deder!

³ Məpocε su dəsək o dəsək kəcom kosu.

⁴ Məŋaŋnεnε su kiciya kosu

pəmə nte səŋŋaŋnεnε nwe o nwe enciyanε su mə.

Ta məsak su səyə mes mme məŋsəŋε su kəciya mə.»

⁵ Kə Yesu oloku ŋa sə: «An'entam kəyə wəkəs wəkin nu dacə, nwe εŋyεfε cək-cək pəkə pəbəp wanapa kən nde ndərən pəcloku kə: «Wanapa məbər im cəcom maas,

⁶ bawo wəbət kem wələma edər nde nderem cək-cək cancε, mba ali paka iyə fε mpε iŋsəŋ kə pədi mə.»

⁷ Kə wanapa kən wəkakə, eyi dukələ mə oloku kə: «Ta mətərs im! Aŋgbət kumba, səfəntərə kə awut em, ifətam kəyεfε isəŋ əm cəcom,»

⁸ icloku nu ti: Ali pəyənε a əfəyεfε pəsəŋ kə ci bawo wanapa kən əfə, endeyεfε pəsəŋ kə daka o daka ndε εfan mə, bawo wanapa kən εŋgbəc gbəs a mənε pəsəŋ kə.

⁹ Kə ina, iloku nu: Nətola, nəndəsətə. Nəten, nəndenəŋk. Nəsut-sut kumba, andegbite nu.

¹⁰ Bawo nwe o nwe ontola Kanu mə, ompocε kə. Nwe o nwe enten mə, εŋnəŋk. Nwe o nwe ŋsut-sut kumba mə, aŋgbite kə.

¹¹ Kas kərə kəyi nu dacə, nke wan kən ontola kə alop, pəsəŋ kə abok mə?

¹² Kə pəyənε fε ti-ε, wan kən pətola kə ames ŋεgbəŋ, nkən pəsəŋ kə tekələncər-ε?

¹³ Kə pəyənε a nəna aŋε nələcε mə, nəncərə kəsəŋ awut anu ca yətət-ε, Kas kəndənəŋkanε kəsəŋ Am-era Nεcempi ŋən kəyεfε dəKəm aŋε ŋantola kə ŋi mə!»

*Yesu kəluksε moloku ma yem nyε anaboncε kə mə
Mat 12.22-30; Mark 3.22-27*

14 Dəsək dələma Yesu pəcbeləs nənək nələc nəne nenasənne fum wələma kətəlok-loku mə. Nte nənək nələc nənəkə nownur kə mə, kə wətəlok-loku wəkakə eyefe kəlok-loku, kə cusu cəwos kənay k'afum fəp.

15 Mba kə afum aləma nəloku: «Belsebul, wəkirin wəka yənək yələc, embelse yənək yələc.»

16 Nte aləma nəfan kəsumpər kə dəmoloku mə, kə nəwer kə a pəmentər **təyə təgbəkər təwey-wey tin ntə tementər a Kanu kəsom kə mə.**

17 Mba nte Yesu ənacərə pəcəmcmne pağan mə, k'oloku nə: «Atəf o atəf nəne nənenfərne nəsarəka mə, nənləpsər kələcə. Wələ wa nə wətəmpənə win win.

18 Awa, kə pəyənə a Sentani səyi kəyefərne sisərka-ε, cəke cə dəbə da si dəntam kəcəmə gbın-ε? Bawo nəloku a Belsebul imbelse yənək yələc.

19 Kə təyənə ina Yesu, Belsebul imbelse yənək yələc-ε, afum anu on, an'ə nəmbelse yənək yələc-ε? Ti təsənne nte akəkə yati nəndeyənə akiti anu mə.

20 Mba kə təyənə a kətəm ka Kanu k'imbelse yənək yələc-ε, awa dəbə da Kanu dender nən nəyi mə.

21 Kə fum wəka səkət əntəmpər posutnənə-ε, ombum daka dən belbel ta tələm o tələm tənənək di-ε.

22 Mba kə fum wələma nwe embek kə fənəntər ender pəsut kə kəyefərənə pətəm kə-ε, wəkakə embanər kə yosutnənə yən nəne ənalanə mə, pələk daka dən fəp pəyerəs.

23 Nwe əntəyi kə ina mə, enter im, mba nwe əntəlonkan'em mə, esamsər'em.»

Kəlukus ka nənək nələc

Mat 12.43-45

24 «Nte nənək nələc nənəkə nownur fum nwe dəris mə, nəcyara-yara mofo mowosu nəctən

dəkəŋesəm, mba ŋenasətə fɛ, kə ŋolokunɛ: «Ilukus nde kələ kem nke inawur disrɛ mɔ.»

²⁵ Ntɛ ŋolukus mɔ, kə ŋembəp kələ kaŋkə pafɛŋ ki, palompəs ki belbel.

²⁶ Awa! Kə ŋəŋk ŋɛlɛc ŋaŋəkə ŋəŋkə, ŋɛtɛn yəŋk yɛlɛc camət-mɛrəŋ nyɛ yɛnaŋkanɛ kələcɛ yɛtas ŋi mɔ, kə yɛmbɛrɛ kələ disrɛ kə yɛndɛ. Ntɛ tɛncɛpər mɔ, kə pələc pənaŋkanɛ fum nwɛ pətəs təkə pənayi kə təkəkə-cəkə mɔ.»

Pətət posoku

²⁷ Yesu eyi kəloku moloku maməkə, kə wəran wələma ŋkularnɛ kənay ka afum akakə daco: «Pəbət kor nke kənaɓɛkəs əm mɔ, kə mɛsɛ mmɛ anamɛsər'am mɔ!»

²⁸ Mba kə Yesu ŋkule: «Pəbət aŋɛ ŋancəŋkəl toloku ta Kanu, ŋamɛŋkərɛ ti mɔ!»

Kəwe ka tɔyɔ tɛgbɛkərə tələma ntɛ tɛyɛfɛ nde Kanu kəyi mɔ

Mat 12.38-42

²⁹ Ntɛ kənay ka afum kəncmɛpɛnɛ Yesu mɔ, k'ɛyɛfɛ kəloku: «Dɛtɛmp dɛlɛc dɛntɛsɛ fɛ. **Tɛgbɛkərə ntɛ tɛmentər a Kanu kəsom im mɔ** tɔ ŋayi kəwer im, mba ali tin afəsəmentər ŋa kə pəyɔnɛ fɛ ta Yunusa-ɛ.

³⁰ Bawo təkə tɛta Yunusa tɛnayɔnɛ aka Niniwɛ tɔyɔ tɛgbɛkərə tɛwɛy-wɛy mɔ, itə tɛta Wan ka Wərkun tɛndɛsəyɔnɛ dɛtɛmp dantɛ tɔyɔ tɛgbɛkərə tɛwɛy-wɛy.

³¹ Wəbɛra ka atɔf ŋɛŋɛ ŋɛyi Yisrayɛl kəca kətət mɔ, endɛtɛmɛ dəsək da kiti kə afum a dɛtɛmp dandɛ, pəbɔncɛ ŋa kətəwɔsɛ kəcəŋkəl kəcərə kəkətɛnɛ mɛs kətət, bawo pəbələ p'ɛnayɛfɛ kədɛcəŋkəl kəcərə kəkətɛnɛ mɛs kətət ka Sulemani. Mba fum eyi dɛ nwɛ ɛntas Sulemani dəkəcəmɛ mɔ.

³² Afum a Niniwe ηandeyefe dəsək nde Kanu kəndeboc kiti ka afum fəp mə, ηaboncə afum a detemp dandə kətəsəkpər bəkəc, bawo kawandi ka Yunusa kənasəηe aka Niniwe kəsəkpər bəkəc yaηan yelec kə ηalomp. Fum eyi nu dacə nwe entas Yunusa dəkəcəme mə.»

Capafə ca lamp da dis

Mat 5.15; 6.22-23

³³ «Fum nwe o nwe əfəmot lamp pəkəηk di kə pəyənə fe ti-ε pəmēηk di, mba pəfos pə ancəmbər di nte təηsəηe aηe ηambere mə ηanəηk pəwanəkəra.

³⁴ Dəfər dam dəyənə lamp da dis. Kə dəfər dam dentes-ε, dis dam fəp doηmotne, mba kə dəfər dam dəntətes-ε, dis dam sə kubump kə denyi.

³⁵ Məkembərne ta pəwanəkəra mpe pey'am dərīs mə pəyən'am kubump.

³⁶ Kə dis dam dōmot ta tofo o tofo teyi nte teyi kubump mə, tēm tatəkə dis dam fəp demar, pəmə təkə lamp doηmot əm kə dendemar-ε.»

Yesu kəboncə aFarisi kə atəksə a sariyε kiciya

Mat 23.1-36; Mark 12.38-40

³⁷ Nte Yesu ənayi kəlok-loku mə, kə wəFarisi wələma elətsenə kə kəkədi yeri dəsək dadəkə nde ndərən. Kə Yesu embere k'əηkə pəndə aməsa kirin.

³⁸ Kə pənciyanə wəFarisi nwe nte Yesu ənətəsumpər saliyε * kərəsna a pədedi yeri mə.

³⁹ Mba kə Wəbe oloku kə: «Nəna aFarisi, apəlet kə apət takəroη yə nəηsəkəs, mba bəkəc yonu disre nəlasərne deke dərīs kə kəyə mes mēlec.

* **11:38** CəFarisi, kə fum əηkə kədi yeri-ε, mēne pəgbət kərəsna waca dərōmun.

⁴⁰ Nəna atəcərə mes, Kanu nkε kəlompəs tadarəŋ mə, bafə ki kəlompəs sə tedisrε ba?†

⁴¹ Nəcpocε atəyə daka mpε peŋyi səpət kə dəpəlet yonu mə, fəp fa yi fəndesək nnə nəyi mə.

⁴² Mba pələc peyi nu nəna aFarisi! Bawo nən'əŋsəŋ Kanu farilε fa məkεt kə maləŋkan, mba nəcsak dolompu kə kəbətər ka Kanu. Maməkə mə pəmar pacyə, mba ta nəcpələrnε kəcyə melpəs məkə de.

⁴³ Pələcər nu nəna aFarisi, bawo nəmbətər pacsəŋ nu dəkəndε mofə mmε aŋleləs nu mə, nde dəkətola Kanu da aSuyif kə kəyif kələl nde ambəpsenε mə.

⁴⁴ Pələc peyi nu, bawo nəyi pəmə cufu nce antəgbəkərə mə, packət ci kəron ta ancərəε-ε.»

⁴⁵ Kə fum wələma atəksε a sariyε dacə elεk moloku, k'əŋkulərne: «Wətəksε, kə məloku tatəkə-ε, məŋsunu sə səna!»

⁴⁶ Kə Yesu oloku: «Pələcər sə nəna, atəksε a sariyε! Bawo nən'əŋsarəsər afum yesarε nyε yoncuca kəsarε mə, ta nəŋwosε kəgbuŋenεnε yi ali telər tonu-ε.»

⁴⁷ «Pələc peyi nu! Bawo nən'encəmbərə cufu ca sayibε masar məcem-ceməs, sayibε aŋε atem anu ŋanadifət mə.

⁴⁸ Kəmentər kə məndε tantε a mənə sə məwosε məyə ma atem anu maməkə, bawo ŋa ŋanadifət sayibε sa Kanu, kə nəna nəcəmbər cufu cəŋan!

⁴⁹ It'əsəŋε kəcərə kəkətene mes ka Kanu disrε, kələku: «Indekene ŋa sayibε kə asom.» Kə ŋandifət aŋε, kə ŋantərəs akə.

† **11:40** *Kanu nkε kəlompəs tadarəŋ mə, bafə ki kəlompəs sə tedisrε ba?* kə pəyənε fε ti-ε, «nwe olompəs tadarəŋ mə, bafə nkən olompəs sə tedisrε ba?»

⁵⁰ It'endesəŋe afum a tem tante kadekəsare kiciya ka kədif ka sayibe saŋse fəp, kələk nte doru doncop mə,

⁵¹ kəyefe mecir ma Abel, haŋ kəbəp ka ma Sakary, nwe anadif aŋgbip kə **tetek toloŋ**ne dacə mə. Ey, iloku nu ti: Andekəyif ti afum a detemp dandə.»

⁵² «Pələc peyi nu, nəna atəkse sariye! Bawo nəliŋ tasapa pa kəcəre. Nənasərka nəmbere fe, nəyamsər sə akə ŋafan kəberə mə ŋaberə.»

⁵³ Nte Yesu owur nde kələ kan kə mə, kə pəntele atəkse sariye kə aFarisi nnə eyi mə. Kə ŋayefe kəgbəŋ-gbəŋər kə, ŋacyifət kə mes fəp,

⁵⁴ ŋaccəpe kə mowul, nte təŋsəŋe ŋanene kə yem dəmoloku mə.

12

Nəkembərne ta nəbaŋene dofum

Mat 10.26-27

¹ Tem tatəkə afum wul wul ŋanaloŋkane, pəwurene pəmə ŋadenşərene, kə Yesu oloku acəpse ən darəŋ kərəsna: «Nəkembərne lebin da aFarisi nde dəyənə kəbaŋene dofum mə.

² Tes o tes təgbəpne teyi fe nte antədecəŋ paloku mə, nte o nte təŋgbəpne fe nte antədecəre mə.

³ It'əsəŋe nte o nte aŋloku nu kubump mə, nəgbəkəre ti kəloku dan pəŋ, kə nte nəŋmenj kəs fum dələŋəs dukulə mə, andedəŋk ti pəpəŋ mofə mebəpsene.»

Nwe pəmar nənesə mə

Mat 10.28-31

⁴ «Icloku nu ti, nəna anapa em: Ta nənesə aŋe ŋandif dis gbəcərəm, kə tēyefe dənda ta ŋantam tələm o tələm sə mə.

⁵ Indementər nu nwe pəmar nənesε mə: Nənesε nwe endif pəkafəle sɔ pətam kələm əm yahanama mə. Ey! Icloku nu, nkən pəmar nənesε!

⁶ Bafɔ gbaŋa kəcəmət y'ancaməs fəreŋk mērəŋ? Awa! Icloku nu a Kanu kəfɔpəl ali ŋin yi dacɔ.

⁷ Ali dɛlay da cəfon ca domp donu Kanu kəncərə di fəp. Ta nənesε, nnɔ Kanu kəyi mə nəyɔ dəkəcəmə ndε dɛmbək dɛtas da gbaŋa yayɔkɔ mə!»

Amera Nəcempi ŋa Kanu ŋendətəksε pəmar acεpsε a Yesu kəloku mə

Mat 10.32-33; 12.32; 10.19-20

⁸ «Icloku nu ti: Nwe o nwe owosε afum fər kirin a ina Yesu ɔyɔ kɔ mə, Wan ka Wərkun endəsərəmnewosε nnɔ fər ya mələkε a Kanu kirin, a wəkən fum wəkakɔ ɔyɔnε.

⁹ Mba mənə nwe məndəkɔbupərə kəcərə kem afum fər kirin mə, Wan ka Wərkun endəkɔsərəmne simε mənə wəkayi mələkε a Kanu fər kirin.

¹⁰ Nwe o nwe oŋloku pələc pa Wan ka Wərkun mə, andəkəŋaŋnεnε wəkayi, mba nwe o nwe ɔləməs **Amera Nəcempi ŋa Kanu** mə, afɔdekəŋaŋnεnε kɔ.»

¹¹ «K'ande packəkərə nu nde dəkətola Kanu da aSuyif, kɔ pəyɔnε fε ti nda aboc kiti, kɔ pəyɔnε fε ti abε-ε, ta nəcəm-cəmne pəlarəm tɛyacnε tonu, kɔ təkɔ nəŋkəloku mə,

¹² bawo **Amera Nəcempi ŋa Kanu** ŋendəkətəksε nu gbəncana babəkɔ təkɔ pəmar nəndəkəloku mə.»

Capafɔ ca wəka daka wətɔcərə tes

¹³ Kɔ fum wələma oloku Yesu kənay kaŋkɔ disre: «Wətəksε, məloku wɛnc im a səyerεnε kε kosu!»

14 Kɔ Yesu oloku fum wɛkakɔ: «An'ɛcɛmbɛr im kɛyɔnɛ ka wɛbɔc kiti nu dacɔ, kɔ pɛyɔnɛ fɛ ti, wɛyer nu daka donu-ɛ?»

15 Kɔ tɛyɛfɛ dɛnda, kɔ Yesu oloku ɲa: «Nɛkɛmbɛrnɛ kɛbɔtɛr ka kɛyɔ daka dɛlarɛm, bawo bafɔ daka dadɔkɔ dɔtɔmpɛr tɛcɛpɛrɛnɛ ta fum doru, ali wɛkayi pɛyɔ daka dɛlarɛm.»

16 Kɔ Yesu oloku ɲa capafɔ cɛlɔma: «Fum wɛka daka wɛlɔma ɛnayo ntɔf nyɛ yɛncɛsɛ yɔbɔf mɔ.

17 Pɛccɛm-cɛmnɛ, pɛcyifnɛ: «Cɛke cɔ indeyɔ-ɛ? Bawo iyɔ fɛ kɛfo nkɛ ɲkɔlonka yɛtɛl yem fɛp mɔ.»

18 Kɔ fum nwɛ olɔkunɛ, «Ntɛ tɔ indeyɔ: Kɛwɛkɛc k'ɲkɔ cɛlɛ cɛm, isɛl nɛcɛ cɛmbɛk mɔ, ɲlonka ci disɛ malɔ kɔ ca yem yɔlɔma.

19 Kɔ tɛyɛfɛ dɛnda-ɛ, ɲlokunɛ dɛbɛkɛc: «Iyɔ daka dɛlarɛm dɛmɛɲkɛrnɛ mɛrɛn mɛlarɛm. ɲɛsɛm ɔɲ, ɲidi, ɲimun, ɲiwolɛs.»

20 Mba kɔ Kanu kɛloku kɔ: «Mɛna Wɛtonkulu, Wɛtɔcɛrɛ tes! Pibi pa mɔkɔ yati pɔ andewer ɛm kiyi kam doru. Tɔkɔ mɛlɔmpɛs mɔ, anɔ mɛndɛsakɛrɛ ti-ɛ?»

21 Kɔ Yesu ɔnɔcɛr: «Itɔ pɛyi fum nwɛ ɛndɛlonka daka dɔn, a ta Kanu kɛɲnɛɲk kɛyɔ kɔn daka mɔ-ɛ.»

Kɛlan Kanu

Mat 6.25-34

22 Kɔ Yesu oloku acɛpɛ ɔn darɛɲ: «It' ɔsɔɲɛ ntɛ ɲloku nu: Ta nɛcɛm-cɛmnɛ pɛlarɛm tɛcɛpɛrɛnɛ tonu doru, paka mpɛ nɛndɛdi mɔ. Ta nɛcɛm-cɛmnɛ sɔ tɛta dis donu pɔkɔ nɛndɛbɛrnɛ mɔ.

23 Bawo kɛyi wɛyɛɲ kɛncɛpɛr yeri, kɔ dis dɛncɛpɛr yamos.

24 Nəkəkce bemp yaser: Yəfəgbal defet, yəfətəl, yəfəmənkərne, yəyə fə cələ, mba Kanu kənsəy yi yeri. Nəna nəncepər bemp yayəkə dəkəcəmə!

25 Fum wəre eyi nu dacə nwe məcəmcəmnne mən məntam kəbələs kiyi kən doru ali kururu katin gboŋ mə-ε?

26 Kə pəyənə a nəfətam ali tes tefet-ε, ake nəŋkəcəmcəmnne təkə tencəmə mə?

27 Nəkəkce nte yeləŋk ya dalə yompon mə: Yəfəbəc, yəfədu yamos, mba icloku nu, ali wəbə Sulemani kə daka da debeki dən fəp ənasətə fə yamos nyə yənatesə pəmə pələŋk papəkə pin mə.

28 Yika yeyi məkə dalə, alna pacləm yi dənənc, mba Kanu kənsəy pəmar yi. Nəna, apicə kəlan, nəntam kəlan tes tin: Pipicə oŋ cəke o cəke, Kanu kəndebər nəna apicə kəlan yamos pəcəpər tatəkə.

29 Kə nəna, ta nətərəsnə kəcəmcəmnne teta yeri yəkə nənde nəcdi mə, ta nəcəmcəmnne teta yomunəs yəkə nənde nəcmunəs mə.

30 Bawo mes maməkə mə atəcərə Kanu a doru dandə ŋantən tēm fəp. Mba nəna, Kas konu kəncərə a pəmar nəyə ca yayəkə.

31 Nəten dəbe da Kanu, nkən Kanu endedəŋərə nu ca yayəkə.»

Daka kiyi ka darenc

Mat 6.19-21

32 «Ta mənese, nəna acəps'em darəŋ! Bawo pəmbət Papa konu kəsəy nu dəbe.

33 Nəcəməs daka donu, nəpocə kəway kəŋkə atəyə daka. Nte təŋsəy nəmənkərne daka da alna ndena Kanu mə. Daka da ndena Kanu dəfəlöp!

Dəndo wəke eyi fə nwe ɔŋlətərne di mə. Ate ŋeyi fə
 nŋe ŋəŋsəm di mə.

³⁴ Bawo kəfo nkε daka donu denyi mə, difo
 abəkəc ŋonu ŋeŋyi.»

Abəc aŋe ŋambum mə

³⁵ «Nəgbəncne səbelet dəfi, nəmot səlamp sonu,
 nəcəme belbel!

³⁶ Nəyi pəmə abum aŋe ŋandekar wəbe kəŋan
 kəder kəyefe dəŋgbaŋne mə, nte təŋsəŋe wəkakə
 ɔnckənader pəsut-sut kumba, ŋa ŋagbite kə ki
 katəna mə.

³⁷ Pəbət acar akakə wəbe kəŋan, ɔnckənader
 pəbəp kə pəkəkar kəgbite kə mə. Amina! Icloku
 nu ti: Endegbəncne belet, pədəs acar akakə dəməsa
 kəkədi yeri, nkən pəyerəs ŋa yi.

³⁸ Ali pəyənə a cək-cək c'ender, kə pəyənə fə ti-ε
 dəsəka, mba k'embəp ŋa ta ŋandire-ε, pəbət ŋa!»

³⁹ «Nəcərə nte belbel a kə wəkə kələ encərə tēm nte
 wəke endeder mə-ε, ɔfəsak kə pəberε kələ kən disre.

⁴⁰ Nəna sə, nəcəme nəckar! Bawo Wan ka
 Wərkun endeder tēm nte nəntəyɔ kə amera mə.»

Wəbəc wəlompu kə wəbəc wətəlomp

Mat 24.45-51

⁴¹ Kə Piyer eyif Yesu: «Wəbe, səna gbəcərəm ŋə
 mənloku capafə cance, ka fəp fə mənloku ci ba?»

⁴² Kə Mariki oloku: «Wəcəmbər-cəmbər daka
 wəre esektərne mariki mən, pəkətene amera kəyə
 pətət-ε? Nkən əyənə nwe mariki ɔŋloku: ‹Isəŋ əm
 yəbəc nyε: Məcsəŋ yeri afum aŋe ŋayi kəbəc'em mə,
 tēm nte pəmar mə.»

⁴³ Pəbət wəmarəs wəkakə mariki mən mender
 məbəp kə pəsumpər yəbəc nyε enasom kə mə!

44 Iloku nu ti, kance kɔ: Mariki mɔn mendesɔŋɛ kɔ kɔyɔnɛ ka wɛcɛmbɔr-cɛmbɔr ka daka dɔn fɔp!

45 Mba kɔ wɛmarɔs olokunɛ dɛbɛkɛc: «Mariki mem ɛntayɛfɛ fɛ kɛdɛr,» pɔyɛfɛ kɛsut ka amarɔs arkun kɔ aran, pɛcdi yeri, pɛcmun haŋ pɛcis-ɛ,

46 mariki ma wɛmarɔs wɛkakɔ endeder dɔsɔk ndɛ ɔntɔyɔ kɔ amera mɔ, dec ndɛ ɔntɔcɛrɛ mɔ, pɛbɛlɔs wɛmarɔs wɛkakɔ, pɛtɔrɔs kɔ pɛpɔŋ pɛmɔ tɔkɔ antɔrɔs acar atɔnenɛ mariki maŋan mɔ.

47 Wɛcar nwe ɛncɛrɛ tɛfaŋ ta mariki mɔn mɔ, ta olompɛsnɛnɛ kɔ mɔ, ta ɔŋyɔ tɔkɔ mariki mɔn ɛfaŋ mɔ, aŋsut wɛcar wɛkakɔ kɛsut kɛpɔŋ.

48 Mba wɛcar nwe ɔntɔcɛrɛ tɛfaŋ ta mariki mɔn mɔ, pɛciya-ciya kɛlompɛs mɔ, wɛcar wɛkakɔ pɛpic pɔ aŋsut kɔ. K'anasɔŋ fum pɛlarɛm-ɛ, pɛlarɛm p'aŋwer kɔ. K'anasɔŋ kɔ kɛmɛŋk pɛlarɛm-ɛ, aŋnaŋkanɛ kɛwer kɔ pɛlarɛm.»

Teta Yesu tɔsɔŋɛ afum kɛgbɛyɛnɛ

Mat 10.34-36

49 «Nɛnc d'inder kɛbɛr doru, k'ifaŋɛ di kɛmar!

50 Pɛmar isɔtɔ kɛgbɛt dɛromun teta Kanu, kɔ kɛŋwon im kɛyi.

51 Nɛncɛm-cɛmnɛ a pɛforu p'injaŋkɛrɛ kɛsɔŋ doru ba? Ala de, mba icloku nu a kɛgbɛy k'injaŋkɛrɛ.

52 Kɛyɛfɛ ɔŋ tante aŋɛ o aŋɛ ŋayi kɛcamɛt kɛlɔ disrɛ mɔ, ŋandɛgbɛyɛnɛ akɔ ŋayi maas akɔ ŋayi mɛrɔŋ.

53 Kas kɛgbɛy wan kɔn wɛrkun, wan wɛrkun pɛgbɛy kas, kɛrɛ kɛgbɛy wan kɔn wɛran, wan wɛran pɛgbɛy kɛrɛ, kɔncɛra kɛgbɛy wɛran ka wan kɔn, wansɔ pɛgbɛy kɔncɛra.»

*Kəcərəne ka kəm**Mat 16.2-3*

⁵⁴ Kə Yesu oloku sə kənay ka afum: «Kə nənənk kəp kəgbəpərne ntende dec dənkale mə, nənkule katina: «Kəder kə wəcafən endeder!» Pəfəwon wəcafən pəder.

⁵⁵ Mba kə nənənk afef ɲa kəca kətət ɲocwur-ε, nəloku: «Kəwone kə pənder,» təkə nəɲloku ti mə, itə teɲyi.

⁵⁶ Nəna Abaɲene dofum! Nəntam kəcəre megbəkəre ma təkə antəf kə kəm yeɲyi mə. Ta ake tə nəntətam kəcərəne tegbəkəre ta təm tante nəyi mə-ε?»

*Məten kətəɲne kə wəterene kam**Mat 5.25-26*

⁵⁷ «Ta ake tə nəntəcərəne nənasərka təkə pəmar nəyə mə-ε?

⁵⁸ Kə məndekə kə wəyefərəne kam dəɲkiti-ε, məwose nətəɲne dəpə kərəsna. Kə pəyəne fe ti-ε, eɲkekər'am dəbe. Wəboc kiti pəsəɲ əm wəsədar nwe əɲkəber əm dəbili mə.

⁵⁹ Iclok'am məfəwur dəndo ta məlip kəluksə tapəsam pəkə məntəmpərə kə mə-ε.

13*Nəsəkpər mera, nəcəme pələmpu darəɲ, kə pəyəne fe ti-ε, nəɲfi!*

¹ Təm tatəkə kə afum aləma ɲanader ɲaləmə Yesu təkə Pilat enadifət aKalile aləma nte ɲancləɲne Kanu mə. Itə tatəkə Pilat enanəɲkəl mecir ma afum kələɲne kəɲan.

² Kɔ Yesu oloku ŋa: «Nɔncɛm-cɛmnɛ a k'anadifɔt aKalile akakɔ tatɔkɔ-ɛ, a tementɔr oŋ a ŋanananɔkanɛ kɛciya ŋatas aKalile alpɔs akɔ anatɔdif mɔ ba?

³ Ala! Icloku nu: Mba kɔ nɔntɔsɛkpɔr mera nɛcɛmɛ pɔlompu darɔŋ-ɛ,* tatɔkɔ tɔ nɔndelɔsɛrnɛ fɔp pɔmɔ akakɔ.

⁴ Kɔ pɔyɔnɛ fɛ ti-ɛ, afum aŋɛ wɛcɔ kɔ camɔt-maas aŋɛ kɔlɔ ka Siloye kɔnawɛkɔrnɛ kɛdif mɔ, nɔncɛm-cɛmnɛ a ŋa ŋanananɔkanɛ kɛciya ŋatas aka Yerusalem alpɔs aŋɛ ba?

⁵ Ala, icloku nu, mba kɔ nɔntɔsɛkpɔr mera nɛcɛmɛ pɔlompu darɔŋ-ɛ, nɔna sɔ fɔp nɔŋfi pɔmɔ ŋa!»

Capafɔ ca kɔtɔk kɔkom nke kɔnatɔyɔ yokom mɔ

⁶ Kɔ Yesu oloku sɔ capafɔ nɛɛ: «Fum wɔlɔma ɛnabɔf kɔtɔk ka fik dalɛ dɔn dacɔ. K'ender kɛtɛn yokom ya ki, mba k'ɛmbɔp kɔtɔk ka fik nke ta kɔŋkom-ɛ.

⁷ Awa, k'oloku wɔbɔc kɔn wɔkɔ oncbumɛ kɔ dalɛ mɔ: «Meren maas mɔ mamɛ ntɛ inder kɔpim yokom ya kɔtɔk kɔŋkɛ mɔ, mba ifɔsɔtɔ. Awa mɛɛp ki! Ta ake tɔ kɔndɛcɛmɛnɛ, kɔbɔŋ antɔf gbɛcɔrɛm-ɛ?»

⁸ Kɔ wɔbum ka dalɛ oloku kɔ: «Mariki, mɛsak kɔtɔk kɔkom kɔŋkɛ kɔrɛn nke gbɛcɔrɛm pɔmɔmɔn sɔ. Indekay haŋ inɔŋkɔr, ibɛr ma sɔ nɛɛk-cɛk-a.

⁹ Kɔ tatɔkɔ teyi-ɛ, tɔlɔma kɔŋkom dok, kɔ pɔyi fɛ ti-ɛ, mɛɛp ki.»

Yesu kɔtamɔs ka wɔran wɔlɔma dɔsɔk da kɔŋɛsɔm ndɛ ampuse Mariki mɔ

* **13:3** Nɔntubi itɔ «Nɔsɛkpɔrɛ mɔyɔ mɔtɔt mɔyɔ mɛɛɛc.»

10 Kətəksε kə Yesu εncndε dəkətola Kanu da aSuyif dəlōma dəsək da kəɲesəm ndε ampuse Mariki mə.

11 Wəran wəlōma εnayı dənda nwe ɲəɲk ɲεlεc ɲenasəɲε kətəkət kəyεfe meren wəco kə camət-maas mə. εnanutɲε, ta εntam kətεncε-ε.

12 Nte Yesu εnəɲk wəran nwe mə, k'ewe kə, k'oloku kə: «Wəran, docu dam dεsak əm.»

13 Kə Yesu endεɲ kə kəca. Gbəncana babəkə kə wəran nwe εntεncε, k'εyεfe **kəcam** debeki da Kanu.

14 Mba kə pəntεle wəbe wəka dəkətola Kanu da aSuyif dadəkə, nte Yesu εnataməs wəran wəkakə simiti, dəsək da kəɲesəm mə, kə wəbe nwe oloku afum: «Mata camət-tin meyi mme pəmar paɲbəc mə, nəder nəten kətaməsne mata maməkə disre, mba ta nəder dəsək da kəɲesəm da Kanu.»

15 Kə Yesu oloku kə nte: «Nəna abanɲεne do-fum: Dəsək da kəɲesəm ndε ampuse Mariki mə, an'əntəgbeki wana wən, kə pəyənε fe ti-ε, səfale sən pəkekəre kəkəmun-ε?

16 A wəran nwe owur dokom da Abraham, a kə Sentani səsumpər səkot kəyεfe meren wəco kə camət-maas mə, pəmar fe pasikəli kə bənda yayəkə dəsək da kəɲesəm ba?»

17 Yesu kəloku moloku maməkə, kə təsəɲε ater ən fəp kəlapərne, mba pənabət kənay fəp, məyɔ məpəɲ maməkə Yesu əncyə mə.

Capafə ca tɲɲben tɲɲt

Mat 13.31-32; Mark 4.30-32

18 Kə Yesu eyif sə: «Ake dεbe da Kanu dowurεnε-ε? Ak'indetubcεnε di-ε?

19 Tɛŋgbɛn tɛfɛt† nɛ fum ɛlɛk, pəbɔf dale dɔn disrɛ mɔ. Tɛŋgbɛn tatɔkɔ topon, pəyɔnɛ kətɔk kəpɔŋ, bɛmp yeder yɔlɔ wara wawɔkɔ kəpɔŋ mɔ.»

Totubcɛnɛ ta lebin

Mat 13.33

20 Kɔ Yesu oloku sɔ: «Ak'indetubcɛnɛ dɛbɛ da Kanu-ɛ?

21 **Dɛbɛ da Kanu** dowurɛnɛ pəmɔ lebin ndɛ wəran ɛŋlɛk pənəktərənɛ di kəmbefe kilo wəco mɛrɛŋ (20) mɔ. Kɔ kəmbefe fəp kəmpɛ!.»

Capafɔ ca dəkəbɛrɛ dɛwɛkɛnɛ

Mat 7.13-14; 21-23

22 Nɛ Yesu ɛncali sədare sɛfɛt kɔ səpɔŋ kəkɔ ka Yerusalem mɔ, pəctəksɛnɛ sɔ afum.

23 Kɔ fum wəlɔma eyif kɔ: «Wətəksɛ, afum apic ŋɔ Kanu kəndekɔyɔc ba?» Kɔ Yesu oloku ŋa:

24 «Nəna sɔ nəsɛp kədekəbɛrɛ dəkəbɛrɛ dɛwɛkɛnɛ dadɔkɔ, bawo icloku nu: Afum alarəm ŋandesɛp kəbɛrɛ ka di, mba ŋafɔdekɔtam.»

25 «Kɔ wəka kəlɔ endekɔyɛfɛ pəcaŋ kumba, nəna aŋɛ nəŋyi doru mɔ, nədeyɛfɛ kəsut-sut kumba, nəcloku: «Mariki məgbite su!» Tɛm tatɔkɔ ɛndɛlɛksɛ nu: «Incərə fɛ kəca nkɛ nəyɛfɛ mɔ!»

26 Tɛm tatɔkɔ tɔ nəndekɔcop kəlɔku: «Sənadi yeri, səmɛn kɔ mənna, məctəksɛ ndɛ səpɔ səpɔŋ sa dare dosu.»

27 Nkən pəcloku nu, «Incərə fɛ aka ndɛ nəyɔnɛ mɔ! Nəbəl'em day, fəp fonu nəŋyɔ mes mɛlɛc!»

† 13:19 Tɛŋgbɛn tɛfɛt = tɛŋgbɛn tɛfɛt ta tɔk ya dale, nɛ tompon mɔ-ɛ, kətɔk ka ki kəmbɛk pətəs tɔk yɔlɔma ya dale.

28 Difɔ kɛbok kɔ kɛŋaŋɔrɛnɛ sek kɛndekɔyi, kɔ nɛŋkɔnɛŋk Abraham, Siyaka, Yakuba kɔ sayibe sa Kanu disrɛ, palɛm nɛna dabanƙa.

29 Afum ŋandeder kɔyɛfɛ kɔca nkɛ dec dempɛ kɔ nkɛ dec denƙale mɔ, kɔca kɛtɔt, kɔ kɛmerya, ŋader ŋande demɛsa nde dɛbɛ da Kanu dɛntɔf.

30 Ti disrɛ, adarɛŋ ŋayi aŋɛ ŋandekɔyɔnɛ akirinɛ mɔ, kɔ akirinɛ ŋayi aŋɛ ŋandekɔyɔnɛ adarɛŋ mɔ.»

Yesu kɔ Yerusalem
Mat 23.37-39

31 Tɛm tatɔkɔ, kɔ aFarisi alɔma ŋander ŋaloku kɔ: «Mɔyɛfɛ nnɔ mɔkɔ! bawo Herodu efan kɛdif ɔm.»

32 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Nɛkɔ nɛloku ayɔfan ŋaŋɔkɔ: Kɛbelɛs yɔŋk yelɛc kɔ kɛtamɛs k'iyinɛ mɔkɔ kɔ alna, a indelɔpɔs yɛbɛc yem tataka ta maas.

33 Mba mɛnɛ ikɔt mɔkɔ, alna kɔ dɔsɔkɔ, bawo pɛmar fɛ wɛdɛŋk wɛka Kanu pɛfi kɛfo kɛcuru ta pɛyɔnɛ Yerusalem-ɛ.»

34 «Yerusalem, Yerusalem, mɛna nwe mɛndif sayibe mɔ, mɛcca-cas aŋɛ Kanu kɛŋsom nnɔ mɔyi mɔ, isɛp pɛlarɛm kɛlonƙa ka awut am pɛmɔ ntɛ acɔkɔ ŋokombɛra ŋonlonƙa awut banca ya ŋi dɛntɔf mɔ! Mba mɛnawosɛ fɛ ti.

35 Awa nɛcɛŋkɛl! Andesakɛrɛ nu kɛlɔ konu kɛyɔ fos. Mba icloku nu: Nɛfɔsɔnɛŋk im, han tɛm tɛbɔp ntɛ nɛndeloku:

«Kanu kɛpɔcɛ pɛtɔt nwe enderɛnɛ tewe ta Mariki mɔ.»»

14

Yesu kɛtamɛs ka wɛcuy wɛlɔma

¹ Simiti, dəsək da kəŋesəm dələma, k'awe Yesu nde kələ ka wəbe ka aFarisi wələma kəkədi yeri, kə akakə ŋaŋkəkce kə.

² Kə fum wələma nwe docu denakəfəs mə, pəcəme kə fər kirin.

³ Kə Yesu eyif atəkse a sariye kə aFarisi: «Aŋwose kətaməs ka wətətamne simiti, dəsək da kəŋesəm ba, ka afəwose?»

⁴ Kə afum aŋe ŋancaŋk. Awa kə Yesu oŋgbuŋene wətətamne nwe, kə wəkəkə entamne, k'esak kə a pəkə.

⁵ Nte tencepər mə, kə Yesu eyif ŋa: «An'eyi nu dacə nwe wan kən, kə pəyone fe ti wana wən wentempene dəkələmp dəsək da kəŋesəm, ta empenne wi dəsək dadəkə yati mə-ε?»

⁶ Kə abe akakə ŋantətam kəluksə kə məcər.

Nte aŋyek-yek dəkənde, kə nte aŋwene fum tes mə

⁷ Kə Yesu olok-lokər afum aŋe anawe dəkəsata mə, bawo enakəkce nte akakə ancgbutələne dəkənde dəcəkə-cəkə mə. K'oloku ŋa:

⁸ «Kə fum ew'am kəkətəŋne kəsata ka kəgbaŋne kən-ε, ta məkə mənde dəkənde dəcəkə-cəkə, bawo tələma wəka kəsata ewe sə fum wələma kəsata kaŋkə, nwe encepər məna mə.

⁹ Ta təsəŋe wəkə ewe nu kəsata mə, kədelok'am: <Məyefe məsakəre nwe dəkənde dadəkə.> Kəlapərne kə məŋkə kəyefe dəkənde dəcəkə-cəkə dadəkə kəkənde dadarəŋ dəkə.

¹⁰ Mba, k'aw'am kəsata-ε, məkə mənde dəkənde dadarəŋ, nte təŋsəŋe nwe ew'am kəsata mə k'ender pənəŋk əm-ε, pəlok'am: <Wanapa, məcəŋne kirin.> Awa tēm tatəkə məna məlele nnə afum aŋe nəŋkəpaŋne amesa kədi yeri mə.

11 Nwε o nwε oyoknε mǎ, andetore kǎ. Nwε o nwε ontore banca mǎ, andepenε kǎ.»

12 Kǎ Yesu oloku fum nwε enawe kǎ kǎsata mǎ: «Kǎ mǎwe afum kǎdi yeri yerǎŋ, kǎ pǎyǎnε fε ti yǎrǎfǎy-ε, ta mǎwenε yi akos'am aŋǎ, ta mǎwenε yi awenc ǎm aŋǎ, ta mǎwenε yi akomεnε am, ta mǎwenε yi andε am aka daka. Nte tǎŋsǎŋε ta ŋadetam kǎlukse ayek ŋǎ kǎwenε yeri mǎ.

13 Mba kǎ mǎndewenε afum yeri-ε, mǎwe atǎyǎ daka, lanyiru, atorǎr kǎ atǎnǎŋk.

14 Tεm tatǎkǎ pǎbǎt ǎm, bawo ŋayǎ fε daka ndε ŋǎŋkǎluks'am kǎway ka pǎtǎt pǎpǎkǎ mǎ. Kanu gbǎcǎrǎm kǎndekǎtam kǎluks'am kǎway kanǎkǎ, nde ayǎ pǎtǎt ŋandekǎyεfε defi mǎ.»

Capafǎ ca yeri ya kǎsata

Mat 22.1-10

15 Nte afum ŋane moloku mame mǎ, kǎ fum wǎlǎma nwε enandε demesa mǎ, oloku Yesu: «Pǎbǎt mǎna nwε mǎndekǎdi yeri nde akip ŋǎ dεbε da Kanu dǎntǎf mǎ!»

16 Kǎ Yesu oloku fum wǎkǎkǎ: «Fum wǎlǎma εnaboc kǎsata kǎpǎŋ, k'ewenε ki afum alarǎm.

17 Nte tεm ta kǎdi yeri yayǎkǎ tendebǎp mǎ, k'osom wǎcar kǎn kǎkǎloku afum aŋε ewe kǎsata mǎ: «Nǎder! Alip kǎcǎŋ.»

18 Mba kǎ kan-kan εyεfε kǎletsεnε kǎ. Kǎ wǎcǎkǎ-cǎkǎ oloku kǎ: «Mǎŋǎŋnεn'em, dalε d'iway idǎ pǎmar ikǎ imǎmǎn. Iletsen'am ta mǎsumpǎr'em ti!»

19 Kǎ wǎka mǎrǎŋ oloku kǎ: «Iway cǎna cǎbifti wǎcǎ, ic'ifǎŋ kǎkǎwak. Iletsen'am ta mǎsumpǎr'em ti!»

20 Kǎ wǎka maas oloku sǎ: «Intεp kǎcgbǎŋnε, itǎ intǎtam kǎkǎnε!»

²¹ Kɔ wəcar nwe ender pəluksɛ mosom maməkɔ mariki mən, kɔ pəntɛɛ kɔ, k'oloku wəcar: «Məkɔ katəna nde mofɔ məpɔŋ kɔ nde səpɔ səpɔŋ sa dare! Məwen'em atɔyɔ daka, lanyiru, atorər kɔ atənəŋk.»

²² Kɔ wəcar ender pəlɔku kɔ: «Mariki ntɛ məsom im mɔ telip, mba yeri yɔsərɔcəmɛ!»

²³ Kɔ mariki mən oluku kɔ sɔ: «Məkɔ səpɔ sa dəkulum kɔ dənɟbancan, məlɔku afum ŋabere ntɛ tɔŋsɔŋɛ kəlɔ kem kəlarɛ mɔ.»

²⁴ Bawo, icloku nu: Arkun akakɔ inanunɟkenɛ kəwe kəsata kanɟɛ mɔ, ali wəkin əfəsɔdi yeri ya ki.»

Cəke cɔ aŋyi a patam kəyɔnɛ wəcɛpsɛ ka Yesu darəŋ-ɛ

Mat 10.37-38

²⁵ Kənay kənacəmɛ Yesu darəŋ, kɔ Yesu ɛŋkafələ, k'oloku ŋa:

²⁶ «Məna nwe mənɛcɛps'em darəŋ mɔ, pəmar mətam kəcə wisi kɔ wiri, kɔ wəran kam, kɔ awut am, awɛnc əm aŋa arkun, akirɛ am kɔ kiyi kam doru yati, kɔ pəyi fɛ ti-ɛ, fum wəkakɔ əfɔtam kəyɔnɛ wəcɛpsɛ kem darəŋ.

²⁷ Məna nwe o nwe məntɔwɔsɛ kətərəs kɔ kəfi mɔ, məfɔtam kəyɔnɛ wəcɛpsɛ kem darəŋ.

²⁸ Bawo nəna akanɟɛ dacɔ, məna nwe mənɟfan kəcəmbər kəlɔ mɔ, məfəndɛ kərəsna mələm daka dəkɔ mənɟkɔbɛrsɛ teta kəlɔ kam mɔ, kɔ pəyɔnɛ a daka dadəkɔ dɛntam kəlɪp kəcəmbər ka kəlɔ kanɟkɔ-ɛ.

²⁹ Mba kɔ nənɔp kəcəmbər kəlɔ ta nəlip kəcəmbər ki, nwe o nwe ɛnəŋk ki mɔ, endesələr nu

³⁰ pəcloku: «Afum akanɟɛ ŋanɔp kəcəmbər kəlɔ mba ŋantam fɛ ki kələpəs.»

³¹ Itə pəyi wəbe nwe ɛnfəŋ kəkəsutene kə wəbe wələma mə, mēne pənde pəməmən kə pəyone, afum wul wəco (10.000) ŋantam kəsutene kə afum wul wəco mērəŋ (20.000) aka wəbe wəkə ŋaŋkəsutene mə.

³² Kə pəyone fe ti-ε, ŋaŋsərəbəlene, wəbe wəkə afum wul wəco (10.000) pəsom nda wəbe wəkə afum wul wəco mērəŋ (20.000) wəkə ŋaŋkəsutene mə, nte pəmar pəkət ta ŋasutene mə.

³³ Awa, məna nwe o nwe məntəce ca yəkə məyɔ mə, məfətam kəyone wəcepsε kem darəŋ.»

*Mεr mme mēndencε mə
Mat 5.13; Mark 9.50*

³⁴ «Paka pətət pə mēr məyone, mba kə mēr mēndencε-ε, ak'antam mi kəbətse-ε?

³⁵ Mēr mēdenc məfətesε tēm tatəkə antəf, məfətesε ncek-cək ya yəbəf, mēne pagbal mi dəyika. Məna nwe məŋyɔ ləŋəs məcne mə, məne ti!»

15

*Capafɔ ca aŋkesiya ŋŋe ŋenasələ, k'anəŋk sə ŋi mə
Mat 18.12-14*

¹ Abaŋəs dut kə afum aciya ŋalətərne Yesu kəkəcəŋkəl kə.

² AFarisi kə acicəs a sariye ŋaccəpene: «Fum wəkawe ɛŋselene aciya, pəwose kədi yeri kə ŋa.»

³ Mba kə Yesu oloku ŋa capafɔ nce:

⁴ «Nəna afum akanje daco, an'əŋyɔ ŋkesiya tasar tin (100), a ŋin ŋəsələr kə, ta esak yəkə wəco camət-manəkəle kə camət-manəkəle (99) dətegbəre kəkəten ŋin ŋəkə ŋəsələr kə mə, haŋ pənəŋk ŋi-ε?

⁵ Kə wəkayi əŋkə pənəŋk ŋi-ε, pəgbaŋne ŋi amera ŋobotu disre,

⁶ ɔnckɔnabere ɔnde ndɔrɔn, ewe anapa ɔn kɔ ande ɔn ɔnde ndɔrɔn, pɛloku ŋa: «Nɛwolɛs kɔ ina, bawo inɛŋk aŋkesiya ŋem ŋɔkɔ ŋenasɔlɛr im mɔ.»

⁷ Icloku nu: Pɛbotu pɛŋkɔyi darɛnc teta fum wɛkin nwe ɔŋkɔsɛkpɛr amera pɛcɛme dɔpɔ dolompu darɛŋ mɔ, pɛtas teta afum wɛcɔ camɛt-manɛkɛ kɔ camɛt-manɛkɛ (99) aŋe pɛntɔmar kɛsɛkpɛr mera, bawo ŋalomp mɔ.»

Capafɔ ca pɛsam gbɛlɛŋ mpɛ pɛnasɔlɛ, k'anɛŋk sɔ pi mɔ

⁸ «Kɔ pɛyɔne fe ti-ɛ, wɛran wɛre ɔŋyɔ pɛsam gbɛlɛŋ wɛcɔ, a gbɛlɛŋ bin bɔsɔlɛr kɔ ta omot lamp, ta efɛŋ kɛlɔ, ta entɛn pi belbel, haŋ pɛnɛŋk pi mɔ?»

⁹ Kɔ wɛran nwe ɛnɛŋk pɛsam gbɛlɛŋ mpɛ-ɛ, eŋwe anapa ɔn, kɔ ande ɔn, pɛloku ŋa: «Nɛwolɛs kɔ ina bawo inɛŋk pɛsam gbɛlɛŋ mpɛ pɛnasɔlɛr im mɔ.»

¹⁰ Icloku nu, pɛbotu pɛyi mɛlɛkɛ a Kanu dacɔ teta fum wɛciya wɛkin gbɔŋ nwe ɛŋsɛkpɛr amera pɛcɛme pɛlompu darɛŋ mɔ.

Capafɔ ca wɛtɛmp wɛsɔlɛ, k'anɛŋk kɔ sɔ mɔ

¹¹ Kɔ Yesu oloku sɔ: «Fum wɛlɔma ɛnayɔ awut arkun mɛrɛŋ.

¹² Kɔ wɛkɔ efɛtɛ mɔ, oloku kas: «Papa mɛsɔŋ im da pɛmar idesɔtɔ kɛ kam mɔ.» Kɔ kas eyer daka dɔn awut ɔn akanɛ mɛrɛŋ dacɔ.

¹³ Ntɛ mataka mɛpic mɛncɛpɛr mɔ, kɔ wan wɛfet ɛncamɛs daka dɔkɔ ɛnasɔtɔ mɔ fɛp. K'osumpɛr dɔpɔ k'ɔŋkɔ pɛbɔlɛ, atɔf ŋocuru. Nde ɛnakɔ pɛyi yamayama pɛclɛsɛr-lɛsɛr daka dɔkɔ ɛnayɔ mɔ.

¹⁴ Ntɛ wan nwe elip kɛdi daka dɔn mɔ, kɔ dor dɔpɔŋ dembere atɔf ŋaŋkɔ ɛnayi mɔ, kɔ ca yɔncɔp kɛbut kɔ.

15 K'ɔŋkɔ pəyi nda fum wəlɔma wəka atɔf ŋaŋɔkɔ, wəkɔ ɛnasɔŋ kɔ kəkɛk ka sɔp yɔn mɔ.

16 Wan nwe pəfaŋ kədi yeri ya sɔp, mba ali fum ɛnasɔŋ fɛ kɔ yi.

17 Awa, k'ɛyɛfɛ kəcɛm-cɛmnɛ teyi tɔn, k'olokunɛ: «Fum cəke ŋayi kəbəc ndena papa kem aŋɛ ŋayɔ cəcom cəlarəm mɔ, a ina icfinɛ nnɔ dɔr.

18 Kəyɛfɛ k'inder ikɔ ndena papa kem ikɔ iloku kɔ: Papa inciya Kanu, k'inciya sɔ mənə.

19 Imbut pələli mpɛ pəmar məsumpər'em pəmɔ wan kam mɔ. Mba məsumpər im oŋ pəmɔ wəbəc kam.»

20 Kɔ wan nwe ɛlek dɔpɔ k'olukus ndena kas.»

«Ɔsɔrɔbɔlɛ, kɔ kas ɛnəŋk kɔ, kɔ nɔnɔfɔr dɔpɔŋ dosumpər kɔ. Kɔ kas ɛyɛksɛ kəkɔfayənɛ kɔ, k'ɛnɛpsərne kɔ dəkilim, k'oncup kɔ.

21 Kɔ wan oloku kɔ: «Papa, inciya Kanu, k'inciy'am, pəmar fɛ sɔ məsumpər im pəmɔ wan kam.»

22 Mba kɔ kas kəlɔku acar ɔn: «Nəkɛrɛ duma dɔtɔt nəbɛr kɔ! Nəbɛr kɔ kurundɛ dətɛlɛr, nəsɔŋ kɔ cɔfta!

23 Nəkɛrɛ tana tetifi təkɔ, nədif pi. Padi yeri, pawoləs!

24 Bawo wan kem wəkawɛ nəŋnəŋk mɔ, ɛnafi, mba olukus sɔ kəder dɔru! ɛnasɔlɛ, mba inəŋk kɔ sɔ!» Kɔ ŋayɛfɛ kəwoləs.

25 Tɛnatəŋnɛ Coco pəyi dale. Ntɛ wəkakɔ ender pəlɔtərne kəlɔ kəŋan mɔ, k'ene təkɔ aŋfer paɔpɛsɛ mɔ.

26 Kɔ Coco ewe wəcar wəkin k'eyif kɔ tes ntɛ teyi kəlɔ kəŋan mɔ.

27 Kɔ wəcar oloku Coco: «Wɛnc əm edɛr, mba ntɛ olukus kətamnɛ disrɛ mɔ, itɔ papa kam endifɛ tana

petifi pəkə.›

²⁸ Kə pəntεε Coco nwe, ta εfan sə kəbεεε dεker-ε. Kə kas owur kəkəletsεnε kə.

²⁹ Mba kə wan wəcəkə-cəkə nwe oloku kas: ‹Meren mεlarəm mə mamε, iy'am darəη icbəc'am pəmə wəcar, ali dəsək din iηgbekəl fε mosom mam, mba ali dəsək din sə mənə məsəη f'em tir idif səwoləs kə anapa em.

³⁰ Mba ntε wan kam wəkawε ender mə, nwe əηkə pələsər-ləsər daka dam kə aran ayamayama mə, nkən taη məndifε kə tana petifi pəkə!›

³¹ Kə kas kəloku Coco, ‹Mənə wan kem, sən'eyi dε kə mənə, daka ndε o ndε iyə nnə mə, dam də!

³² Mba pəmar yati paboc kəsata, pawoləs: Bawo wεnc əm wəkawε məηnəηk mə, εnafi, k'olukus sə kəyi dōru. Enasolε, k'anəηk kə sə.›»

16

Capafə ca wəcəmbər-cəmbər daka

¹ Kə Yesu oloku acεpsε ən darəη: ‹Fum wəka daka wəbma εnayə wəcəmbərə-cəmbərə daka, k'ander payemsεnε kə, a εηləsər-ləsər daka da mariki mən.

² Kə mariki mən mewe kə, pəcloku kə: ‹Cəke c'ine tetam-ε? Məsəη'em kəcərə təkə məncəmbər-cəmbər daka dem mə, bawo məfəsəyənε wəcəmbər-cəmbər daka dem.›

³ Kə wəcəmbər-cəmbər daka nwe olokunε dεbəkəc: ‹Cəke c'indeyə-ε, bawo wəka daka nwe oloku kəwur'em kəcəmbər-cəmbər daka dən? Iyə fε fənəntər kədəyənε wəbifti antəf, ilapərne sə kəctola.

4 Incərə ɔŋ nte indeyɔ, a afum ŋabaŋ im wɔɔ wəŋan disrɛ kɔ wəkawɛ owur'em kəcəmbər-cəmbər daka dɔn-ɛ.»

5 Kɔ wəcəmbər-cəmbər daka nwe ewe fum wəcəkɔ-cəkɔ wəkɔ ɛnatəmpərə mariki mən debe mɔ. K'eyif kɔ: «Cəke cɔ məntəmpərə mariki mem debe-ɛ?»

6 Kɔ wəkakɔ oloku kɔ: «Moro ma olif kokos tasar tin (100).» —«Awa, mələk areka, məndɛ məcic: 50.»

7 K'eyif sɔ wəlɔma: «A məna-a, cəke cɔ məntəmpər-ɛ?» Kɔ wəkakɔ oloku: «Malɔ busul tasar tin (100).» —«Awa, məndɛ mələk areka, məcic 80.»

8 Kɔ wəka daka nwe ɔŋkor-koru wəcəmbərə-cəmbərə kən daka wətɔlomp nwe nte ɔŋkət belbel mɔ. Awa, afum a doru ŋancərə kəyɔ mes taŋan pətəs akɔ ŋayɔnɛ aka pəwan̄kəra mɔ.»

9 Kɔ Yesu ɔnɔcər: «Icɔloku nu: Nətɛnɛ daka dɔtəsək anapa, itɔ ɔŋsɔŋɛ kɔ dendelip-ɛ, pabaŋ nu nde nəŋkəyi doru o doru mɔ.»

10 Məna nwe aŋlaŋ teta tes tɛfɛt mɔ, antam sɔ kəlaŋ əm teta tes tɔpəŋ. Məna nwe məntɔlomp teta tes tɛfɛt mɔ, məfɔlomp teta tes tɔpəŋ.

11 Kɔ məntɔlomp kəcəmbər-cəmbər ka daka dɔtəsək nde deyi doru dandɛ mɔ, an'endesəŋ əm kəcəmbər-cəmbər ka daka dosoku-ɛ?

12 Kɔ məntɔlomp teta daka da fum-ɛ, an'endesəŋ əm nde dɔyɔnɛ dam mɔ-ɛ?

13 Ali wəcar wəkin ɔfɔtam kəbəcə abɛ mərəŋ. Kɔ teyi-ɛ, enter wəkin pəbətər wəkɔ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, pəsəktərne wəkin, pəber wəkɔ kumunt. Nəfɔtam kəbəcə Kanu kɔ pəsam tɛm tin.»

Moloku mənəŋksəl ma Yesu

Mat 11.12-13; 5.31-32; Mark 10.11-12

14 AFarisi, aηe ηanabōtēr p̄asam m̄o, k̄one ka moloku mamε, k̄o ηayεfe k̄efani Yesu.

15 K̄o Yesu oloku ηa: «N̄ona, n̄anc̄amb̄arne afum alompu nn̄o awenc nu aηa ηayi m̄o, m̄ba Kanu k̄anc̄are nu b̄ak̄ec, bawo nte afum ηampene darenc m̄o, it̄o Kanu nk̄on ence.

16 Tem ta Sariye sa Musa k̄o ta sayibe tenawon haη tem ta Saη. K̄ayεfe oη tem tat̄ok̄o, k'ancop k̄ad̄aηk̄ Kibaru K̄at̄ot ka d̄ebe da Kanu, nwe o nwe k̄asim̄ase k'ende k̄abere ka di d̄ant̄of.

17 M̄ba p̄af̄af̄arene k̄om k̄o ant̄of k̄as̄ole, p̄atas tofo t̄efet ta pecic pin* pa sariye k̄atempene.

18 Nwe ence w̄eran k̄on p̄ak̄o p̄enence w̄eloma m̄o, d̄ak̄ec̄ame da w̄asump̄ar dalak̄o d'eyi. Nwe o nwe enence w̄eran nwe wos ence m̄o, d̄ak̄ec̄ame da w̄asump̄ar dalak̄o d'eyi.»

Capaf̄o ca w̄aka daka k̄o Lasar

19 «W̄aka daka w̄eloma enayi, p̄acberne yamos ȳot̄ot, yeyenki k̄away. D̄os̄ak̄ o d̄os̄ak̄ p̄ayi p̄at̄ot disre, p̄acdi yeri ȳot̄ot.

20 K̄al̄o k̄on k̄irin̄, fum w̄at̄oȳo daka o daka w̄eloma, nwe ancwe Lasar m̄o, p̄aȳo runc, p̄af̄ant̄are kusun̄ka k̄on.

21 Lasar nwe p̄af̄aη k̄acburuk yeri nyε yentempene-tempene amesa d̄ant̄of ηa w̄aka daka nwe m̄o, p̄adi. M̄ba k̄o cen yender ȳecnent̄as runc ȳon.

22 K̄o Lasar efi, k̄o m̄el̄ek̄e mender m̄el̄ek̄ k̄o, k̄o m̄en̄kek̄are k̄o k̄ak̄oηes̄am nde Abraham k̄as̄ak̄. K̄o w̄aka daka nwe ender p̄afi, k'awup k̄o.

* **16:17** It̄o oȳone c̄asoma «sigire»

²³ Nde kəfo nke afi ɲaɲkə mə, kə wəka daka eyekti fər, k'ənəɲk pəbɔle Abraham kə Lasar pəcɲesəm kə kəsək.

²⁴ Kə wəka daka nwe oɲkulərne: «Papa Abraham, məyən'em nənəfər! Məsom Lasar pəgbət telər tən dəromun pəder pəcaɲkəs im temer, bawo kətəɔ k'inde nnə nenc dandε.»

²⁵ Kə Abraham oloku kə: «Wan kem, məcem-cemne a mənəsɔtə daka dam nte mənayi doru mə, kə Lasar nkən əsɔtə pəcuy kiyi kən doru. Ndekəl oɲ, kəɲesəm k'eyi, mənə məyi sɔ dəmnε pəcuy.»

²⁶ Kə tɛyɛfε dənda-ε, dobo dɔpəɲ deyi su dacɔ kə nənə nte təɲsəɲε nwe ɛɲfaj kəcepər pəder nnə səyi mə, ta ɛntam-ε.»

²⁷ Kə wəka daka nwe oloku: «Iletsen'am, Papa, məsom Lasar nde kəl ka papa kem.»

²⁸ Bawo, iyə di awenc aɲa kəcamət, Lasar pəkə pəloku ɲa nte teyi nnə mə, nte təɲsəɲε ta ɲa sɔ ɲadeder nnə pəcuy pampε peyi mə.»

²⁹ Kə Abraham oloku: «Ala, awenc əm aɲa ɲayɔ Musa kə adəɲk a Kanu. ɲacəɲkəl ɲa.»

³⁰ Kə wəka daka nwe oloku Abraham: «Ala, Papa, kə fum ɛyɛfε nnə afi ɲayi mə pəkə pəlɔk-lokər ɲa-ε, ɲaɲsəkpər mera ɲacəme pəlompɔ darəɲ.»

³¹ Kə Abraham oloku kə: «Kə ɲantəcəɲkəl Musa kə adəɲk a Kanu-ε, ali fum ɛyɛfε nnə afi dacɔ, ɲafəkəcəɲkəl wəkayi.»»

17

*Kiciya kə kəɲaɲne *****
Mat 18.6-7; Mark 9.42*

¹ Kɔ Yesu oloku aɔɛpsɛ ɔn darəŋ: «Pəfɔtam kəyi ta mes meyi mmɛ məsəŋɛ fum kəlonɛ mə. Mba pələc peyi nwe ɔŋsəŋɛ mi kəyi mə.

² Pəfəfərənɛ kəkot wəkayi tasar tɔpəŋ dəkilim pagbal kɔ dəkəba, kɔ pəyɔnɛ wəkayi pəsəŋɛ wəfəfər wəkin kəlonɛ-ɛ*.

³ Nəkembərne belbel!

Kɔ wɛnc'am enciya-ɛ, məgbəŋ-gbəŋər kɔ. **K'ɛsəkpər amera pəcəmə pələmpu darəŋ-ɛ**, məŋaŋnɛnɛ kɔ.

⁴ Kɔ wɛnc'am enciy'am camət-mɛrəŋ dəsək din disrɛ-ɛ, a pəluksərne kəder'am camət-mɛrəŋ pəclək'am: «Kəsəkpər k'inder amera few, incəmə pələmpu darəŋ-ɛ,» məŋaŋnɛnɛ kɔ.»

⁵ Kɔ asom a Yesu darəŋ ŋaloku Wəbɛ: «Məbɛrɛnɛ su kəlaŋ!»

⁶ Kɔ Mariki oloku ŋa: «Kɔ nəntəmpər kəlaŋ nkɛ kəyi pəmɔ tɛŋgbɛn tɛfɛt mə, nəntam kəlɔku kətək nkɛ: Məgbukɛ nnɔ məkɔ məcəmə ndɛ dəkəba, kətək kaŋkɔ kəyɔ tɛfaŋ tonu.»

⁷ «Nəna akanɛ dacɔ, anɔ ɔyɔ wəcar nwe embifti, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wəkayi pəckɛk, a pəckənayɛfɛ dale, pələku kɔ: «Məder katəna məder məndɛ dɛmɛsa!»

⁸ Ntɛ ɔŋlɔku kɔ mə: «Mələmpəs'em yeri yem, məbɛrɛnɛ duma məsəŋ im yeri, haŋ ilip kədi yeri imun. K'ilip-ɛ, mənə mədi yeri məmun.»

⁹ Wəka wəcar kakɔ ɛŋyɛk-yekəs kɔ bawo ɔyɔnɛ kɔ mes məkɔ ɛfaŋ mə ba? Ala!

¹⁰ Tin tayi tɔ kɔ nəna, kɔ nəlip k'ɔyɔ mes məkɔ afaŋər nu mə fəp-ɛ, nəlɔku: «Acar gbəcərəm ŋɔ səyɔnɛ. Ntɛ pəmar su kəyɔ mə, tɔ səyɔ.»»

* **17:2** Pəsəŋɛ fum wəfəfər wəkin kəlonɛ = pəsəŋɛ fum wəfəfər kəciya

Yesu k̄atam̄as k̄an acun̄e sen w̄aco

11 Yesu eyi k̄ək̄o Yerusalem, k̄o Yesu eyef̄e k̄ecali at̄of̄ ɲa Samari k̄o ɲa Kalile dac̄o.

12 Eyi k̄ab̄ere tadare t̄ol̄oma, k̄o afum w̄aco acun̄e sen al̄oma ɲander ɲafayne k̄o, k̄o ɲanc̄ame p̄əb̄ole.

13 K̄o ɲamp̄ene sim ɲacloku: «Yesu, Mariki, m̄əȳone su n̄on̄of̄r!»

14 Nte Yesu en̄əɲk̄ ɲa m̄o, k'oloku ɲa: «N̄ək̄o n̄ament̄arne alon̄ne nde k̄əl̄o k̄əp̄əɲ ka Kanu.» Afum aɲe ɲayi k̄ək̄o, k̄o p̄əȳone a ɲas̄ək̄ a k̄o ɲandeb̄ere di.

15 Nte w̄əkin en̄əɲk̄ne p̄ətam̄ne m̄o, k'oluks̄ərne p̄əccam debeki da Kanu dim d̄əp̄əɲ.

16 K'ef̄ənt̄ere d̄ənt̄of̄, k'osump̄ər Yesu w̄ec̄ək̄, k'eyek-yek̄əs k̄o.† Fum w̄əkak̄o, w̄əSamari en̄ayi.

17 K̄o Yesu eyif̄ k̄o: «Baf̄o as̄ək̄əs afum aɲe w̄əco? Deke alp̄əs aɲe cam̄ət-maɲk̄ələ ɲayi-ε?»

18 Ali w̄əkin enc̄em-c̄em̄ne f̄e k̄əluks̄ərne **p̄ədecam debeki da Kanu**, m̄ene w̄əc̄ik̄əra w̄əkin w̄əkaw̄e?»

19 K̄o Yesu oloku k̄o: «M̄əȳefe m̄ək̄o, k̄əlaɲ kam k̄əȳac̄ əm.»

K̄ader ka d̄əb̄e da Kanu

Mat 24.23-28,37-41

20 Nte aFarisi ɲayif̄ Yesu t̄em̄ nte d̄əb̄e da Kanu d̄endeder m̄o, k'oloku ɲa: «**D̄əb̄e da Kanu** d̄əf̄oder pagb̄ətn̄e di f̄əp̄.

21 Af̄ək̄ule di, ‹Id'end̄e n̄n̄o!›, ‹Id̄ək̄o nde!› Bawo d̄əb̄e da Kanu n̄əna ɲo deyi dac̄o.»

22 Nte Yesu elip k̄əloku ɲa ti m̄o, k'oloku ac̄ep̄se ɔn dar̄əɲ: «D̄əs̄ək̄ d̄endeb̄əp̄ nde n̄əndef̄aɲ k̄ən̄əɲk̄

† 17:16 K'eyek-yek̄əs k̄o = «k'eyif̄ Yesu barka teta k̄atam̄as k̄ən.»

dəsək din da Wan ka Wərkun mə, mba nəfəsənəjk di.

²³ Andeloku nu: «Eyi nnə!» kə pəyənə fə ti-ε «Eyi nde!» Ta nədekə di, ta nədeyeksərne kəkə di.

²⁴ Ti disrε, dəsək ndε Wan ka Wərkun endeder mə pəndeyi pəmə nte pəmot pənsəy pəwanəkəra pa darenc kəyεfε kəsək kin haŋ ka mεrəy mə.

²⁵ Mba mənε pətəwə pəpəy kərəsna, afum a tēm tante ŋawənəs kə.

²⁶ Təkə tənacepər tēm ta Nuha mə, tendecepər sə dəsək da Wan ka Wərkun.

²⁷ Afum ŋancdi yeri, ŋacmun, arkun kə aran ŋacnencnε haŋ dəsək ndε Nuha enabεrε debil mə: Kə kutup kənder nkε kənamələk afum fəp mə.

²⁸ Pəndeyi pəmə tēm ta Lət. Afum ŋancdi yeri, ŋacmun, ŋacway, ŋaccaməs, ŋacbəf, ŋaccəmbər wələ.

²⁹ Mba dəsək ndε Lət owur Sodom mə, nenc kə pərbələ yənatuf Sodom kə yəmələk ca ya di fəp.

³⁰ Itə pəndeyi dəsək ndε andementər Wan ka Wərkun mə.»

³¹ «Dəsək dadəkə nwε enyi dabanjka mə, ta pəbεrε dəkələ pələk ca yən. Fum nwε tēmbəp dale mə, ta pəlucus ndε ndrən.

³² Nəcem-cəmne wəran ka Lət.‡

³³ Məna nwε məndesəp kəməjk kəyi doru kam mə kəndesalpər əm, kə məna nwε kənsalpər mə, məndesəmējk ki.

³⁴ Icloku nu: Pibi papəkə, afum mērəy ŋandefəntərə kəfənc kin, pələk wəkin, pasak wəka mērəy.

35-36 Aran mēraŋ ŋandeyi kəcə kirir kin, palək wəkin pasak wəka mēraŋ.Š

37 Kə acēpse ɔn darəŋ ŋayif kə: «Deke tatəkə ten-dekəyi-ε, Mariki?» Kə Yesu oloksε ŋa: «Nde pefi peyi mə, difə yəfən yendeβəpsεε.»

18

Capafə ca wəran nwe wos efi mə, kə wəβoc kiti

1 Kə Yesu oloku ŋa capafə, kəmentər ŋa a mēne ŋaclok-lokər **Kanu** tēm o tēm ta dis dələl ŋa.

2 K'oloku: «Dare dələma dənayi dəyə wəβoc kiti nwe ɛnatə kəcnese Kanu mə, ali fum ta eleləs-ε.

3 Dare dadəkə dəyə sə wəran wətələ wələma nwe encder pəcloku kə: «Məβoc'em kiti kə wəyefərəne kem dacə!»

4 Kə wəβoc kiti nwe ɛfatər kə haŋ, k'ende pəlökunε dēβəkəc: «Ali nte intəcərə Kanu, ta ileləs nwe o nwe mə,

5 nte wəran nwe wos efi, ələləs im dis mə, ibocε kə kiti kə wəyefərəne kən dacə, nte tendesəŋε kə kətəgbəkərə-ε-gbəkərə sə kəder mə, pədenaŋkanε kələləs im dis.»

6 Kə Mariki ɔnəcər: «Nəcəŋkəl nte wəβoc kiti wətəlomp oŋloku mə.

7 Kanu nkən əfədəkəβocε afum ɔn aŋε kiti ba, aŋε ŋambokər kə pibi kə daŋ mə? Endesəŋε ŋa kəwon kəkər ba?

8 Icloku nu: Ɔfədesəŋε ŋa kəwon kəkər, endebocε ŋa kiti katəna katəna. Mba kə Wan ka Wərkun endeder-ε, endebəp kələŋ doru ba?»

Š 17:35-36 Andeŋər yeycicəs yələma «Arkun mēraŋ ŋandeyi dale din dayi, pasumpər wəkin pasak wəkə.»

Capafɔ ca wɔFarisi kɔ wɔwerɛs dut

⁹ Kɔ Yesu oloku sɔ capafɔ ncɛ afum alɔma aɲɛ ɲanacɛm-cɛmnɛ kɛlomp, a ɲacfani akɔ mɔ:

¹⁰ «Kɔ afum mɛrɛɲ ɲampɛ kɛkɔtola Kanu nde **kɛlɔ kɛpɔɲ ka Kanu**, wɛkin nwe pɛyɔnɛ wɔFarisi, wɛkɔ pɛyɔnɛ wɔwerɛs dut.

¹¹ WɔFarisi nwe pɛcɛmɛ pɛclɔk-lokɛr Kanu dɛbɛkɛc ntɛ: «Kanu, iyif ɛm barka* ntɛ intɔyi pɛmɔ afum alpɛs akɔ ɲayɔnɛ abanɛs ca ya afum mɔ, ta ɲalomp, ɲacsumpɛr dalakɔ, ntɛ intɔyi pɛmɔ wɔwerɛs dut nwe mɔ.

¹² Kɛmɛrɛɲ k'ɲsunɲ dɔsɔk doluksɛr disrɛ, icsɔɲ sɔ farilɛ fɛp fa yɔsɔtɔ yem.»

¹³ Wɔwerɛs dut nwe nkɔn pɛcɛmɛ pɛbɔlɛ, pɛcnɛsɛ kɛyɛkti fɔr darenc yati, mba pɛcsut-sutnɛ abɛkɛc kɛclɔku: «Kanu mɔɲaɲɲɛn'em, ina wɛciya!»

¹⁴ Iclɔku nu: Fum wɛkakɔ ɛnalomp nnɔ Kanu kɛyi mɔ, a k'endelukus nde ndɔrɔn. Mba wɔFarisi ɛnalomp fɛ nnɔ Kanu kɛyi mɔ. Nwe o nwe oɲyoknɛ mɔ, andetore kɔ. Nwe o nwe otore banca mɔ, andepɛnɛ kɔ.»

Yesu kɛtolanɛ kɔn awut afɛt

Mat 19.13-15; Mark 10.13-16

¹⁵ Afum ɲanckɛrɛ Yesu ali cɛnaka ntɛ tɔɲsɔɲɛ pɛcɛdɛɲɛr ɲa waca teta kɛtolanɛ ɲa pɛtɔt. Ntɛ acɛpsɛ ɔn darɛɲ ɲanɔɲk ti mɔ, kɔ ɲaɲgbɔɲ-gbɔɲɛr ɲa.

¹⁶ Mba kɔ Yesu ɔlɔtɛrnɛnɛ awut pɛclɔku: «Nɛsak awut ɲader nnɔ iyi mɔ! Ta nɔyamsɛr ɲa kɛdɛr, bawo afum aɲɛ ɲayi pɛmɔ awut afɛt akanɛ mɔ, ɲa ɲayɔ dɛbɛ da Kanu.

* **18:11** *Iyif'ɛm barka* = *Iyek-yekɛs'ɛm*

17 Awa! Kance icloku nu: Nwe o nwe antofayne dɛbe da Kanu pəmɔ wanfɛt mɔ, ɔfɔdekɔberɛ di disrɛ.»

Warkun waka daka delarɛm
Mat 19.16-30; Mark 10.17-31

18 Kɔ wɔbe wɔlɔma eyif kɔ: «Wɔtɔkse wɔtɔt, cɔke cɔ pɛmar im kɔyɔ, isɔtɔ kiyi wɔyɛŋ ka doru o doru-ɛ?»

19 Kɔ Yesu eyif kɔ: «Ta ake tɔ mɔwen'em <Wɔtɔt>-ɛ? Ali fum ɔyɔnɛ fɛ wɔtɔt, mɛnɛ Kanu sona gboŋ.

20 Mɛncɔrɛ mosom ma Kanu: Ta mɔsumpɔr dalakɔ, ta mɔdif fum, ta mɔkiyɛ, ta mɔbanɛ fum sede sa yem, mɔlɛlɛs wisi kɔ wiri.»

21 «lɛlɛs mamɔkɔ fɔp kɔyɛfɛ isɔrɔfɛtɛ,» fum wɔkakɔ pɔcloku.

22 Ntɛ Yesu ene kɔ dim mɔ, k'oloku kɔ: «Awa tes tin gboŋ tobut ɛm: Mɔcamɔs daka ndɛ mɔyɔ mɔ fɔp, mɔyer pɔsam papɔkɔ atɔyɔ daka, mɔndekɔsɔtɔ daka delarɛm nde dɔKɔm. Kɔ mɔlip-ɛ, mɔder mɔɛɛps'em darɔŋ.»

23 Ntɛ fum nwe ene moloku ma Yesu mɔ, kɔ abɔc ɛɛmbɛrɛ kɔ, bawo ɛnayɔ daka pɔɛpɔrɔr.

24 Ntɛ Yesu ɛnɔŋk abɔc ɛɛmbɛrɛ kɔ mɔ, k'oloku: «Pɛncuca aka daka kɔberɛ ka akip ɲa dɛbe da Kanu dɔntɔf.

25 Pɔfɔfɔrɛnɛ yɔkɔmɛ kɔberɛ ka abi ɲa tɛsɛmbɛ pɔtas wɔka daka kɔberɛ ka akip ɲa dɛbe da Kanu dɔntɔf.»

26 Aɲɛ ɲanccɔŋkɛl Yesu mɔ ɲayif kɔ: «Awa, an'ɛntam oŋ kɔfis-ɛ?»

27 Kɔ Yesu oloku ɲa: «Ntɛ tɛntambɔr afum mɔ, Kanu kɔntam ti.»

²⁸ Kɔ Piyer oloku: «Səna səsak yosɔtɔ yosu nte tɔŋsəŋe səncəm'am darəŋ mə.»

²⁹ K'oloku ŋa: «Awa! Kance icloku nu: Fum eyi fε, nwe εŋsak kələ, wəran, awenc, akomεε, kɔ awut teta dεbε da Kanu,

³⁰ ta wəkayi əŋkəsɔtɔ pəla pəcəpərər doru dandε, pəsɔtɔ sɔ kiyi wəyən ka doru o doru tɛm tekirin.»

Yesu endəŋk tamaas defi dən kɔ kədəyεfε kən afi daco

Mat 20.17-19; Mark 10.32-34

³¹ Kɔ Yesu εlɛk Asom ən wəco kɔ mɛrəŋ, k'oloku ŋa: «Nəcəŋkəl im, Yerusalem ayi kəpε. Mes mme sayibε a Kanu ŋanacicəs teta Wan ka Wərkun mə fəp, mendekolarε.

³² Bawo andekələk kɔ paber atɔyɔnε aSuyif dəwaca. Andekəfani kɔ, andekətərəs kɔ, andekəyuksər kɔ lin,

³³ andekəsute kɔ tərəŋkən, a padedif kɔ. Tataka ta maas ta defi dən pəfɔtε afi daco.»

³⁴ Mba Asom ən ŋanane fε ti təlɔm o təlɔm. ŋanacərə fε nte tatəkɔ toloku mə.

Yesu kətaməs kən wətənəŋk

Mat 20.29-34; Mark 10.46-52

³⁵ Nte ŋayi kələtərne Yeriko mə, tətəŋne wətənəŋk wələma pəndε dəpɔ kəsək pəctola.

³⁶ K'ene pəkət pa kənay, k'eyif daka ndε dender mə.

³⁷ K'aloku kɔ: «Yesu wəka Nasaret eyi kəcəpər!»

³⁸ K'əŋkulərne: «Yesu wan ka † Dawuda, məyən'em nənɔfər!»

† **18:38** Wan ka Dawuda = Ti tɔyɔnε tokulε ta aYisrayel = «wəyac kəŋan.»

39 Aɲɛ ɲanasol kɔ Yesu ɲayi kɔ tekiriɲ mɔ, ɲayɛfɛ kɛgbɛɲ-gbɛɲɛr kɔ a pɛcaɲk, mba pɛcnaɲkanɛ kɛkulɛ-kulɛ: «Wan ka Dawuda, mɛyɔn'em nɔnɔfɔr!»

40 Kɔ Yesu ɛncɛmɛ, k'osom a pakɛɛ kɔ fum nwe. Ntɛ alɔtɛrɛnɛ kɔ mɔ, k'eyif kɔ:

41 «Cɛke cɔ mɛfaɲ a iyɔn'am-ɛ?» K'oloku: «Mariki, iluksɛrɛ sɔ kɛnɛɲk!»

42 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Mɛluksɛrɛ sɔ kɛnɛɲk! Kɛlaɲ kam kɛntamɛs ɛm.»

43 Gbɛncana babɔkɔ kɔ fum nwe oluksɛrɛ sɔ kɛnɛɲk, k'eyɛfɛ k'ɛncɛmɛ Yesu darɛɲ **pɛccam debeki** da Kanu. Ntɛ afum fɛp ɲanɛɲk tatɔkɔ mɔ, kɔ ɲayɛfɛ kɛkor-koru Kanu.

19

Yesu kɔ Sasey

1 Ntɛ Yesu ɛmbɛɛ Yerikɔ mɔ, k'ɛncali dare.

2 Awa, kɔ fum wɛlɔma, nwe ancwe Sasey, nwe ɛnayɔnɛ wɛbɛ ka awɛrɛs dut, pɛyɔ daka dɛlarɛm,

3 pɛctɛn kɛcɛrɛ fum nwe aɲwe Yesu mɔ, mba ɛnctam fɛ ti, bawo afum ɲanala, nkɛn pɛbumpsɛnɛ.

4 Kɔ fum nwe ɛncɛpɛr kirinɲ k'ɔɲkɔ pɛfɛrɛɲk dɛkɛtɔk ntɛ tɔɲsɔɲɛ kɔ kɛnɛɲk Yesu mɔ, bawo dif'ɛnakɔ kɛcɛpɛr.

5 Ntɛ Yesu ɛmbɛp kɛtɔt kanɲkɔ dɛntɔf mɔ, k'eyɛkti fɔr k'ɛnɛɲk fum nwe, k'oloku kɔ: «Sasey mɛkufɛ mɛtor, bawo nde kɛlɔ kam inɲkɔ mɛkɔ iyi.»

6 Kɔ Sasey ɛmbɛlkɛr kɛtor, k'ɛmɛbaɲ Yesu pɛbotu disrɛ.

7 Ntɛ afum ɲanɛɲk ti mɔ, kɔ ɲayɛfɛ kɛcɔpɛnɛ, ɲacloku: «Ndena fum wɛciya ɔɲkɔ pɛyi.»

8 Mba Sasey nwe ɛnacɛmɛ mariki fɔr kirinɲ mɔ, oloku: «Mariki, indɛsɔɲ atɔyɔ daka dacɔ da kɛsɔtɔ

kem. Nwε o nwε inananɲkanε kɛbanɲər pɛlarɛm mɔ, indesɔŋ wɛkayi kɛmanɲkɛlɛ ka tɔkɔ inabanɲər kɔ mɔ.»

⁹ Kɔ Yesu oloku kɔ: «Mɔkɔ, Kanu kɛyac aka kɛlɔ kanɲkɛ, bawo mɛna sɔ wɛka Abraham mɛyɔnɛ!

¹⁰ Bawo Wan ka Wɛrkun ender kɛdetɛn kɔ kɛyac ka aŋɛ ɲanasɔlɛ mɔ.»

Capafɔ ca mɛncɛmbɛl ma kɛma

Mat 25.14-30

¹¹ Afum ɲayi kɛcɛɲkɛl Yesu. Kɔ Yesu ɔnɔcɛr capafɔ cɛlɔma, bawo ɲanalɔtɛrnɛ Yerusalem, afum ɲaccɛm-cɛmnɛ a dɛbɛ da Kanu dɔɲkɔwɜr gbɛncana babɔkɔ.

¹² Kɔ Yesu oloku: «Fum wɛtɔt tokom wɛlɔma, ɛnayɛfɛ k'ɔɲkɔ atɔf ɲɔbɔl-bolu kɛkɔtɛn dɛbɛ a pɛdeder.

¹³ Kɔ fum nwε ewe acar ɔn wɛcɔ, k'ɔsɔŋ ɲa nwε o nwε tɛncɛmbɛl pa kɛma kɛpɔŋ kin, k'oloku ɲa: «Nɛckafɛlɛ-kafɛlɛ pi waca haŋ icder.»

¹⁴ Mba afum aka dare dadɔkɔ ɲanater kɔ, kɔ ɲasom kɛkɔloku nde fum nwε ɔnckɔ kɛtɛn dɛbɛ mɔ: «Sɛfaŋ fɛ a fum wɛkawɛ pɛyɔnɛ su wɛbɛ!»

¹⁵ Kɔ fum nwε ɔɲkɔ pɛsɔtɔ dɛbɛ, ntɛ olukus mɔ, k'ewɛ acar ɔn aŋɛ wɛcɔ kɛdecɛrɛ ntɛ nwε o nwε ɛɲkafɛli-kafɛli waca mɔ.

¹⁶ Kɔ wɛcar wɛcɔkɔ-cɔkɔ ender, k'oloku: «Mariki, isɔtɔ wɛcɔ wa kɛma kɛɲkɔ mɛnasɔŋ im mɔ.»

¹⁷ Kɔ fum nwε oloku: «Tentesɛ, wɛcar wɛtɔt mɛyɔnɛ, bawo mɛlomp teta tes tɛfɛt. Ti tendesɔŋɛ a isɔŋ am kɛyɔnɛ wɛbɛ ka sɛdare wɛcɔ.»

¹⁸ Kɔ wɛcar wɛka mɛrɔŋ ender, kɔ wɛkakɔ oloku kɔ: «Mariki, kɛcamɔt ka kɛɲkɔ mɛnasɔŋ im mɔ, k'isɔtɔ kɛdɛɲɛr ka ki.»

19 Kə fum nwε oloku sə wəkakə: «Isəŋ əm sədare kəcamət, məyənε wəbε kəŋan.»

20 Kə wələma ender pəloku: «Mariki kema kam kəŋkε, inafəktər ki dəkəloto kətət iməŋk.

21 Inanes'am, bawo fum wəcuca məyənε: Məŋlɛk mpε mənətəboc mə, məpim nde mənətəbəf mə.»

22 Kə fum nwε oloku wəmarəs kən: «Moloku mam m'indekit'am, mənna wəcar wələc! Mənacərə a incuca, k'ŋlɛk mpε intəboc mə, icpim mpε intəbəf mə.

23 Ak'enasəŋε ntε mənətəsəŋ pəsam pem aməŋk pəsam mə-ε? Kə ntε ilukus mə, k'imban pəsam pem isətə sə pi kəron kəntəŋgbε.»

24 K'oloku afum akə ŋanayi di mə: «Nəbanər kə kema kəŋkə, nəsəŋ ki wəkə əsətən'em kilo wəco mə.»

25 Kə afum ŋaloku: «Wəbε, wəkakə əsətə wəco!»

26 Kə fum nwε oloku ŋa: «Icloku nu: Mənna nwε məyə mə, ambərənε sə mənna wəkayi. Mba mənna nwε mənətəyə mə, ambanər əm ali pəkə məyə mə.

27 Tamərəŋ tayi, nəker'em ater'em aŋε ŋanatəfan a iyənε ŋa wəbε mə, nəfay ŋa mera fər yem kirin.»»

Yesu kəkə kən Yerusalem

Mat 21.1-11; Mark 11.1-11; Isaŋ 12.12-19

28 Ntε Yesu elip kəloku afum moloku maməkə mə, k'osumpər dəpə afum kirin kəkə Yerusalem.

29 Ntε Yesu ələtərne sədare sa Bətfase kə Betani mə, kəca ka tərə təkə aŋwe tərə ta Tək ya Olif mə, kə Yesu osom acəpsε ən darəŋ mərəŋ,

30 pəcloku ŋa: «Nəkə nde dare ndε antefərne mə, kə nəŋkəbərə-ε, nəŋkəbər di səfale səfət pakot si, nεε fum o fum entatəndε mə. Nəsikəli si, nəker'em.

31 Kə təyənε fum pəyif nu: «Ta ake tə nəŋsikəle si-ε?» Nəloku kə: «Bawo Mariki εfan si.»»

32 Kɔ afum aɲe anasom mɔ ɲaɲkɔ, kɔ ɲaɲkɔ ɲabɔp sɔfale sɔfɛt pakot si pɛmɔ tɔkɔ Yesu ɛnaloku ɲa mɔ.

33 ɲayi kɛsikɛli sɔfale sɔfɛt, kɔ asɛrka ɲayif ɲa: «Ta ake tɔ nɛɲsikɛle sɔfale sasɔkɔ-ɛ?»

34 Kɔ aɛɛpsɛ ɔn darɛɲ mɛrɛɲ aɲe ɲaloku aka sɔfale: «Mariki ɛfaɲ si.»

35 Kɔ afum aɲe ɲaɲkenɛ Yesu sɔfale sɔfɛt nɛɛ, kɔ ɲandenɲsɛr si suma sɛɲan sakɛrɔɲ, kɔ Yesu ɛndɛ si kɛrɔɲ.

36 Tɔkɔ ɔnckɔ kirinɲ mɔ, itɔ afum ɲancper-pɛrɛ kɔ suma sɛɲan sakɛrɔɲ dɔpɔ.

37 Ntɛ ɲalɔtɛrne Yerusalem nde pɛtɛmbɛlɛr pa tɔrɔ ta Tɔk ya Olif mɔ, kɔ pɛmbɔt kɛnay kɛɲkɔ kɛnacɛpsɛ kɔ darɛɲ mɔ fɛp. Kɔ ɲayɛfɛ kɛkor-koru Kanu pɛpɔɲ, bawo ɲananɛɲk **mes mɛwɛy-wɛy mmɛ Kanu kɛmmɛntɛr mɔ.**

38 Kɔ ɲaloku:
«Kanu kɛpɔɛ pɛtɔt wɛbɛ nwe ɛnderɛnɛ tewe ta
Mariki mɔ!
Pɛforu peyi dɛKɔm,
kɔ pɛlel peyi Kanu mofɔ mɛɲɛci ma dɛKɔm!»

39 AFarisi akin akin akɔ ɲanayi kɛnay kɛɲkɔ daco mɔ, ɲaloku Yesu: «Mariki, mɛloku aɛɛpsɛ am darɛɲ ɲacaɲk!»

40 Kɔ Yesu oloku ɲa: «Kɔ ɲancaɲk-ɛ, masar monkule-kule!»

Yesu kɛbok kɛn tɛta Yerusalem

41 Ntɛ ɲalɔtɛrne Yerusalem, a kɔ Yesu ɛnɛɲk dare mɔ, k'ɛyɛfɛ kɛbok tɛta di,

42 k'oloku: «Yerusalem, mɛn'ɛncɛrɛ mɔkɔ tɔkɔ aɲyɔ pasɔtɔ pɛforu mɔ! Mba ndekɛl tatɔkɔ tɔɲgbɔpɛn'am, mɛfɔtam ti kɛnɛɲk.

⁴³ Bawo dɔsɔk dendeder nde ater am ɲandenɔŋkɛr ɛm kandɛ, ɲakɛl ɛm, a ɲadegbɛcɛrɛn'am waca fɛp mɔ.

⁴⁴ ɲandelɛsɛr ɛm haɲ awut am, ali tassar tin ɲafɔdesakɛr'am mpɛ pendedɛɲsɛ pɔlɔm kɛrɔɲ mɔ, bawo mɔnacɛrɛ fɛ tɛm ntɛ Kanu kɛnader kɛmar ɛm mɔ!»

Yesu kɛbɛrɛ kɔn nde kɛlɔ kɛpɔɲ ka Kanu

Mat 21.12-17; Mark 11.15-19; Isay 2.13-22

⁴⁵ Ntɛ Yesu embɛrɛ nde **kɛlɔ kɛpɔɲ ka Kanu** mɔ, k'ɛyɛfɛ kɛbɛlɛs acamɛs.

⁴⁶ K'oloku ɲa: «Dɛyɛcicɛs, Kanu kɛlɔku: «Kɛlɔ kem, dɛkɛtola Kanu dɔ kɛndeyɔnɛ,» mba nɔna nɔɲkafɛli ki tɔgbɔkɛnɛ ta calbante.»

⁴⁷ Dɔsɔk o dɔsɔk Yesu ɛnctɔksɛ afum dɛndo **kɛlɔ kɛpɔɲ ka Kanu** disrɛ. Alɔɲnɛ apɔɲ, atɔksɛ sariyɛ s'aSuyif, kɔ abeki a dɔtɔf ɲactɛn kɛdif kɔ.

⁴⁸ Mba ta ɲancɛrɛ ntɛ ɲaɲyɔ, bawo afum fɛp ɲanccɛɲkɛl moloku ma Yesu, ta ɲafan kɛbut ali toloku tɔn tin kɛnɛ-ɛ.

20

Deke kɛtam mes ka Yesu kɛyɛfɛ-ɛ?

Mat 21.23-27; Mark 11.27-33

¹ Dɔsɔk dɔlɔma, ntɛ Yesu ɛyi kɛtɔksɛ afum nde **kɛlɔ kɛpɔɲ ka Kanu** mɔ, pɛcloku moloku mɔtɔt. Alɔɲnɛ apɔɲ, kɔ atɔksɛ a sariyɛ s'aSuyif kɛlɛkɛnɛ abeki a dɔtɔf ɲamberɛrɛr kɔ,

² kɔ ɲaloku Yesu: «Mɛlɔku su ma: Kɛtam kɛrɛ kɔ mɛyɔnɛ mes mame, kɔ pɛyɔnɛ fɛ ti-ɛ, mɛboncɛr su nwe ɔsɔɲ ɛm kɛtam kanɲkɔ mɔ.»

³ Kɔ Yesu oloku ɲa: «Ina sɔ, k'iyif nu k'inder toloku tin. Nɛluks'em ti:

4 Kəgbət dəromun ka Saŋ dəkəm kəncyefe ba, ka nda afum?»

5 Kə ŋayefe kəgbəkələne taŋan, ŋacloku: «Kə səlukse ndəkəl a dəkəm kəgbət kən kənyefe-ε, eŋyif su: <Ta ake tɔ nənətolanje Saŋ-ε?»

6 Kə səloku a nda afum kəncyefe-ε, aka dɔtɔf fəp ŋancacas su, bawo fəp fənacəre a Saŋ sayibe s'enayɔne.»

7 Kə ŋalukse Yesu: «Səncəre fe.»

8 Kə Yesu oloku ŋa: «Ina sɔ, ifɔloku nu kətam nke iŋyɔne mamε mɔ.»

Totubcɛne ta abɛc a ŋgbəŋkələ alɛc

Mat 21.33-46; Mark 12.1-12

9 Kə Yesu eyefe kəlok-lokər afum dətotubcɛne nte: «Fum ɛnabɔf ŋgbəŋkələ ya wɛn, k'əsɔŋ yi abɛc alɔma, ŋatəŋne kə akakɔ kəcsɔŋ kə kəway, kə nkən owur k'ɔŋkɔ marənt mowonu.

10 Nte tɛm tepim tɛmbəp mɔ, kə wəka ŋgbəŋkələ osom wəcar nnɔ abɛc ŋayi mɔ, kəkəbaŋ yokom ya wɛn nye pəmar ŋasɔŋ kə kəway kən mɔ. Mba kə abɛc a ŋgbəŋkələ ŋasut kə, kə ŋasak, k'olukus waca wəsəkər.

11 Kə wəka ŋgbəŋkələ nwe ɔŋgbəkəre sɔ kəsom wəcar wələma, kə abɛc akakɔ ŋasut sɔ fum nwe, kə ŋalapəs kə, kə ŋasak, nkən sɔ k'olukus waca wəsəkər.

12 Kə wəka ŋgbəŋkələ osom sɔ wəka maas, kə abɛc a ŋgbəŋkələ ŋambopər sɔ wəkakɔ, kə ŋambeləs kə.

13 Kə wəka ŋgbəkələ nwe eyifne: <Cəke c'indeyɔ-ε? Wan kem nwe imbɔtər mɔ indesom. Tələma ŋaŋkələləs wəkakɔ.>

14 Mba nte abɔf a ŋgbəŋkələ ŋanəŋk wan ka wəka ŋgbəŋkələ mɔ, kə ŋalokɛne: <Wələk kən ke ɔfɔ,

wəkawε. Padif kɔ nte tɔɲsɔɲε ɲgbɔɲkɛlɔ yede yɔyɔnε yosu mɔ.»

¹⁵ Kɔ abɛc aɲε ɲasumpɛr wan ka wɛka ɲgbɔɲkɛlɔ, kɔ ɲawurene kɔ saɲka tadarɔɲ, kɔ ɲandif.»

Kɔ Yesu eyif acɛɲkɛl ɔɲ, «Cɛke cɔ wɛka ɲgbɔɲkɛlɔ nwe endeyɔ ɲa-ε?»

¹⁶ Kɔ Yesu ɔɲɔcɛr: «Wɛka ɲgbɔɲkɛlɔ pɛder pɛdifɛt abɛc akakɔ fɛp, pɛbaɲ sɔ ɲgbɔɲkɛlɔ yɔɲ pɛsɔɲ yɛbɛc ya yi abɛc alɔma.» Nte afum ɲane moloku mme mɔ, kɔ ɲaloku: «Ta tatɔkɔ tetam kɛyi!»

¹⁷ Kɔ Yesu ɛɲkafɛli kɛro k'ɔmɔmɔn ɲa, k'eyif: «Cɛke cɔ Yecicɛs Yosoku yayε yoloku oɲ-ε?: <Togbu mpe acɛmbɛr kɛlɔ ɲanace mɔ, pɛnader pɔyɔnε oɲ togbu pɔtɔt, pa dacɔ.>

¹⁸ Nwe o nwe entɛmpɛnε pi kɛroɲ mɔ, entɛpε. Mɛna nwe pɛntɛmpɛnε sɔ kɛroɲ mɔ, pomputuk ɛm.»

*Atɔkse a sariyε s'aSuyif ɲafɔɲ kɛcɛpε Yesu towul
Mat 22.15-22; Mark 12.13-17*

¹⁹ Atɔkse a sariyε kɔ alɔɲnε apɔɲ ɲactɛn kɛtɛp Yesu waca tɛm tatɔkɔ, bawo ɲanacɛrε a tetɔɲɔn t'ɛnalokε totubcɛnε tatɔkɔ. Mba ɲacnεsε afum akɔ ɲanayi di mɔ.

²⁰ Nte ɲanafɔɲ kɛsumpɛr Yesu dɛmoloku mɔ, kɔ ɲasom atɛnɛs mes aɲε ɲanabaɲɛnε kɛyɔnε alompu, nte tɔɲsɔɲε ɲatam kɛbɛr kɔ wɛbε dɛwaca, nwe ɛnatɔmpɛr kɛtam kɔ fɛɲɔntɛr fa dɛbε da Rom mɔ.

²¹ Kɔ afum aɲε anasom mɔ, ɲancaɲ Yesu moloku: «Wɛtɔkse, sɛncɛrε a moloku mame mɔɲloku mɛtɔkse mi afum mɔ mɔsɔk. Mɛfɔkiti fum kɛnɔɲk kɔn, mba dɔpɔ da Kanu yati dɔ mɛntɔkse afum dɛkance.

22 Awa, maloku su ma, pəmar səsoŋ dut dosu Sesar wəbɛ wəka tɔf ya Rom ba, ka ta səsoŋ kɔ di?»

23 Mba kɔ Yesu ɛnɛpəl towul taŋan, k'olukse ŋa:

24 «Nəmentər im pəsam gbəleŋ bin. Alulu ŋa ana ŋeyi pəsam papəkɔ-ɛ, kɔ tewe ta wəkayi?» Kɔ ŋaloku, «Sesar wəbɛ wəka Rom.»

25 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Awa, nəsoŋ Sesar pəkɔ pɔyɔnɛ pɔn mɔ, kɔ Kanu sɔ pəkɔ pɔyɔnɛ pɔn mɔ.»

26 Afum aŋɛ ŋanatam fɛ kəsumpər kɔ dəmoloiku kənay nkɛ dacɔ. Mba ntɛ moloku ma Yesu mənacyanɛ ŋa mɔ, kɔ ŋancaŋk.

Kəyif ka kədəyɛfɛ ka defi afi dacɔ

Mat 22.23-33; Mark 12.18-27

27 Kɔ aSadisi aŋɛ ŋanaloku a fum ɔfɔyɛfɛ defi mɔ, ŋander ŋayif Yesu moloku mmɛ:

28 «Wətəksɛ, ntɛ tɔ Musa ɛnacice su: «Kɔ fum efi pənence mba ta ɛsak wan-ɛ, wɛnc ka wəfi, pələk wəcəbokərə pəsəŋ wɛnc wəfi yuruya.»

29 Awɛnc camət-mɛrəŋ ŋanayi. Kɔ wəcəkɔ-cəkɔ ɛnence, k'efi, ɛsak fɛ wan.

30 Kɔ wəka mɛrəŋ ɛnasər wəran wəka wɛnc,

31 kɔ tɛyɛfɛ danda kɔ wəka maas ɛnasər kɔ. Tatəkɔ tɔ tenakɔ haŋ kɔ awɛnc aŋa aŋɛ camət-mɛrəŋ fəp ŋanence wəran nwe, mba nwe o nwe ɛsak fɛ wan.

32 Tɛlpəs oŋ, kɔ wəran sɔ efi.

33 Ti disrɛ, kɔ dəsək dəyɛfɛ da afi dendebəp-ɛ, an'endelek wəran wəkawɛ-ɛ? Bawo afum akanɛ camət-mɛrəŋ ŋananence kɔ!»

34 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Arkun kɔ aran a doru dandɛ ŋaŋnɛncɛnɛ.

³⁵ Mba aɲe andekiti panəŋk dolompu daɲan mə, pəmar ɲafəte afi daco ɲayi sɔ wəyeɲ doru nde dender mə, ɲafəde ɲacɲencɲe.

³⁶ ɲafətam sɔ kəfi, bawo pəyi ɲa pəmɔ melekɛ, ɲa ɲandeyɔne awut a Kanu, bawo Kanu kəyɛkti ɲa dədefi.

³⁷ Musa oloku pəsoku pəs a afi ɲandefəte nte Kanu kənaloku kɔ nde tɛrəntəm mpɛ pɛncmar mə. Dəndo Musa ewe Mariki: «Kanu ka Abraham, Kanu ka Siyaka, Kanu ka Yakuba.»

³⁸ Kɔ Yesu ɔnɔcɛr, «Bafɔ Kanu ka afi k'ɔyɔne, mba ka ayi wəyeɲ, bawo nnɔ Kanu kəyi mə, fəp fəɲyi wəyeɲ.»

³⁹ Kɔ acicəs a sariyɛ alɔma ɲalek moloku, kɔ ɲaloku: «Wətəkse, məloku belbel!»

⁴⁰ Kɔ ɲanese sɔ kəyif kɔ moloku məlɔma.

Wəyɛk-yɛk wəka Kanu kɔ Dawuda

Mat 22.41-46; Mark 12.35-37

⁴¹ Kɔ Yesu oloku ɲa: «Cəke cɔ antam kəloku a Krist wan ka Dawuda gbəcərəm ɔfɔ-ɛ?

⁴² Bawo Dawuda nkən yati oloku buk ba Yabura Dawuda disre:

«Mariki Kanu ɛnaloku Mariki mem:
Məder mənd'em nnɔ kəca kem kətət,

⁴³ haɲ iclip kəboc aterɛne am wɛcək wam dəntəf.»

⁴⁴ Kɔ Dawuda ewe wəsom wəka Kanu «Mariki mən», cəke cɔ wəkakɔ ɛntam kəyɔne wan kən-ɛ?»

Yesu oloku a pakɛmbərnɛ məyɔ ma atəkse sariyɛ

Mat 23.1-36; Mark 12.38-40

⁴⁵ Nte afum ɲayi kəcəɲkəl Yesu mə, k'oloku acɛpsɛ ɔn darəɲ:

⁴⁶ «Nəkembərne atəksə sariyə s'aSuyif: Nəmbətər kəcacənə suma səpən, nəmbətər pacyif nə kəyif kələl mofo mme ambəpsənə mə, nəmbətər pacsən nə səcəm səkirin sa dəkətola Kanu da aSuyif, pacsən nə dəkəndə d'abə mofo medi yeri dəcəsata.

⁴⁷ Nəcabəşər acəbokəra daka daşan, nəcbəlsə sali nte tənşənə pagbəkərə nə mə. Andekəkiti nə kiti kəyənki!»

21

Kəpocə ka wəran wətəyə daka nwe wos enafi mə
Mark 12.41-44

¹ Kə Yesu eyekti fər, k'enənək nte aka daka nəncber kəpocə kəşan kanəkəra ka pəsəm ka **kələ kəpənə ka Kanu** mə.

² K'enənək sə wəcəbokəra wətəyə daka pəncber fərənk mərəş.

³ K'oloku: «Kance icloku nu: Wəcəbokəra wətəyə daka wəkawə ompocə pətas akə fər.

⁴ Bawo afum fər, pecernə paşan pə nəmber kəpocə kəşan, mba nkən, kətəyə kən daka disrə omboc pəkə əyə gbəcərəm pedi mə.»

Yesu oluku a andeləsər kələ kəpənə ka Kanu
Mat 24.1-2; Mark 13.1-2

⁵ Afum aləma nəncloku teta **kələ kəpənə ka Kanu**: «Kəntesə k'alompəsə ki masar məpat mətət kə ca yətət ya ki nyə aşənə Kanu kəpocə mə.» Kə Yesu oluku:

⁶ «Dəsək dendedər, mame nəngbətne mə fər andewuş mi. Tasar pəfədedənşə tasar pələma kəron.»

Pələc kə kətərəs

Mat 24.3-14; Mark 13.3-13

⁷ Kə ηayif kə: «Wətəkse, ake tēm tə tatəkə tendeyi-ε? Tεgbəkəre tere tendementer a mes maməkə məmbəp-ε?»

⁸ Kə Yesu oloku ηa: «Nəkembərne, ta nəsakne patalər nu! Bawo afum alarəm ηandeder ηacbaηene kəbəcə tewe tem, ηacloku nu: <In'əfə, wəsom wəka Kanu,> <Tēm tēmbəp!> Mba ta nədecəme ηa darəη!

⁹ Kə nəndene pacloku teta kəwan, k'afum a dətəf ηayəηkər abe aηan bəkəc-ε, ta nənesε. Pəmar maməkə monuηkene meder kərəsna, mba bafə ndəkəl doru dandε dendelip.»

¹⁰ K'oloku ηa sə: «Afum a təf ηandeyefərəne kə afum aləma, dəbe deyefərəne kə dəbe.

¹¹ Antəf ηendeyikce pəpəη mofə mələma, dor kə docu dendeyi. Mes məwey-wəy mendeyi, kə **mεgbəkəre məpəη mmε mendeyεfε nde Kanu kəyi mə.**

¹² Mba maməkə mendebəp, pasumpər nu, patərəs nu, pasəη nu kəkəkiti dəkətola Kanu da aSuyif a padeber nu dəbili. Andekəkəre nu nda abe a təf kə akiriη a sədare səpəη aləma kəkəkiti nu teta tewe tem.

¹³ Tatəkə tendemar nu kəloku ka təkə nəncəre tetem mə.

¹⁴ Ta nəcəm-cəmnε pələrəm tɛyacne tonu.

¹⁵ Ina wəkawε yati in'endəkəsəη nu moloku kə kəcəre kəkətene mes nkε ater anu nwe o nwe əntədetam kəgbəkəl mə.

¹⁶ Akomene, awenc aηa, anapa, kə abət anu yati ηandəkəber nu aterene anu dəwaca, andesəηε alarəm kəfi nu dacə.

¹⁷ Fəp fəndeter nu teta tewe tem.

18 Mba ali kəfon konu ka dərömp kin kəfədesəle.

19 Kə nəmberene kəsumpər belbel-ε, nəndeyacne nəyi doru.»

Yesu endərk kədələsər ka Yerusalem

Mat 24.15-21; Mark 13.14-19

20 «Kə nəndenənk asədar ηakel Yerusalem-ε, nəcəre tem tatəkə a kələsər ka di kələtərne.

21 Tem tatəkə akə ηayi Yude mə, ηayekse kəperne ka dəmərə. Akə ηayi Yerusalem dəcə mə, ηawur. Akə ηayi dəkulum mə, ta ηabere sə dare de.

22 Bawo dəsək dadəkə d'andeboc kiti, nte təηsəηe mes mme anacic mə fəp meyi.

23 Pucuy pere pə tendeyəne abekəs, kə aηe ηande ηacmesər dəsək dadəkə mə! Bawo pəyənki pəpəη pendeyi dəsək dadəkə dətəf, kə metele məpəη ma Kanu nnə afum akakə ηayi mə.

24 Sakma sə andedifəte ηa, təf fəp yosumpər-sumpər ηa yekekəre ηa pəbəle. Tem tatəkə afum acuru ηabaη Yerusalem, haη tem nte asəη ηa mə teclip.»

Kəder ka Wan ka Wərkun

Mat 24.29-31; Mark 13.24-27

25 «Məyə megbekəre mme meyefe nde Kanu kəyi mə mendeyi dədəc, dəηof kə dəcəs. Dəntəf, bəkəc yendelece-lece afum teta pukule-kule pa dəkəba kə yam ya ki.

26 Afum ηandefine kənesε ka kəcem-cemne ka təkə tendeder dəntəf mə, bawo fənəntər fa kəm fəndeyikε.

27 Tem tatəkə tə andenənk Wan ka Wərkun kəder kəp kəroη, dəfənəntər fəlarəm, kə dənərə da debeki dən.

28 Kɔ mɔyɔ mamɔkɔ mendecop kɔder-ε, nɔlomp, nɔyɛkti sɔbomp, bawo kɔsɔŋ konu kɔway kɔɔtɔrɛ.»

Cɔke cɔ kɔtɔk kɔkom kɔnatɔksε-ε?

Mat 24.32-35; Mark 13.28-31

29 Kɔ Yesu oloku ŋa totubcɛɛ tin: «Nɔnɔŋk kɔtɔk kɔkom* kɔ tɔk yɛɔpɔs nyɛ.

30 Nɔncɔnanɔŋk yi yɛɛŋk, nɔcɔrɛ katin a kɔtɔn kɔɔtɔrɛ.

31 Nɔna sɔ, kɔ nɔndenɔŋk mes mamɔkɔ mecder-ε, nɔcɔrɛ a dɛbɛ da Kanu dɔɔtɔrɛ.

32 Kance icloku nu: Dɛtɛmp dandɛ dɔfɔcɛpɔr ta mes mamɛ fɔp meyi-ε.

33 Kɔm kɔ antɔf yɛndɛsɔɛ mba moloku mem mɔfɔdesɔɛ.»

Ta nɔdirɔrɛ!

34 «Nɔkɛmbɔrɛ belbel! Ta nɔsak bɔkɔc yonu yɛtasɔrɛ cɔsata kɔ kɔcis, kɔ kɔcɛm-cɛmɛnɛ ka doru dandɛ, kɔ pɔyi ti tatɔkɔ-ε, dɔsɔk dɔpɔŋ dadɔkɔ dɛndɛbɔpɛn'am,

35 pɔmɔ nte manta mɛŋgbɔpɔrɛ lop mɔ. Bawo dɔsɔk dadɔkɔ dɛndɛbɔpɛnɛ afum a doru fɔp.

36 Ta nɔdirɔrɛ, **nɔcɔɔk-ɔkɔr Kanu** tɛm fɔp, nte tɔŋsɔŋɛ nɔdɛ nɔsɔtɔ fɔnɔntɔr fɔmulpɛnɛ mes mɔkɔ mɛndɛdɛr mɔ fɔp, nɔdɛkɔ nɔcɔmɛ, nɔmɛntɔrɛnɛ Wan ka Wɔrkun, ta nɔɔɔpɔrɛ.»

37 Dɔsɔk dadɔkɔ, Yesu pɔctɔksɛ afum dɔndo **kɔɔ kɔpɔŋ ka Kanu**, k'owur kɔkɔcɛpɔrɛnɛ pibi ndɛ aŋwe «Tɔrɔ ta Tɔk ya Olif» mɔ.

38 Afum fɔp, kɔ dɛc dɔsɔk-ε, ŋanckɔ ndɛ **kɔɔ kɔpɔŋ ka Kanu** kɔkɔcɔŋkɔl kɔ.

* 21:29 CɔTabo «figuier»

22

Abε kətəηne kəyɔ ka Yesu pələc

Mat 26.1-5; Mark 14.1-2; Isaη 11.45-53

¹ Kəsata ka Cəcom cətənəηkəl lebin nke aηwe kəsata ka Kəcəpər ka Mələke medif mɔ kənalətərne.

² Aloηne apəη kɔ atəkse sariye s'aSuyif ηayefe kətən nte ηaηyɔ a ηadif Yesu mɔ, mba ηacnese afum.

Yudas kəwose kən kəmar abε a aSuyif a ηasumpər Yesu

Mat 26.17-25; Mark 14.10-11

³ Kɔ Sentani səmbere Yudas, nwe ancwe «Wəka dare da Keriyot» mɔ, nwe ancləm acεpse a Yesu wəcɔ kɔ mērəη dacɔ mɔ.

⁴ Kɔ Yudas əηkɔ ηanenene kɔ abε a aloηne kɔ asɔdar aηe ηancbum **kəlɔ kəpəη ka Kanu** mɔ, təkɔ pəmar pəber Yesu ηa dəwaca mɔ.

⁵ Kɔ pəmbət ηa, kɔ ηantəηne kəsəη kɔ pəsam.

⁶ Kɔ Yudas owose, k'eyefe oη kətən təyɔ nte əηyɔ a pəber Yesu ηa dəwaca ta afum ηancəre ti mɔ.

Yesu kəsəη ka kəlompəs yeri ya kəsata ka Kəcəpər

Mat 26.17-25; Mark 14.12-21; Isaη 13.21-30

⁷ Kɔ dəsək da kəsata ka Cəcom cətənəηkəl lebin dəmbəp nde pəmar padif aηkesiya ηoloηne ηa Kəcəpər ka Mələke medif mɔ.

⁸ Kɔ Yesu osom Piyer kɔ Isaη, pəcloku ηa: «Nəkɔ nəlompse su yeri ya kəsata ka Kəcəpər ka Mələke Medif^{*}, nte təηsəηe səde sədi yi mɔ.»

⁹ Kɔ ηayif Yesu: «Deke məfan a səlompəs yi-ε?»

¹⁰ Kɔ Yesu oloku ηa: «Kɔ nəndena nəcbere dare disre-ε, nəηkəbərɛne kɔ wərkun wələma pəsare

* **22:8** *Kəsata ka Kəcəpər ka Mələke Medif* CəKresi = Pak

apampε ηα domun. Nεcεmε kε darεη ηaη nde kεlε kεηkε εηkεβερε mε.

¹¹ Nεlεku wεka kεlε kεηkε: <Wεtεkse osom su a sεder sεyif'εm: Deke dεkεlε deyi ndε indedi yeri ya kεsata ka Kεcepεr ka Mελεκε Medif kε acεpse em darεη-ε?>

¹² Endekεmentεr nu kεlε darenc, dεkεlε dεpεη palompεs di belbel. Dεndo kεfo kεηkε kε nεηkεlompεs yeri ya kεsata.

¹³ Kε acεpse εn darεη ηaηkε ηabεp ca fεp pεmε tεkε Yesu εnaloku ηa ti mε, kε ηalompεs yeri ya kεsata kεηkε.

Kεyer ka kεcom ka kεsata ka Kεcepεr

Mat 26.26-30; Mark 14.22-26

¹⁴ Nte tεm tεmbεp mε, kε Yesu εnde dεmεsa kεdi yeri kε Asom εn.

¹⁵ Kε Yesu olεku: «Pεmbas im kεdi yeri ya kεsata ka Kεcepεr ka Mελεκε Medif yayε kε nεna, a idetεrε.

¹⁶ Bawo iclεk'un, ifεsεdi yi, ηaη tεm nte teta yi tendekεlarε nde akip ηa dεβε da Kanu dεntεf mε.»

¹⁷ Kε Yesu ελεk tεmbεl, k'eyif Kanu barka, k'olεku: «Nελεk tεmbεl tantε, nayerεne pedisre pa pi,

¹⁸ bawo iclεku nu, ifεsεmun wεn ηaη dεβε da Kanu deder.»

¹⁹ Kε tεyεfε day, kε Yesu ελεk kεcom, nte elip kεyif Kanu barka† mε, k'entεpi ki, k'εsεηεs ηa pεclεku: «Dis dem dε dandε, ndε asεηε tetonu mε. Nεde nεcyε ti nte tεηsεηε nεccεm-cεmn'em mε.»

† **22:19** *Kεyif Kanu barka* = «kεkor-koru Kanu» kε pεyεne fε ti-ε, «kεyif Kanu nεwali teta kεcom»

20 Nte ñalip kãdi yeri mɔ, k'elek sɔ tɔmbɛl ta wɛn, pɛcloku: «Mecir mem mmɛ meyi dɛtɔmbɛl tantɛ mɔ, m'andelɔŋɛ tetonu, mi mendecanɔs danapa dofu da Kanu kɔ nɔna.

21 Ti disrɛ, fum nwɛ endebɛr im aterɛnɛ em dɔwaca mɔ, endɛ nnɔ amɛsa ñanɛ kɔ ina.

22 Wan ka Wɔrkun endefi, pɛmɔ tɔkɔ ancic ti mɔ, mba pɛlɛc peyi fum wɛkakɔ endebɛr kɔ aterɛnɛ ɔn dɔwaca mɔ.»

23 Kɔ acɛpsɛ a Yesu darɔŋ ñayɛfɛ kɔyiftɛnɛ dɛnda, an'eyi su dacɔ nwɛ endebɛr kɔ aterɛnɛ ɔn dɔwaca mɔ?

An'ɛɛpɛr nu fɛp dɛkɛcɛmɛ-ɛ?

24 Kɔ kɔgbɛkɛlɛnɛ kɛpɔŋ kɔyɛfɛ acɛpsɛ a Yesu darɔŋ dacɔ, tɛta kɛcɛrɛ ka nwɛ embɛk dɛkɛcɛmɛ pɛɛpɛr ña dacɔ fɛp mɔ.

25 Kɔ Yesu oloku ña: «Abɛ a tɔf ñantasɛrɛnɛ afum aŋan, aŋɛ ñanɔkɔtɛnɛ kɛtam nnɔ ñayi mɔ. Abɛ akakɔ ñacwɛnɛ «Ayɔ mes mɔtɔt».

26 Bafɔ tin tayi tɔ kɔ nɔna! Mba mɛnɛ nwɛ ɛncɛpɛr nu fɛp mɔ, pɛyi pɛmɔ nwɛ ɛfɛtɛ nu dacɔ fɛp mɔ. Nwɛ ɔyɔnɛ wɛbɛ mɔ, pɛyi pɛmɔ wɛmarɛs.

27 Bawo, nwɛ ɛncɛpɛr nu mɔ ɔyɔnɛ, nwɛ endɛ dɛmɛsa mɔ ba, ka nwɛ ɛŋkɛrɛ kɔ yeri dɛnda mɔ? Bafɔ nwɛ endɛ dɛmɛsa mɔ ɔfɔ? Kɔ ina, iyi nu dacɔ, pɛmɔ nwɛ ɛŋkɛrɛ nu yeri dɛmɛsa mɔ.»

28 «Nɛn'ɛnasimɛs kɔ ina tɛm nte inayi pɛcuca disrɛ mɔ.

29 It'ɔsɔŋɛ nte isɔŋ nu dɛbɛ pɛmɔ nte papa kem ɛnasɔŋ im di mɔ:

30 Nte tɔŋsɔŋɛ nɛdi yeri, nɛmun amɛsa ñɛm kɛrɔŋ nde akip ña dɛbɛ dɛm dɛntɔf mɔ. Nɛndɛ sɛcɔm

sa dɛbɛ kəron, nəckiti cəsuyka wəco kə mɛrəŋ ca Yisrayel.

*Yesu endəŋk a Piyer endebaŋɛnɛ kətɔcərə kə
Mat 26.31-35; Mark 14.27-31; Isay 13.36-38*

³¹ Kə Yesu oloku Siməŋ Piyer: «Siməŋ, Siməŋ! Məkembərnɛ! Sentani səntola kədəs-dəs'un dəsifitɛ pəmɔ kəcom.

³² Mba intolan'am, nte təŋsəŋɛ ta abəkəc ŋɛkafəl'am‡ mɔ. Kə məndeder'im-ɛ, məyɛŋkəs bəkəc ya awɛnc'am aŋa.»

³³ Kə Piyer oloku kə: «Mariki, iwosɛ kəkə dəbili, kə pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, ifi kə mənə.»

³⁴ Mba kə Yesu oloku kə: «Piyer, iclok'am, məndegbəkəl məkə kəcər'em kəmaas a kicipi kəcɛcam.»

Pəsam pa delek, aləba, kə dakma

³⁵ Kə Yesu eyif ŋa: «Nte incsom nu ta inşəŋ nu pəsam, ta inşəŋ nu aləba ŋɛbɛrɛ yamos, ta inşəŋ nu cɔfta cəbɛrnɛ mɔ, paka pənayi yi dacɔ mpɛ nənətɔ-sɔtɔ mɔ ba?» Kə acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋaloku: «Ala! Ali pin pənayi fɛ.»

³⁶ Kə Yesu oloku ŋa: «Ndekəl mes mɛsəkrɛ! Mənə nwe məŋyɔ pəsam mɔ, mələkɛnɛ pi. Mənə nwe məŋyɔ aləba ŋɛbɛrɛ yamos mɔ, mələkɛnɛ ŋi, kə mənə nwe məntəyɔ dakma mɔ, məcaməs yamos yam, məway din!

³⁷ Bawo, iclok'un: Mɛnɛ təkə ancic mɔ telarɛ nnɔ iyi mɔ: «Analəm kə calbante dacɔ.» Nte təyɔnɛ temi mɔ, təmbələ fɛ sɔ kəlɪp.»

‡ 22:32 Ta abəkəc ŋɛkafəl'am, kə pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, «ta kəlan kam kəsolɛ»

38 Kɔ aɕɛɓɛ ɔn darɛŋ ŋaloku kɔ: «Wɔbɛ mɔban sakma nɛ mɛrɛŋ.» Kɔ Yesu oloku ŋa: «Pɛntɛŋnɛ tante.»

Yesu kɔlok-lokɔr Kanu nde tɔrɔ ta Olif

Mat 26.36-46; Mark 14.32-42

39 Pɛmɔ tɔkɔ ɔncyɔ ti mɔ, Yesu endewur k'ɔŋkɔ nde tɔrɔ ta Tɔk ya Olif. K'aɕɛɓɛ ɔn ŋancɔmɛ kɔ darɛŋ.

40 Ntɛ ŋambɔp kɔfo kanjɔ mɔ, k'oloku ŋa: «Nɔtola Kanu ta nɛsaknɛ nɔbɛrɛ kɔwakɔs disrɛ.»

41 K'ɔmbɔlɛnɛ ŋa pɛmɔ kɔlɔm ka tasar katin, k'ɛncɔp suwu, k'ontola Kanu,

42 pɛɔloku: «Papa kɔ mɔwosɛ-ɛ, mɔbɔlɛn'em tɔmbɔl pa kɔtɔrɔs pampɛ. Ti disrɛ, ta tɛfaŋ tem teyi, mba tam teyi.»

43 Kɔ mɛlɛkɛ mɔlɔma mowurɔr kɔ kɔyɛfɛ darenc, kɔɔɛyɛŋkɔs kɔ abɔkɔc.

44 K'abɔkɔc ŋɛlɛcɛ-lɛcɛ kɔ, k'ɛyɛfɛ kɔlok-lokɔr Kanu, k'abɔkɔc ŋɛmpɛ kɔ, kɔ kawonɛ kɔn kɔyi pɛmɔ ntɛ mocul ma mecir mendetɛmpɛnɛ dɔntɔf mɔ.

45 Kɔ Yesu ɛsak sɔ kɔtola Kanu kɔŋkɔ ɛnayi mɔ, k'ɔŋkɔ pɔbɔp aɕɛɓɛ ɔn darɛŋ ŋadirɛnɛ bɔkɔc yɛrɛnc.

46 Kɔ Yesu eyif ŋa: «Ta ake tɔ nɔndirɛnɛ-ɛ? Nɔyɛfɛ, **nɔtola Kanu** ta nɛsaknɛ nɔbɛrɛ kɔwakɔs disrɛ!»

Kɔsumɔr ka Yesu

Mat 26.47-56; Mark 14.43-50; Isay 18.3-11

47 Yesu pɔsɔrɔlok-loku, kɔ kɔnay k'afum kɔnder, fum wɔkɔ ancwɛ Yudas, nwɛ ɛnayi aɕɛɓɛ a Yesu darɛŋ aŋɛ wɔcɔ kɔ mɛrɛŋ dacɔ mɔ, pɔyi ŋa kirinj. K'ɔɔtɔrnɛ Yesu kɔkɔcup kɔ.

48 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Yudas, kɔcup kɔ mɔndɛlɛkɛ Wan ka Wɔrkun mɔbɛr kɔ ater ɔn dɔwaca!»

49 Nte asol a Yesu ñanəŋk tatəkə tenakəcepər mə, kə ñayif Yesu: «Wəbe, səntam kəsutnənne sakma sosu ba?»

50 Kə fum wəkin acepsə a Yesu darəŋ dacə, encəp wəcar ka wəlonne wəpəŋ aləŋəs ŋa kəca kətət, k'əŋgbinti ŋi.

51 Kə Yesu eyac ŋa pəcloku: «Nəce tatəkə!» K'əŋgbunənne aləŋəs ŋa fum wəkakə, k'entamnne.

52 Kə Yesu eŋkafələ k'entefərne alonne apəŋ, abe a abum a kələ kəpəŋ ka Kanu kə abeki a dətəf aŋe ŋanader kəsumpər kə mə: «Nənder nətəmpər sakma kə tək yosutnənne, pəmə nte nənder kəsumpər kalbante mə.

53 Dəsək o dəsək sən'encyi nde **kələ kəpəŋ ka Kanu** kə nəna, ali fum enasumpər f'em. Ndekəl oŋ, tēm tonu tɛbəp, kə kətam ka kubump.»

Piyer embajne kətə-cəre Yesu

Mat 26.57-58,69-75; Mark 14.53-54,66-72; Isaŋ 18.12-18,25-27

54 Nte ŋalip kəsumpər Yesu mə, kə ŋaŋkekərə kə nde kələ ka wəlonne wəpəŋ. Mba Piyer pəcməmən ti pəbələ.

55 K'amot nenc aban̄ka dacə k'andɛ di kəsək. Kə Piyer endɛ ŋa dacə.

56 Nte wəcar wəyecərə wələma enəŋk kə pəndɛ ŋa dacə nenc kirin̄ mə, k'oloku: «Ŋa ŋayina kə fum wəkawɛ.»

57 Kə Piyer eŋgbekəl wəran nwe, pəcloku: «Wəran, incərə fɛ fum wəkawɛ!»

58 Pəwon fɛ kə wələma enəŋk kə, k'oloku: «Məna sɔ akin ayi ŋə nəyənɛ.» Kə Piyer oloku wərkun nwe: «Ala! Bafɔ akin ayi ŋə səyənɛ.»

59 Kɔ dec din dencepɛr, kɔ fum wɛlɔma ɛɲgbɔc kɛlɔku: «Fum wɛkawɛ ɔɲwurene kɛnayi kɔ Yesu, bawo wɛKalile ɔfɔ.»

60 Kɔ Piyɛr oloku: «Mɛna, ina incɛrɛ fɛ tantɛ mɛɲkɛrɛ kɛlɔku mɔ.» ɲayi kɛlɔk-lɔku kɔ kicipi kɛncam.

61 Kɔ Mariki ɛɲkafɛlɛ k'ɛɲgbɔtɛ Piyɛr. Kɔ Piyɛr ɛncɛm-cɛmɛnɛ tolɔku tɔkɔ Mariki Yesu ɛnalɔku kɔ mɔ: «Mɛndegbɛkɛl kɛtɔcɛr'em kɛmaas a kicipi kɛccam.»

62 Kɔ Piyɛr owur nde dabanɲa, k'ɔɲkɔ pɛbɔk bel-bel.

*Kɛlɔmɛs kɔ kɛsut ka Yesu
Mat 26.67-68; Mark 14.65*

63 Arkun aɲɛ ɲancbum Yesu mɔ ɲafani kɔ, ɲacsut kɔ.

64 ɲackump kɔ kɛrɔ, a ɲacyifɛt kɔ nte: «Awa Sayibɛ, mɛlɔku su an'osut ɛm-ɛ?»

65 Kɔ ɲales-les kɔ moloku mɛlɔmɛs mɛlarɛm.

*Yesu nde aboc kiti apɔɲ fɔr kirij
Mat 26.59-66; Mark 14.55-64; Isan 18.19-24*

66 Nte dec dɔsɔk mɔ, kɔ abeki a dɔtɔf, alɔɲɛ apɔɲ, k'atɛksɛ sariyɛ s'aSuyif ɲambɛpɛsɛnɛ. Kɔ ɲaɲkɛkɛrɛ Yesu nde aboc kiti aSuyif ɲayi mɔ.

67 Kɔ ɲayif kɔ: «Kɔ pɛyɔnɛ a mɛn'ɔyɔnɛ Krist-ɛ, mɛlɔku su ti.» Kɔ Yesu oloku ɲa: «K'ilɔku nu ti-ɛ, nɛfɔlan ɲi,

68 k'iyif nu sɔ moloku-ɛ, nɛfɔluks'em mi.

69 Kɛyɛfɛ ndɛkɛl, Wan ka Wɛrkun pɛndɛ Kanu nke kɛntam mɛs fɛp mɔ kɛsɛk.»

70 Kɔ afum fɛp ɲambanɛnɛ: «Mɛn'ɔyɔnɛ ɔɲ Wan ka Kanu ba?» K'olɔku ɲa: «Nɛn'olɔku ti: Nkɛn iyɔnɛ.»

⁷¹ Kɔ ɲayiftɛnɛ: «Sede sɛre sɔ pɛmar payif-ɛ? Sɛna yati, sɛn'enenɛ kɔ ti dɛkusu.»

23

Yesu fɔr ya Pilat kirin

Mat 27.1-2,11-14; Mark 15.1-5; Isan 18.28-38

¹ Kɔ ɲayefe fɔp faɲan, kɔ ɲasole Yesu kɛkekɛre kɔ nde fɔr ya Pilat kirin.

² Kɔ ɲayefe kɛyemsɛnɛ kɔ, ɲacloku: «Wɛkawɛ sɛɲkɔ sɛbɔp pɛcgbinɛr afum kɛyɛɲkɛr su sɛbomp, ɲafati kɛsɔɲ wɛbɛ ka doru fɔp dut, pɛcwenɛ sɔ «Wɛyɛk-yɛk wɛka Kanu, wɛbɛ wɛka atɔf».»

³ Kɔ Pilat eyif kɔ: «Mɛn'ɔyɔnɛ wɛbɛ ka aSuyif ba?» Kɔ Yesu olukɛ kɔ: «Mɛn'oloku ti.»

⁴ Kɔ Pilat oloku wɛlonɲɛ wɛpɔɲ wɛka kɛlɔ kɛpɔɲ ka Kanu kɔ kɛnay ka afum: «Inɛɲk fe tɔlɔm o tɔlɔm nte pɛmar pasumpɛrɛ wɛrkun wɛkawɛ ma.»

⁵ Mba kɔ ɲaɲgbɛc gbɛs, kɛloku: «Afum ɲɔ ɛɲgbinɛr, pɛctɛkɛ afum atɔf ɲa Yude disɛ fɔp kɛyefe atɔf ɲa Kalile nde ɛnacɔp ma, haɲ nnɔ.»

Yesu fɔr ya Herodu kirin

⁶ Nte Pilat ene teta Kalile ma, k'eyif kɔ: «Wɛka Kalile mɛyɔnɛ ba?»

⁷ Nte Pilat ene a wɛka Kalile ɔfɔ ma, k'oloku a fum wɛkawɛ, Herodu pɛmar pɛkiti kɔ. K'oloku a pakenɛ kɔ Herodu nwe ɛnayi mata mamɔkɔ Yerusalem ma.

⁸ Nte Herodu ɛnɛɲk Yesu ma, kɔ pɛmbɔt kɔ, bawo ɛnctɛn kɛnɛɲk kɔ kɛyefe nte pɛnawon ma, teta mes mɔkɔ ɛncne pacloku tɔn ma, pɛyɔ amera kɛnɛɲk kɔ, pɛyɔ **tɔyɔ tegbekɛre nte teyefe nde Kanu kayi ma** fɔr yɔn kirin.

⁹ Kə Herodu eyifət Yesu mes mələrəm, mba Yesu enalukse fə kə nte o nte.

¹⁰ Alonə apəñ kə atəksə sariyə s'aSuyif ηanayi di, ηacnañkanə kəyemsənə kə.

¹¹ Herodu kə abum ən ηafani kə, kə ηayə kə pələc pələc, kə ηamber kə duma d'abə, kə ηasəñ kə a pakenə Pilat.

¹² Dəsək dadəkə yati də Pilat kə Herodu ηanabət əñ, ηanaterənə cək-cəkə.

Antəñnə kədif Yesu

Mat 27.15-26; Mark 15.6-15; Isay 18.39-19.16

¹³ Kə Pilat ewe alonə apəñ, abə a dətəf, kə afum.

¹⁴ K'oloku ηa: «Nəñker'em fum nwə a nkən enğbiñər afum kəyənək səbomp. Mba fər yonu kiriñ iyifət kə, ali tes tin inəñk fə nte əyə mes mame nəmbonçə kə mə, nte pəmar padifə kə mə.

¹⁵ Herodu sə enəñk fə ali tin, bawo olukse su kə. Awa! Fum wəkawə əyə fə nte o nte pəmar padifə kə mə.

¹⁶ Kəsək kə k'inder k'andelip kəsut kə-ə.»

¹⁷ Kəsata ka Kəcepər ka Mələkə Medif nkə o nkə, Pilat ençsake afum yeñən wəyi dəbili wəkin.

¹⁸ Kə kənay kəmbañənə fəp kəkule-kule: «Mədif wəkawə! Məsake su Barabas yeñən!»

¹⁹ Anaber Barabas dəbili teta kədif fum, nte ηanayəfə kəyənəkər abə a dətəf səbomp mə.

²⁰ Kə Pilat nwə enafəñ kəsək Yesu mə, əñgbəkərə sə kəyif ti kənay ka afum.

²¹ Mba ηanckule-kule: «**Məcañ kə dətək yepəmpəl!** Məcañ kə!»

22 Kɔ Pilat eyif ɲa sɔ tamaas: «Pələc pere p'ɔyɔ-ε? Inəŋk fε nte o nte pəmar padifε kɔ mɔ. Kəsak kɔ k'inder k'alip kəsut kɔ-ε.»

23 Kɔ ɲampɛnɛ sim kəbupərə a pacan kɔ dətək yepəmpəl. Kɔ sim səŋan səŋkalərne.

24 Kɔ Pilat owosε kəyɔ təkɔ ɲanafan mɔ.

25 Kɔ Pilat εsak yɛŋən Barabas wəkɔ ɲanawer kɔ mɔ. Barabas nwe anaber dəbili teta kədifətɛnɛ, kɔ kədif ka fum mɔ. Kɔ Pilat εlek Yesu, k'ember ɲa dəwaca ɲayɔ kɔ təkɔ ɲanafan mɔ.

Kəcan ka Yesu

Mat 27.32-44; Mark 15.21-32; Isaŋ 19.17-27

26 Nte ɲayi kəkəkərə Yesu mɔ, kɔ ɲambəpɛnɛ kɔ wərkun wələma pacwe kɔ Siməŋ, wəka dare da Siren εnayi pəyεfε dalɛ, kɔ ɲaŋgbəŋsər kɔ tək yepəmpəl nyε anakɔ kəcan Yesu mɔ a pəcəme kɔ darəŋ pəkəkərə yi.

27 Kɔ kənay ka afum alarəm kɔ aran ɲancəme kɔ darəŋ ɲacsut-sutne bəkək ɲacyɔnɛ kɔ nənɔfɔr.

28 Kɔ Yesu εŋkafələ nnɔ ɲayi mɔ, k'oloku: «Aran a Yerusalem, ta nəbokε tetem! Mba nəbokε te tonu kɔ ta awut anu!

29 Bawo dəsək dendeder ndε andeloku: «Pəmbɔt aran aŋε ɲantəbəkəs mɔ, pəmbɔt cor nce cəntəkom mɔ, kɔ mεsε mme məntəmɛsər mɔ!»

30 Afum ɲandeloku mərə dəsək dadəkɔ: «Mətempɛnɛ su kəron!» kɔ mofo mɛŋɛci, «Məgbəpərne su!»

31 Bawo k'ayɔ ti kətək kəcan k-ε, cəke cɔ andeyɔ kəwosu-ε?

32 Kɔ ɲasolɛnɛ sɔ kəkəkərə calbante mɛrəŋ aŋε anakədifɛnɛ kɔ Yesu mɔ.

³³ Nte ɲambere kəfo kəloma nke aɲwe «Kəmbembəle» mə, kə ɲancaɲ kə dətək yepəmpəl dəndo, kələkene calbante akakə merəɲ, wəkin pəyi kə kəca kətət, wəkə pəyi kə kəca kəmeriya.

³⁴ Kə Yesu oloku: «Papa mənəɲnene ɲa, bawo ɲancəre fe nte ɲayi kəyɔ mə.» Kə asodar akanje ɲayerene yamos yən ɲakote ti yampunɲun.

³⁵ Afum ɲacəme, ɲacməmən. Abe ɲacfani Yesu, ɲacloku: «Bawo εyac akə, pəyacne oɲ ma nkənsərka, kə pəyone a Krist əyone, Wəsom nwe Kanu kəyek-yek mə-ε!»

³⁶ Kə asodar sə ɲancəɲne kəkəfani Yesu, kə ɲasəɲ kə mənəncə.

³⁷ ɲacloku: «Kə pəyone a mən'əyone wəbe ka aSuyif-ε, məyacne oɲ ma, mənəsərka!»

³⁸ Anacic kə domp takəron: «Wəkawe əyone wəbe ka aSuyif.»

³⁹ Kalbante kin akakə anacəɲ mə, pəcləməs Yesu, pəcloku: «Bafə mən'əyone Krist Wəyek-yek wəka Kanu ba? Məyacne oɲ ma, kə səna!»

⁴⁰ Mba kə kalbante kamerəɲ kəɲkə anacəɲ mə, kəɲgbəɲ-gbəɲər kə, kəcloku: «Cəpə məfənesə Kanu ba, məna nwe andeyə pəmə səna mə?»

⁴¹ «Ta səna, kance kə, tantə tə pəmar pasəɲ su kəway ka mələsər mosu. Mba wəkawe əyofə tələm o tələm tɛlɛc.»

⁴² K'oloku: «Yesu məde məcəm-cəmn'em kə mändəkəberə akip ɲa dəbe dam dəntəf-ε.»

⁴³ Kə Yesu oloku kə: «Kance kə, iclok'am: Məkə, sən'əɲkəyi Ariyana kə məna.»

Defi da Yesu

Mat 27.45-56; Mark 15.33-41; Isaɲ 19.28-30

⁴⁴ Daŋ denabəp, dec dosurenε afum dəsəbomp, kə kubump kəntor dəntəf fəp, tenabəle kətenc han salifana.

⁴⁵ Dec denakale, pənabiyε. Kə kəloto kələl nke kəŋkəŋk təkso ta kələ kəpəŋ ka Kanu mə, kəŋgbere dacə.

⁴⁶ Kə Yesu oŋkulərne dim dəpəŋ: «Papa, ilek amera ŋem, k'imber əm dəwaca!» Nte elip kəloku moloku maməkə mə, k'efi.

⁴⁷ Nte wəbe k'asədar wəRom enəŋk mes maməkə mənacepər mə, k'oŋkor-koru Kanu pəcloku: «Kance kə, fum wəkawε wəlompu yati enayi!»

⁴⁸ Nte kənay ka afum aŋε ŋanader kədətəŋne mes maməkə mə, ŋanəŋk nte tənacepər mə, kə ŋalukus ŋacsut-sutne bəkəc nənəfər.

⁴⁹ Aŋε ŋanacəre Yesu mə fəp, kə aran akə ŋanacəmbər kə kəyεfe Kalile mə, ŋanacəme pəbəle, ŋacməmən təkə mes mencepər mə.

Kəber ka Yesu dəkufu

Mat 27.57-61; Mark 15.42-47; Isaŋ 19.38-42

⁵⁰ Wərkun wələma pacwe kə Isifu. Enayəne aboc kiti aSuyif dacə, fum wətət, pəlomp.

⁵¹ Nkən enawose fe kətəŋne kəsek ka moloku maməkə, kə məyə ma akə. Wəka dare da Arimate enayəne, atəf ŋa Yude, pəkar dəbe da Kanu.

⁵² K'oŋkə nde Pilat eyi mə, k'ontola kə kəbel ka Yesu.

⁵³ K'ontore kə dətək yeɾəmpəl* nde anacaŋ kə mə, k'εneɾsər kə kasaŋke ka kəloto kətələr, k'oŋkə pəboc kə nde dəkufu nke anayək dətasar mə. Kufu

* **23:53** *Dətək yeɾəmpəl* it'əyənε «kətək ka kəpəndən.»

kɛnayi nkɛ anatɔwup fum o fum ki disrɛ kɛrɛsna mɔ.

⁵⁴ Yuma yɛnayi, dɔsɔk da kɛlompɛsnɛnɛ simiti, dɔsɔk da kɛɲɛsɛm ndɛ ampuse Mariki mɔ dɛcfan kɛcɔp.

⁵⁵ Aran aɲɛ ɲanasol kɔ Yesu kɛyɛfɛ Kalile mɔ, ɲander kɔ Isifu, kɔ ɲamɔmɛn kufu disrɛ, kɔ ɲanɛɲk tɔkɔ anaboc Yesu mɔ.

⁵⁶ Ntɛ ɲalip kɛmɔmɛn kɔ mɔ, kɔ ɲalukus dare, kɛkɛlompɛs moro kɔ labundɛ da dɛris. Dɔsɔk da kɛɲɛsɛm ndɛ ampuse Mariki mɔ kɔ ɲaɲɛsɛm pɛmɔ tɔkɔ Kanu kɛsom ti mɔ.

24

Yesu kɛyɛfɛ kɛn afi dacɔ

Mat 28.1-10; Mark 16.1-8; Isaɲ 20.1-10

¹ Tataka ta sandɛɲ bɛtbɛt suy, kɔ aran aɲɛ ɲaɲkɔ sɔ dɛndo dɛkufu, ɲakekɛrɛ moro mobotu ambɔnc mɛɛ ɲanalompɛs mɔ.

² Kɔ ɲaɲkɔ ɲabɛp pabɲkɛli tasar tɔkɔ anasuncɛ kufu mɔ,

³ kɔ ɲambɛrɛ, mba ɲanabɛp fɛ kɛbɛl ka Mariki Yesu.

⁴ Ntɛ tes tatɔkɔ tenciyanɛ ɲa mɔ, kɔ arkun mɛrɛɲ ɲawurɛr ɲa, ɲabɛrɛnɛ yamos yomotɛr-motɛr.

⁵ Kɛnɛsɛ kɛɲan disrɛ, kɔ aran ɲancɛp cɛro fɛp faɲan dɛntɔf. Mba kɔ afum aɲɛ mɛrɛɲ ɲayif ɲa: «Ta ake tɔ nɛntɛnɛ wɛtɔfi afi dacɔ-ɛ?»

⁶ Eyi fɛ nnɔ! Ɔfɔtɛ afi dacɔ! Nɛcɛm-cɛmɛnɛ tɔkɔ ɛnaloku nu ntɛ ɛnayi atɔf ɲa Kalile mɔ.

⁷ Ntɛ oncloku: «Mɛnɛ palek Wan ka Wɛrkun pabɛr kɔ aciya dɛwaca, **ɲacaŋ kɔ datɔk yɛpɛmpɛl**, pɛyɛfɛ defɪ tataka tɛn ta maas.»»

⁸ Kò ñancem-cemne toloku ta Yesu tatako.

⁹ Kò ñayefe dendo dəkufu kəkɔloku ti asom a Yesu aɲe wəco kɔ pin, kəbəp ka afum alpəs akɔ.

¹⁰ Mari wəka Makdala, Yohanna, Mari wəka Sak kɔ aran alɔma, aɲe ñananəɲk sɔ mes maməkɔ mɔ, ñaloku sɔ tin tayi asom a Yesu.

¹¹ Mba moloku maməkɔ menayi ña pəmɔ nte atonkulu ñandelok-lokər ña mɔ, ñanalanɲ fe moloku ma aran akakɔ.

¹² Kò Piyer eyefe, k'eyekse kəkɔ nde dəkufu. Nte ontulne kəməmən mɔ, enəɲk fe daka o daka mene mopol ma kəloto məkɔ menafəntərəe dəntəf mɔ. K'eyefe k'əɲkɔ ndərən, pəciyanɛ kɔ təkɔ enəɲk mɔ.

Nde dɔpɔ da Emayus

Mark 16.12-13

¹³ Dɔsək din dadəkɔ, acɛpsɛ a Yesu darəɲ mɛrəɲ ñackɔ dare dɔlɔma nde ancwe Emayus mɔ, dare dənayi, nde dənabɔlene Yerusalem kəkɔt ka dec mɛrəɲ mɔ.

¹⁴ Afum akanɛ mɛrəɲ ñaclokenɛ mes məkɔ men-cɛpər mɔ fəp.

¹⁵ Nayi kəlokenɛ mes maməkɔ, ñacgbekəlɛnɛ, kɔ Yesu ɔlɔtərne ña, kɔ ñasol.

¹⁶ Mba paka pɔlɔma pencyaməs ña kənɛpəl kɔ.

¹⁷ Kò Yesu eyif ña: «Ake moloku mɔ nəyi tante nəɲkɔ mɔ?» Kò ñancəme, kɔ dis dɛndɛnce ña.

¹⁸ Kò wəkin wəkɔ ancwe Kələyopas mɔ, oloku kɔ: «Məna sona gboɲ, məna eyi məkɔ Yerusalem nwe ɔntɔcərəe nte tencepər mata mamɛ mɔ?»

¹⁹ K'eyif ña sɔ: «Ake?» Kò akakɔ ñaloku kɔ: «Nte tencepər teta Yesu wəka Nasaret, nwe enayɔne wədəɲk wəka Kanu wəpəɲ mɔ. enamentər ti

dəmɔyɔ kɔ dəmɔlɔku, fɔr ya Kanu kirin, kɔ nnɔ afum ŋayi mɔ.

²⁰ Aloŋne apɔŋ asu, kɔ abe asu aka dɔtɔf ŋalɛk kɔ, kɔ ŋambɛr kɔ afum dɔwaca, **k'ancan kɔ dɔtɔk yɛpɔmpɔl.***

²¹ Sɔncɛm-cɛmnɛ fɔ nkɔn enader kɔwurɔs pɔban Yisrayel, mba mamɛ oŋ fɔp, tataka ta maas tɔ tante, nte mes mamɛ mencepɔr mɔ.

²² Kance kɔ: A aran alɔma ŋayi su dacɔ, aŋɛ ŋasɔŋɛ kɔ pɔciyanɛ su mɔ. ŋanunɛnɛna kɛkɔ nde dɔkufu,

²³ nte ŋantɔnanɔŋk kɔbel ka Yesu mɔ, kɔ ŋander ŋaloku su a mɛlɛkɛ mowurɔrna ŋa, kɔ moloku a eyi doru.

²⁴ Kɔ afum alɔma ŋayina su dacɔ, kɔ ŋaŋkɔ dɔndo dɔkufu, kɔ akakɔ ŋaŋkɔ ŋabɔp mes pɔmɔ tɔkɔ aran ŋalokuna su mɔ, mba nkɔn, ŋa ŋanɔŋkna fɛ kɔ.»

²⁵ Kɔ Yesu oloku ŋa: «Nɔna afum atɔsɔk sɔbomp, bɔkɔc yonu yonwon kɔlan moloku mme adɔŋk a Kanu ŋanaloku mɔ!

²⁶ Pɔnamar dis dɔlɔl Krist Wɔyɛk-yɛk wɔka Kanu tante a pɔdebɛrɛ debeki dɔn dɔn disrɛ?»

²⁷ Kɔyɛfɛ ka buk ba Musa kɔbɔp ka yecicɔs yecempi ya adɔŋk a Kanu alpɔs aŋɛ fɔp, kɔ Yesu ɔlmɔr ŋa tɔkɔ Yecicɔs Yosoku fɔp yoloku tetɔn mɔ.

²⁸ Nte ŋalɔtɔrne tadare tɔkɔ ŋanckɔ mɔ, kɔ Yesu ɔyɔ pɔmɔ nte eŋfan kɔcepɔr pɔkɔ pɔbɔlɛ mɔ.

²⁹ Mba kɔ ŋamɔnɛ kɔ kɔcepɔr, ŋaɔlɔku: «Mɔyi nnɔ kɔ sɔna, dec dɛfan kɔkalɛ, kɔbiyɛ kɔ pɔndɛ. Kɔ Yesu embɛrɛ kɔkɔyi di kɔ ŋa.»

* **24:20** *K'ancan kɔ* = «ampandɔn kɔ dɔkɔtɔk» kɔ «aŋgbɛk kɔ dɔkɔtɔk»

³⁰ Njandɛ demɛsa kəkɔdi yeri, kɔ Yesu ɛlɛk kɛcom, k'eyif Kanu barka, k'entepi ki k'ɔsɔŋ ŋa.

³¹ Kɔ fɔr yaŋan yemɛpɛ, kɔ ŋanɛpɔl kɔ, mba k'ɔsɔlɛ sɔ fɔr yaŋan kirin.

³² Kɔ afum aŋɛ ŋayɛfɛ kɛlokɛnɛ: «Pɛyina fɛ pɛmɔ nte nɛnc denyi su dɛcor, nte endenasɔkɛsɛ su moloku meciɛ nde dɔpɔ mɔ?»

³³ Kɔ ŋayɛfɛ gbɛncana babɔkɔ kɔ ŋalukus Yerusalem, kɔ ŋaŋkɔ ŋabɔp aɛɛpɛ darɔŋ a Yesu aŋɛ wɛco kɔ pin ŋaclɔŋkanɛ kɔ asol aŋan,

³⁴ ŋaclɔku: «Kance kɔ: Wɔbɛ ɔfɔtɛ afi daco, k'ɔŋkɔ pɛwɔrɔr Simɔŋ!»

³⁵ Kɔ afum aŋɛ mɛrɔŋ ŋalɔm sɔ tɔkɔ tenaɛɛpɔr dɔpɔ mɔ, kɔ tɔkɔ ŋananɛpɔl kɔ kɛtɛpi kɔn kɛcom pɛsɔŋ ŋa mɔ.

Yesu kɛmentɔrnɛ kɔn aɛɛpɛ ɔn darɔŋ

Mat 28.16-20; Mark 16.14-18; Isaŋ 20.19-23; Asom 1.6-8

³⁶ Njai kɛloku moloku mamɔkɔ, kɔ Yesu nkɔnsɛrka owɔrɔr ŋa, k'oloku: «Pɛforu peyi nu!»

³⁷ Kɔ ayek-yek ŋontɔrɔr ŋa, kɔ ŋanɛsɛ, kɔ pɛyi ŋa pɛmɔ nte ŋaŋnɔŋk tubɛri mɔ.

³⁸ Mba kɔ Yesu eyif ŋa: «Ta ake tɔ pɛyine nu ya-mayama tantɛ-ɛ, ta ake tɔ nɔŋgbekɛlnɛnɛ dɔbɔkɛ-ɛ?»

³⁹ Nɛmɔmɔn ma wɛcɔk wem kɔ waca wem-a, ina ɔfɔ yati! Nɛgbuŋɛn'em, nɛmɔmɔn! Tubɛri tɔyɔ fɛ sɛm, tɔyɔ fɛ bɛnt. Mba ina, iyɔ yayɔkɔ fɔp.»

⁴⁰ Yesu eyi kɛloku moloku mamɔkɔ, k'ementɔr ŋa waca wɔn kɔ wɛcɔk.

⁴¹ Mba nte pɛnananɔkanɛ kɛbɔt ŋa haŋ ta ŋantam kɛlanɔ mɔ, kɔ ŋayi pɛciyanɛ disɛ. Kɔ Yesu eyif ŋa: «Nɔyɔ paka pɔlɔma pedi ba?»

42 Kə aɕɛpɕɛ ɔn darəŋ ŋawurɛ alop ŋɛnɛkət ŋin kə ŋasəŋ kə.

43 Kə Yesu ɛlɛk alop ŋaŋəkə k'əsəm ŋi fər yaŋan kirin.

44 Ntɛ elip kəsəm alop nŋɛ mə, k'oloku ŋa: «Mes mame m'inclok'un ntɛ inayi kə nəna mə. Mɛnɛ mes məkə ancic tetem Tawureta Musa, yecicəs yecempi ya adəŋk a Kanu kə Yabura Dawuda mə fəp meyi.»

45 Kə Yesu ɔsəŋɛ ŋa kəsək səbomp ntɛ təŋsəŋɛ ŋacərə Yecic ya Kanu fəp mə.

46 Kə Yesu oloku ŋa: «Ntɛ tə ancic dəYecicəs Yosoku, a dis dendeləl Krist, kə tɛyɛfɛ dənda-ɛ, pəfətɛ afi dacə tataka tən ta maas.

47 Mɛnɛ pacam kəsəkɛr mera pacəmə pəlompɛ darəŋ tewe tən, kəyɛfɛ ka Yerusalem, ntɛ təŋsəŋɛ paŋaŋnɛnɛ afum a tɔf ya doru fəp kiciya kəŋan mə.

48 Nən'ɔyɔnɛ sɛdɛ sa mes mame.

49 Kə ina, kəkɛrɛ nu k'inder daka ndɛ Papa kem ɛnasəŋ temer kəsəŋ nu mə. Nəyi nnə dare dandɛ haŋ Kanu kələs nu fənəntər fa darenc.»

Yesu kəpɛ kən darenc

Mark 16.19-20; Asom 1.9-11

50 Kə Yesu osolɛ ŋa k'ɛŋkɛkərə dare kəsək ntɛndɛ Betani, ntɛ ŋambəp di mə, k'ɛmpɛnɛ waca darenc, k'ontolanɛ ŋa.

51 Eyi kətolanɛ ŋa, k'ɛsak ŋa, k'ampɛnɛ kə dəkəm.

52 Kə ŋancərə kə mobu kəsəŋɛ kə pələli, kə ŋalukus Yerusalem, pəbotu disrɛ.

53 Tɛm o tɛm ŋanckə oŋ ndɛ **kələ kəpəŋ ka Kanu**, ŋackor-koru Kanu.

Kitabu ka Kanu
Portions of the Holy Bible in the Baga Sitemu language
of Guinea
Des portions de la Sainte Bible dans la langue Baga
Sitemu de Guinée

copyright © 2015 Pioneer Bible Translators

Language: Baga Sitemu

Translation by: Traducteurs Pionniers de la Bible

Contributor: Pioneer Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-04-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 29 Apr 2025 from source files dated 29 Apr 2025

e5320012-5c6f-534d-9205-97d787f9a95c